

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

<p>۲ سخن ماه (سرمقاله)</p> <p>۳ اقتصادی</p> <p>۴ د افغانستان سره د ۲۰۱۴ کال و روسته د امریکا مرستو ییا ژمنه</p> <p>۵ د افغانستان او هند ترمنځ د تفاهم خلور یادښتونه لاسیک</p> <p>۶ عوامل کاهش ارزش پول افغاني</p> <p>۱۱ اقتصادي ريسک او د هجه سه مدیریت</p> <p>۱۴ د تشبثاتو په پراختیبا باندی د کوچنيو پورونو اغیزې</p> <p>۱۸ فساد د اقتصادي پراختیبا په وړاندی ننګونه</p> <p>۲۱ عوامل محدودیت سطح استخدام در زراعت کشور</p> <p>۲۴ نقش منابع آبی در توسعه اقتصاد کشور</p> <p>۲۷ عوامل رشد اقتصاد چین</p> <p>۳۱ نمایشگاه بین المللی تولیدات زراعتی و صنعتی کشور در بادام باغ کابل</p> <p>۳۳ کاهش نگرانی های مردم بعد از سال ۲۰۱۴</p> <p>۳۴ تدویر نمایشگاه صنایع ملی افغانستان در خیمه لویه جرگه</p> <p>۳۶ تصمیم ایجاد یک شرکت بزرگ تصفیه تیل در شمال کشور</p>	<p>• سخن ماه (سرمقاله)</p> <p>• اقتصادی</p> <p>• د افغانستان سره د ۲۰۱۴ کال و روسته د امریکا مرستو ییا ژمنه</p> <p>• د افغانستان او هند ترمنځ د تفاهم خلور یادښتونه لاسیک</p> <p>• عوامل کاهش ارزش پول افغاني</p> <p>• اقتصادي ريسک او د هجه سه مدیریت</p> <p>• د تشبثاتو په پراختیبا باندی د کوچنيو پورونو اغیزې</p> <p>• فساد د اقتصادي پراختیبا په وړاندی ننګونه</p> <p>• عوامل محدودیت سطح استخدام در زراعت کشور</p> <p>• نقش منابع آبی در توسعه اقتصاد کشور</p> <p>• عوامل رشد اقتصاد چین</p> <p>• نمایشگاه بین المللی تولیدات زراعتی و صنعتی کشور در بادام باغ کابل</p> <p>• کاهش نگرانی های مردم بعد از سال ۲۰۱۴</p> <p>• تدویر نمایشگاه صنایع ملی افغانستان در خیمه لویه جرگه</p> <p>• تصمیم ایجاد یک شرکت بزرگ تصفیه تیل در شمال کشور</p>
<p>اجتماعی</p>	
<p>۳۹ گفتگویی با انجینیر محمد یونس نواندیش شهردار کابل</p> <p>۴۲ سفر داکتر حُسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان به اندونیزیا و پاریس</p> <p>۴۴ نخستین همایش تجلیل از مقام علمی آیت الله محسنی</p> <p>۴۶ زنان سخنور (نادیه انجمن)</p> <p>۴۷ حمید رحیمی قهرمان مشت زنی در جهان</p> <p>۴۹ خواص معجزه آسای انگور</p> <p>۵۱ بلخ درپرتو کاووش های باستانشناسی</p> <p>۵۲ مقبره تیمور شاه درانی</p> <p>۵۳ دیوار چین</p>	<p>• گفتگویی با انجینیر محمد یونس نواندیش شهردار کابل</p> <p>• سفر داکتر حُسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان به اندونیزیا و پاریس</p> <p>• نخستین همایش تجلیل از مقام علمی آیت الله محسنی</p> <p>• زنان سخنور (نادیه انجمن)</p> <p>• حمید رحیمی قهرمان مشت زنی در جهان</p> <p>• خواص معجزه آسای انگور</p> <p>• بلخ درپرتو کاووش های باستانشناسی</p> <p>• مقبره تیمور شاه درانی</p> <p>• دیوار چین</p>
<p>ادبی</p>	
<p>۵۵ نخستین سمینار طنز در افغانستان</p> <p>۵۶ غم و شادی در اندیشه مولانا</p> <p>۵۸ نیستان (ویژه شعر و ادب)</p> <p>۶۰ جمله های طلايي</p> <p>۶۲ نمایندگی ها</p> <p>۶۳ حکایات و اندزها</p> <p>۶۵ محاوره اوزبیکی</p> <p>۱ Mr. Khoraishi Report from Japan Trip</p>	<p>• نخستین سمینار طنز در افغانستان</p> <p>• غم و شادی در اندیشه مولانا</p> <p>• نیستان (ویژه شعر و ادب)</p> <p>• جمله های طلايي</p> <p>• نمایندگی ها</p> <p>• حکایات و اندزها</p> <p>• محاوره اوزبیکی</p> <p>• Mr. Khoraishi Report from Japan Trip</p>

صاحب امتیاز: غضنفر بانک
مؤسس: محمد اسمعیل غضنفر
مدیر مسؤول: نور احمد فهیم

هیأت تحریر

سرمحقق عبدالباری راشد
سرمحقق شیر علی تردری
معاون سرمحقق عبدالحکیم رامیار

دیزاینر: نویدالله محمدی

ادارة ماهنامه غضنفر بانک در ویرایش
مقالات دست باز دارد.

آدرس : ۸۶۶ سرک عمومی شیرپور
کابل-افغانستان

شماره های تماس: +۹۳(۰)۷۹۷۸۶۰۰۸۸
+۹۳(۰)۷۹۹۴۲۸۳۶۶

Email:magazine@ghazanfarbank.com
www. ghazanfarbank.com

چاپخانه: مطبعة بهير

سخن ماه

نقش بانک ها در توسعه تجارت و رشد اقتصاد

بانکداری اسلامی بانک های کشور سرازیر کرده و این بخش را شدیداً تقویت کرده اند که به یقین گفته می توانیم در آینده نه چندان دور بسیاری از بانک ها بنابر تقاضای مردم و حمایت بانک مرکزی کشور به انجام معاملات بانکداری اسلامی اختصاص خواهند یافت.

غضنفر بانک که در بخش بانکداری اسلامی در کشور پیشستاز بوده است با انجام خدمات حساب جاری الودیعه، حساب مضارب میعادی، حساب مضاربیت پس انداز، حساب وقف، تمویل مالی بر اساس مشارکه و تمویل مالی بر اساس مرابحه توانسته است، رضایت و حمایت اکثریت مردم را جلب و از طریق تمویل مالی براساس مشارکه و مرابحه تجارت بسیاری از هموطنان ما را رونق بخشید.

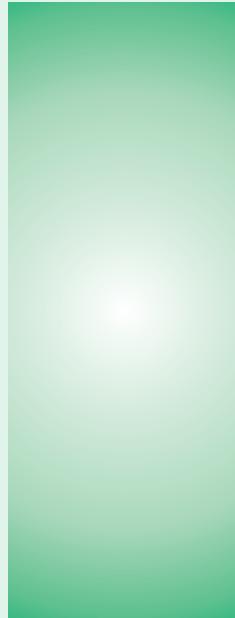
همچنان بانک مرکزی کشور که انتشار و تنظیم حجم پول، نگهداری فلزات گرانهایها و سرمایه متعلق به دولت، نگهداری ذخایر نقدی بانک های تجاری، تصفیه حساب بین بانکها، ایجاد امکانات اعتباری برای بانک های تجاری، کنترول حجم اعتبارات و اجرای سیاست پولی و نظارت از عملکرد بانک های خصوصی از وظایف عمدۀ آن به شمار می رود، نقش تعیین کننده در ثبات بانک ها به ویژه بانک های خصوصی کشور ایفا نموده است.

پس بیایید برای تقویت اقتصاد خانواده ها، جلوگیری از فشار روانی ایام بیکاری و کهنسالی، فراهم نمودن زمینه های کار و اشتغال، به حرکت درآوردن چرخ اقتصاد جامعه و توسعه تجارت، رشد اقتصاد کشور و جلوگیری از بحران اقتصادی، در بانک ها سرمایه گذاری نموده و با استفاده از خدمات و امکانات بانک ها، تجارت، صنعت و زراعت خویش را تقویت بخشیم.

بانک یک نهاد مالی انتفاعی است که جمع آوری سپرده ها، ارایه خدمات بانکی به مشتریان، مانند: تمویل مالی و دادن قرضه به نهاد های تجاری و صنعتی، نگهداری اجناس و مدارک ارزشمند مشتریان، انتقال سریع پول از طریق سویفت و ویسترن یونیون، ارایه خدمات بانکی از طریق انترنت و موبایل، تبادل اسعار، ارایه کارت های اعتباری و استفاده از ماشین های (ATM) از وظایف عمده آن ها به شمار می روند. این مراکز به دلیل جمع آوری پول های راکد و به گردش درآوردن آن نقش تعیین کننده در توسعه اقتصاد کشور ها دارند.

بانک ها از یک طرف سرمایه راکد و اضافی مردم، شرکت ها و دولت را در چوکات حساب های جاری، پس انداز و میعادی جمع آوری می کنند و از طرف دیگر به تاجران، صنعتکاران و کشاورزان را تمویل مالی نموده و اعتبار می دهند. به گفته کارشناسان امور اقتصادی بانک ها نقش رگ ها را ایفا می نمایند که سرمایه مانند خون در آنها جریان داشته و مانند قلب چرخه اقتصاد را به حرکت در می آورند و با ارایه انواع خدمات بانکی و عملکرد مثبت زمینه های مبادلات و توسعه را فراهم می نماید.

خوشبختانه بانکداری اسلامی اخیراً نه تنها در کشور های اسلامی بلکه در سطح جهان رشد چشمگیری کرده است، در ضمن اکثریت مردم کشور ما نیز مسلمان و معتقد به انجام معاملات مالی اسلامی هستند، بر این اساس در اکثر بانک های کشور یک دریچه برای انجام خدمات بانکداری اسلامی باز شده و با استقبال گرم مردم نیز مواجه شده است. هم اکنون کسانی که در گذشته به دلیل وجود ربح در بانک ها از انجام معامله با بانک ها خودداری می کردند، سرمایه های هنگفت و راکد خویش را به دریچه

د افغانستان سره ۲۰۱۴ کال وروسته د امریکا د متحده ایالتونو پر مرستو بیا ژمنه

د هپاد جمهوررئیس همدا راز وویل چې مرد د دواړو هپادونو ترمنځ د امنیتی همکاریو د موافقه لیک په باب خپری وکړي او دواړه لوري په دې باندې سلا شوو چې دغه موافقه لیک د دواړو هپادونو په ګټه دی چې باید د دواړو هپادونو ملي ګټې پکې په پام کې نینول شي.

د امریکا د متحده ایالتونو ولسمشر بارک اوږاما له ۲۰۱۴ میلادي کال وروسته له افغانستان سره د خپلو دوامدارو همکاریو په اړوند داډ خرگښد کړ، او پې ویل چې له ۲۰۱۴ کال وروسته په افغانستان کې د امریکا په ماموریت کې په بشپړه توګه بدلون راخي. ده وویل چې د دغه بدلون له مخې به امریکایی عسکر ټول امنیتی مسوولیتونه افغان څواکونو ته ولیدوی او دوی به یوازې د مرسنندویانو دننه ولري او په دوو څانګړو برخوکې به په افغانستان کې خپل ماموریت ته دوام ورکړي چې له تروریزم سره جګړه او د افغان امنیتی څواکونو روزنه او تجهیز پې مهړې برخې دی. اوږاما ټینګار وکړ چې دافغانستان د سولې په بهیرکې باید ګواښې د هپادونه هم همکاري وکړي خکه چې ثبات لرونکی افغانستان د ټولو هپادونو په ګټه دی. دا مریکا جمهوررئیس وویل چې هپاد پې ژمن دی چې د افغانستان ملي بنسټونه پایوړي او له افغانانو سره څلپې اقتصادي مرستې جاري وساتې.

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررئیس حامدکرزۍ، له خپل امریکایی سیال بارک اوږاما سره له ګټې وروسته، په سپینه مانۍ کې په یوه ګډ مطبوعاتی کنفرانس کې واشنګتن ته خپل سفر او له امریکایی چارواکو سره پې د خپلو لیدنو کنتو پایلې مشتبې وارزوی.

حامدکرزۍ وویل: امریکایی چارواکو او پخپله بارک اوږاما وروسته په دې باندې موافقه وکړه چې امریکایی عسکر به د افغانستان له کلیو او باندېو خڅه خپلو مرکزونو ته راستېږي، افغانان به نه توقيفوي، د افغانستان ملي حاکمیت ته به په بشپړه توګه احترام کوي او نور به د افغانستان په خاوره کې بهرنیان د زندانونو د لرلو او د زندانیانو د ساتلو حق نه لري.

ده وویل مرد پخپله دغه کته کې له نړیوالو څواکونو خڅه افغان امنیتی څواکونو ته د امنیتی مسوولیتونو د پنځم او وروستي پړاو د لپردا، د سولې د بهير، په قطر کې د طالبانو لپاره د دفتر د پرانیستلو، له ۲۰۱۴ میلادي کال وروسته له افغانستان سره د اقتصادي مرستو بر دوام او د سولې په بهير کې د پاکستان د رول په باب خپری وکړي او په دې باب موافقو ته ورسیدو.

د افغانستان او هند ترمنځ د تفاهم خلور یادبentonه لاسليک

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د جمهورئيس حامدکرزي او د هند د صدراعظم من موهن سينګ په حضور کې د دو
شبې په ورځ ۱۳۹۱ د لمريز کال دلرم ۲۲م د افغانستان او هند ترمنځ، د تفاهم خلور یادبentonه لاسليک شول.

د ولسمشر د دفتر د ويپاني د رپورت له مخې، د افغانستان او هند د
بهرنيو چارو وزیرانو محترم ڈاکټر زلمي رسول او محترم سلمان خورشيد، د ديو
انکشافي پروژو د تطبيق لپاره د بلاعوضې مرستې د تفاهم یادبنت د یو لپر رسمي
مراسمو په ترڅ کې لاسليک کړ چې له مخې یې هند له افغانستان سره د خلورو
کلونو لپاره سل مليونه ډالره د کانونو، د څوانو د روزنې او د اقتصادي او
ټولیزې ودې په برخه کې مرسته کوي.

همدا راز د افغانستان د کانونو د وزیر محترم وحیدالله شهرانی او د هند د بهرنیو چارو د وزیر محترم سلمان خورشید ترمنځ د کیمیاوی سري د سکټور په برخه کې د تفاهم یادبنت لاسليک شو چې د هغه له مخي به د کیمیاوی سري د تاسيساتو د جوړيدو لپاره پلان جوړ او په دې اړه به افغان متخصصینو ته تخنيکي کورسونه جوړشي او هم په دې برخه کې ګلډي پروژې جوړېږي.

په همدي ډول د دواړو هپاډونو ترمنځ د خوانانو په چارو کې د همکاري په اړه د تفاهم یادبنت د افغانستان د اطلاعاتو او فرهنگ د وزیر محترم سید مخدوم رهین او د هند د بهرنیو چارو د وزیر محترم سلمان خورشید لخوا لاسليک شو. د دغه یادبنت له مخي به د خوانانو د چارو په برخه کې د پروګرامونو، تجربو، تخنيکي مهارتونو، معلوماتو او پوهې تبادله تشویقيري او ارتقا به ورکول کېږي.

د کاني سرچينو او د ډبرو سکرو د انکشاف په برخه کې د تفاهم خلورم یادبنت د هپواد د کانونو د وزیر محترم وحید الله شهرانی او د هند د ډبرو سکرو د وزیر محترم شيری پراکاش جیسوال ترمنځ لاسليک شو. د دغه تفاهم ليک له مخي به د ډبرو سکرو د کانونو د استخراج په برخه کې د خصوصي او عامه سکټور پانګونه پراخه، د ډبرو سکرو کانونه به کشف او د هغو د استخراج په شمول به له هغو خخه په پراخه توګه ګټه وانځستل شي. همدا راز د افغانستان د کانونو د انځيزانو او جیولوجیستانو لپاره د ډبرو سکرو د کانونو د استخراج کورسونه جوړېږي او د هند دولت په افغانستان کې د ډبرو سکرو د سکټور په برخه کې د پانګې اچونې لپاره د کمپنيو په تشکيل کې بشه والي رامنځته کوي.

د تفاهم یکونو له لاسليک خخه وروسته د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوریئس حامد کرزی او د هند صدراعظم من موہن سینګ په یوه ګلډه خبری ناسته کې ګلډون وکړ.

جلالتماب حامد کرزی په دغه خبری ناسته کې په وروستيو کلونوکې له افغانستان سره د هند له مرستو خخه منته او قدردانی وکړه، هند پې د افغانستان د خلکو تاریخي دوست وباله، او وویل: هند له افغانستان سره په سختو شرایطوکې مرسته او همکاري کړي ده، زموږ په زړګونو خوانان په دغه هپوادکې په لوړو زده کړو بوخت دي، هندي پانګوال او ماھرین د افغانستان په بیا رغونه بوخت دي او هند شاوخوا دووه میلیارده ډالره له افغانستان سره مرسته کړي ده.

د هند صدراعظم شاغلی من موہن سینګ په دغه خبری ناسته کې د دواړو هپاډونو ترمنځ د ستراتېزیکو همکاریو د سند پر تطبیق ټینګار وکړ او وویل چې د دغه سند په چوکاټ کې د موافقه شویو موادو عملی کېدل به د دواړو هپاډونو ترمنځ همکاریو ته چې ډېرې پې دکرنې، کوچنو او پنسټونو په برخوکې دي، پراختیا ورکړي. او دا کار به د دواړو هپاډونو د لاډیرو همکاریو او ګټې سبب شي.

په دی سفر کې حامد کرزی او ملګری پلاوی پې د مهاتما گاندی، یاد سیمې ته لاء او هلته پې د ګلډ ګیله کېښوده او دخاطرو په کتاب کې پې د مهاتما گاندی د شخصیت په اړه خو لیکې ولیکلې او لاسليک پې وکړ. همدا راز د هپواد جمهوریئس د حاکم ایتلاف له مشري سونیا گاندی، د هند د بهرنیو چارو له وزیر سلمان خورشید او د هند په پارلمان کې د مخالف ګوند له مشري مېرمن سوشما سوارج سره وکتل.

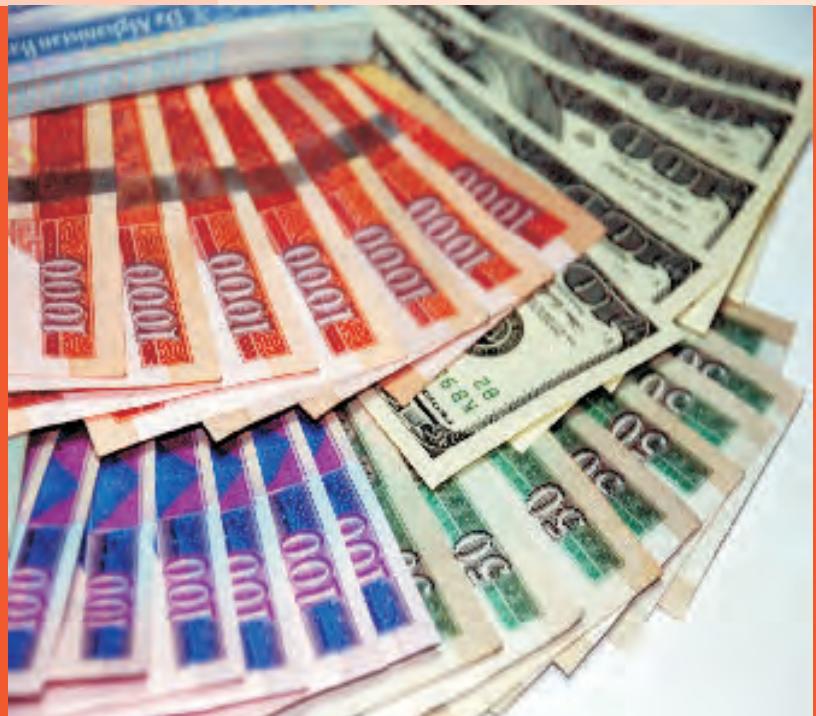
سرمحق شیر علی تزدی

عوامل کاهش ارزش پول افغانی

ارزش پول در حقیقت قدرت خرید آن در بازار کالا و خدمات است و یا اینکه در برابر عاید پولی چه مقدار کالا و خدمات می توان خرید، نشان دهنده قدرت خرید پول است.

در نظام اقتصاد بازار ارزش هر شی منجمله پول به اساس عرضه و تقاضای آن تعیین می گردد. به طور کلی ارزش پول یک کشور به اساس شاخص های ذیل تعیین میگردد: قدرت اقتصادی (سطح تولیدات داخلی)، سطح تجارت خارجی به ویژه میزان صادرات، نرخ تورم، ذخایر اسعاری هر کشور و امثال هم. از همه شاخص های مذکور بهترین پشتونه ای پول هر کشور تولیدات آن می باشد، که به چه پیمانه سالانه تولید دارد، از جمله تولیدات متذکره چه مقدار آن به داخل مصرف می شود و به چه پیمانه به خارج از کشور صادر می گردد، زیرا از دید صادرات بهترین وسیله تأمین تعادل بیلانس تجارت می باشد.

اخیراً ارزش پول افغانی دربرابر اسعار خارجی به ویژه دالر امریکایی به سرعت کاهش یافته است، هنوز هم این پروسه ادامه دارد. هرگاه وضع بدین منوال ادامه یابد ممکن مشکلات زیادی را دامنگیر اقتصاد کشور ما نماید. برای توضیح علل و عوامل کاهش ارزش پول افغانی که درین اواخر در کشور اتفاق افتاده است، لازم است تادرقدم اول به سوالات آتی جواب ارایه گردد:

کشوریکه تولیدات بلند داشته باشد کاهش ارزش پول آن باعث تشویق صادرات آن گردیده واز واردات آن می کاهد و بر عکس افزایش ارزش پول ملی کشور مذکور واردات را تشویق و از صادرات آن می کاهد؛ به گونه مثال: اگرما یک پایه کمپیوتر را به قیمت ۲۰۰ دالر وارد نماییم، در صورتیکه قیمت یک دالر ۵۰ افغانی باشد و کمپیوتر مذکور را به ۱۱۰۰۰ افغانی بفروشیم از مدرک

- ارزش پول چیست؟
- چه عواملی این ارزش را تعیین می کند؟ یا چه عواملی باعث کاهش و یا افزایش ارزش پول می شود؟
- چه عواملی باعث نوسانات کنونی نرخ اسعار در کشور ماشده اند؟

عوامل کاهش ارزش پول افغانی

که با خارجی‌ها و مؤسسات خارجی به نحوی همکاری داشته اند به دالر تأثیر شده است که همه اینها دست به دست هم داده ارزش پول افغانی را دربرابر دالر امریکایی ثابت نگهداشته است.

معمولًا برای تعیین نرخ اسعار دو روش وجود دارد:

یکی اینکه پول ملی به مثابهٔ پول پایه واسعار به عنوان پول متغیر معرفی و محاسبه شود که این روش در بازارهای اسعار بعضی از کشورهایی که اقتصاد پول قوی دارند، مورد استفاده قرار می‌گیرد و روش دوم اینکه پول خارجی یا اسعار به عنوان پول پایه و پول ملی به مثابهٔ متغیر معرفی و محاسبه می‌شود. روش دوم در اکثر کشورهای رو به اکشاف مورد استفاده قرار گرفته به ویژه دالر به عنوان پول قوی در اکثر بازارهای اسعار دنیا به مثابهٔ پول پایه استفاده می‌شود. در افغانستان در سالهای اخیر دالر امریکایی و حتاً روپیه پاکستانی و ریال ایرانی درگوش و کنار کشورما به نحوی در چلند بوده است و اکثر معاملات بزرگ مانند خرید خانه و سایر جایدادها، موتو وغیره به دالر صورت می‌گیرد، این کار به نحوی از ارزش پول افغانی کاسته است.

در کشور ما ارزش پول افغانی به اساس دالر تعیین می‌گردد و پول افغانی در برابر دالر مانند سایر کالاهای مصرفی می‌باشد. زمانی که ارزش دالر بلند می‌رود قیمت کالاهای شمول پول افغانی پایین می‌آید. علت آن همانا وابسته بودن افغانستان به کمک‌های خارجی و نبود تولیدات داخلی می‌باشد، این امر کاملاً هویda است، زیرا سه دهه جنگ زیر ساخت های کشور ما را تخریب نموده و هیچ چاره جز اتکا به کمک‌های خارجی وجود ندارد. لکن نکته قابل تذکر اینست که طی ده سال اخیر کمک‌های فراوان به افغانستان سازیزیر شده است و این کمک‌ها باید تا اندازه می‌توانست شالوده اقتصاد ما را محکم کند. اما متأسفانه طی ده سال اخیر فساد اداری در کشور ما حاکم گردیده و از مؤثربت کمک‌ها کاسته است.

فروش کمپیوتر مذکور ۱۰۰۰ افغانی فایده کرده ایم، ولی اگریک دالر ۵۵ افغانی باشد زمانی ۱۰۰۰ افغانی فایده خواهیم نمود که کمپیوترمذکور را به ۱۲۰۰۰ افغانی به فروش برسانیم، که درنتیجه افزایش قیمت داخلی تقاضا به کمپیوتر کم شده و واردات کاهش می‌یابد.

به همین ترتیب اگریک تخته قالین رابه مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی خریده و به مبلغ ۲۰۰ دالر به خارج صادرنما می‌یم در صورتیکه هر دالر ۵۰ افغانی باشد از صدور قالین مذکور هیچگونه فایده نکرده ایم ولی اگریک دالر ۵۵ افغانی باشد از صدور قالین مذکور مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی نفع می‌بریم که درنتیجه صادرات تشویق و تقویه می‌گردد. لذا کاهش و یا افزایش نرخ اسعار در کشورهای مختلف تأثیر مختلف دارد، بدین معنی که همیشه مضر و یا مفید نمی‌باشد. بلکه وابسته به وضع اقتصادی و سطح تجارت خارجی هر کشور می‌باشد، چنانچه کشورهای چین و چاپان عمده ارزش پول داخلی خود را پایین نگه میدارند.

زمانیکه صحبت از نرخ اسعار به میان می‌آید هدف برابری ارزش پول داخلی با پول های خارجی در زمان معین می‌باشد، زیرا اسعار به معنی پول خارجی است. با وجودی که تغییر ارزش پول داخلی در برابر اسعار در قیمت کالاهای خدمات تأثیر مستقیم داشته ولی بعضًا چنین اتفاق می‌افتد که این تغییر و تأثیر همانگ و همزممان نبوده به نحوی از انحا ارزش یکی ثابت نگهداشته می‌شود در حالیکه به ارزش دیگری تغییرات چشمگیری رونمایگرده است؛ به گونه مثال: طی چند سال اخیر ارزش پول افغانی در برابر کالاهای خدمات کاهش زیاد داشته است مگر در برابر دالر امریکایی ثابت بوده و یا بهتر بگوییم نوسانات کمتر داشته است. علت این گونه عملکرد از یکطرف فراوانی دالر در کشور بوده که اکثرًا کمک‌های خارجی به طور نقد به کشور ما سازیزیر گردیده و همچنان خدماتی که به خارجی‌های ساکن در کشور ما ارایه می‌گردد به دالر پرداخت گردیده و به همین ترتیب دستمزد تعداد زیادی از کارمندان افغان

کمکهای خارجی بوده و کمک‌ها معمولاً به طور نقدی داخل افغانستان شده است این امر سبب گردیده که پول افغانی در حالی که ارزش خود را دربرابر کالاها و خدمات ازدست داده است ولی دربرابر اسعار ازثبات نسبی برخوردار باشد. درحقیقت می‌توان گفت که این یک ثبات کاذب بوده و بس. اکنون که آهسته این کمک‌ها کاهش میابند و دالردر بازار کم می‌شود و تولیدات نیز طور شاید و باید رشد نکرده است این ثبات کاذب تأثیر خود را نمایان می‌کند و باعث می‌شود تا پول افغانی همانطوری که در برابر کالاها و خدمات ارزش خود را باخته است دربرابر اسعار نیز بیازد.

۳- خروج غیر قانونی دالر از کشور؛ این پروسه چند سال است که دوام دارد اما درین اوآخر قاچاق آن به کشور ایران بیشتر شده است این کار کاهش ارزش پول افغانی را سرعت بخشیده است.

۴- موسمی بودن کاهش ارزش پول افغانی؛ مبرهن است که بیشترین فعالیت اقتصادی ما را محصولات زراعی تشکیل می‌دهد و بهترین وقت این فعالیت‌ها تابستان می‌باشد، چون فصل تابستان سپری شده است و زمستان درحال رسیدن است لذا فعالیت‌های اقتصادی نیز کاهش یافته است، بدین معناکه موسم کاهش ارزش پول افغانی یک امر معمول بوده و همه ساله در فصل زمستان چنین چیزی واقع می‌شود.

۵- نبود یک سیاست پولی مناسب ازطرف دولت در زمینه حفظ ثبات ارزش پول افغانی؛ بزرگترین اقدام دولت لیلام دالر به طور دوامدار در بازار اسعار است که این امر برای حفظ ثبات ارزش پول دربرابر اسعار اقدام تقریباً موفق بود و علت موفقیت آن هم آن بود که از یکطرف

به صورت کل طوریکه تذکرداده شد افزایش نرخ اسعار نتیجه عدم تعادل اقتصادی، کمبود تولیدات داخلی، کاهش عرضه اسعار، وجود انفلاسیون، مشکلات ساختاری اقتصاد و تحریم اقتصادی بالای کشورها بوده که سبب می‌شود تام مردم تلاش نمایند دارایی‌های نقدی خود را به یکی از اسعار معتبر تبدیل و نگهداری نمایند.

لازم به تذکر است که دشواری‌های ساختاری اقتصاد، مانند افزایش مصارف دولت، کسر بودجه، اجرای پلان‌های انکشافی، انتشار پول جدید بدون پشتوانه، افزایش قروض دولت به بانک مرکزی، بالاخره افزایش قروض خارجی همه اینها منجر به تشدید انفلاسیون و صعود نرخ اسعار گردیده و پول داخلی راضعیف می‌سازد.

خلاصه اینکه افزایش تقاضا به پول خارجی
نسبت به عرضه آن سبب می‌شود تا ارزش پول ملی کاهش بیابد. مگر سخن برساین است که آیا کاهش ارزش پول افغانی دربرابر اسعار به ویژه دالر طی هفته‌های اخیر جنبه اقتصادی و تیغیریکی داشته یا دلایل دیگری دارد که یکدم و به این سرعت پول افغانی ارزش خود را باخته است. عوامل ذیل در کاهش ارزش پول افغانی درین اوآخر نقش داشته است:

۱- عوامل روانی؛ نزدیک شدن سال ۲۰۱۴م. به مثابة آخرین مهلت خروج نیروهای خارجی از افغانستان، آینده نامعلوم را دربرابر مردم قرارداده و مردم را به تشویش خرابی وضع مواجه ساخته است که درنتیجه اکثریت متشبّهین، تجار و سرمایه‌گذاران نمی‌خواهند سرمایه خود را به خطر انداخته و به کار خود ادامه دهند. این امر تأثیر منفی بالای فعالیت آنها گذاشته و آنها می‌خواهند که پول‌های دست داشته خویش را به دالر تبدیل نمایند. چنانچه مشاهد کند شدن فعالیت‌های ساختمنانی و سایر سکتورهای زیربنایی هستم.

۲- وابسته بودن افغانستان به کمک‌های خارجی؛ همانطور که گفته شد اقتصاد افغانستان وابسته به

عوامل کاهش ارزش پول افغانی

مشکل گردیده اند می توان ارزش پول افغانی را دوباره افزایش داد ولی این جواب کلی و مبهم بوده و نمی تواند جواب قانون کننده برای رفع مشکل باشد. لذا باید گفت که برای حفظ ثبات ارزش پول افغانی لازم است تا همه ارگان های دولتی به صورت هماهنگ به حفظ و تحکیم ثبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی بپیشتر از پیش توجه نمایند. همچنان تلاش به عمل آید تا به هر وسیله ممکن سطح تولیدات داخلی افزایش یافته و در پیوند به آن از طریق به کارگیری سیاست حمایوی مناسب بر تولیدات داخلی، واردات تعویض و صادرات تشویق گردد. جلو خروج بی رویه و غیر قانونی اسعار به ویژه دالر گرفته شود. سعی به عمل آید تا بیشترین کمک ها از طریق بودجه دولت به مصرف رسیده و در زیربنایها و تأسیسات تولیدی هزینه گردد تا زمینه را برای رهایی از وابستگی اقتصادی مساعد سازد. مهمتر این که در جلوگیری از ترویج پول های خارجی در معاملات داخلی بیشتر از پیش اقدامات جدی و عملی صورت گیرد. در تطبیق فرمان شماره (۴۵) رئیس جمهور دولت

دالر به طور سیل آسا داخل کشور می شد و از طرف دیگر خروج آن به پیمانه امروزی نبود لذا دولت توان آنرا داشت تا ثبات ارزش پول افغانی را در برابر اسعار خارجی به خصوص دالر حفظ نماید. اکنون که کمکها روبه کاهش گذاشته است، مصارف دالری خارجی های مقیم افغانستان باگذشت زمان کاهش می یابد و معاش دالری افغان های همکار باخارجی ها به پیمانه گذشته وجود ندارد و همچنان خروج اسعار افزایش یافته است دیگر دولت توان این را نخواهد داشت که با لیلام دالر ثبات افغانی را نگهدارد.

۶ - کاهش اعتماد مردم به پول افغانی: یکی از مهمترین علل کاهش ارزش پول افغانی بی اعتمادی مردم نسبت به آینده پول مذکور می باشد، همچنان عدم ثبات اقتصادی و عدم همکاری با نظام اقتصادی عوامل دیگری اند که در کاهش ارزش پول افغانی نقش دارند. در شرایط کنونی مردم دچار دلهز شده و بانگرانی از آینده به سوی اسعار هجوم آورده و دارایی های نقدی

اسلامی افغانستان و تعییل استراتژی ملی مبارزه با فساد اداری جدیت و قاطعیت بیشتر به خرج داده شود، تا باشد که اعتماد مردم به پول افغانی دوباره احیا شده و یک ثبات حقیقی و دائمی به وجود آید. پس بردولت جمهوری اسلامی افغانستان لازم است تا به این مشکل با دید جدی نگریسته و تا دیرنشده اقدامات عملی را برای حل این مشکل انجام دهد، زیرا زمانی که خزانه خالی و مشکل ازکتروول خارج گردید دیگر هیچ اقدامی ثمر ونتیجه قناعت بخش نخواهد داشت.

خود را به اسعار تبدیل می نمایند. چنین حالت نه تنها باعث کاهش ارزش داخلی پول ملی می گردد بلکه سبب کاهش ارزش خارجی آن نیز می گردد.

پس چاره چیست و چه اقداماتی باید برای حفظ ثبات ارزش پول افغانی صورت گیرد؟

اگر به صورت مختصر و فشرده جواب ارایه گردد می توان گفت که با رفع چالش هایی که باعث این

غضنفر بانک پیشناز در بانکداری اسلامی

غضنفر بانک

غضنفر بانک با خدمات
زیر در بخش بانکداری اسلامی
از شما استقبال می کند:

- حساب جاری الوديعه
- حساب مضارب میعادی
- حساب مضارب پس انداز
- حساب وقف
- تمویل مالی بر اساس مشارکه
- تمویل مالی بر اساس مرابحه

دفتر مرکزی:

۵۵۹۸، سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی:

mainbranch@ghazanfarbank.com / ۰۷۷۵ ۷۸۶ ۷۸۶ / ۰۷۹۷۸۶۰۰۷۹

خیپنوال عبدالحکیم رامیار

اقتصادی ریسک او د هغه سه مدیریت

هر پلان او پروگرام نوبنتګرو مدیرانو او نوبنتی مدیریت ته اړتیا لري، څکه چې د اوس وخت د خلاصو دروازو او پولو په نزیوال لیرالیستی اقتصادي نظام کې د پراخو شونتیا وو تر خنګ پراخې درغلي، خطرونه او د پانګو دله لاسه ورکولو امکانات د پخوا په پرتله په تېره بیا په وروسته پاتې هبودونو کې چې اقتصادونه بې د ملي پولو تر منځ ایسارو، چېر شوي دي.

د تکنالوژۍ او د علومو د ودې له امله منځته راغلي بدلونو نه او کابو د ټولو پرمخ د نړیوالو بازارونو خلاصېدل ددې لامل شوي چې د هبودونو، کمپنیو، سازمانونو او انفرادي ګړو. د پانګو او ملي-پولي زېرمو راکړه ورکړه د پام وړ پراختیا و مومي، چې د هغې سره جوخت اقتصادي جرمنو او دوکې هم زیاتې شوې دي. پر مختللي تکنالوژۍ د اقتصادي ماafia او تور اقتصاد د منظمو سازمان درلودونکو ډلو له پاره د هغوي دناوړه او غیر قانوني عملونو د تر سره کولو په خاطر پراخ امکانات برابر کړي دي. دا عملونه تر چېره په وروسته پاتې هبودونو کې تر سره کېږي، څکه چې د وروسته پاتې هبودونو په ادارو او سازمانو نو کې له یوې خوا د شته پراخ فساد له کبله ماafia په آسانې سره جروري غزولی شي له بلې خوا دا هبودونه د ماafia پې کړيو د عملونو د پېژندنې او په وړاندې بې د عمل کولو کم امکانات او کمې

په ننتي اقتصادونو کې د چارو د پرمخ بېولو په خاطر بانکونه او نوري ملي مؤسسي اړین او اغېزمن رکنونه دي. د اوس وخت سوداګرۍ او ملي-پولي راکړه ورکړه د هغوي دوننه اخيستو پرته نا شونې ده.

ددې تر خنګ چې بانکي سیستم په اقتصاد کې پراخه ونده لري او بېلاپلی دندې وردغارې دي د اقتصاد پراختیا، اړتیا او غوشتنې ددې لامل کېږي چې ورڅه تر ورڅې د بانکونو د اړیکو او شبکو لمن و غزېږي او فعالیتونه په پراخه شي. خرنګه چې د سپارنو او پانګو جلبول او ټولول، اعتبار او قرضې ورکول، اسعاری او نړیوال ملي فعالیتونه تر سره کول او اړیکې او خانګکي غرول د هر بانک ورڅنۍ او روتنين فعالیت جوړوي نو ددې دندود تمې وړ غوشتونو د تر سره کولو په خاطر ھیراهم عمل پلاتونه او پالیسي جوړول دي. هغه پالیسیګانې او کړنلارې چې د تمې وړموخې تر سره کړي او پر مختیاري بنې ولري. په دې ترڅ کې

بحرانونو (خخه طبیعی وی او یا د انسانانو د کړنو له امله) جګړو، په چارو کې د دولت د لاسوهنو، په پولی او مالي راکړو ورکړو او په نورو عرصو کې ډېره کارول کېږي.

د بنه تفہیم په موخه یو ساده مثال راویو :: د قمار په غونډه کې د یو چاګکیون یو ریسک دی چې دوه اړخه لري. کېدای شي قمار باز په قمار کې په ګټلوا سره د لوپی شتمني خاوند شي، اما دا اټکل هم شته چې هغه خپله دارایي او شته له لاسه ورکړي. په بانکوالي او مالي چارو کې ریسک د تمې وړ پایلو خخه او بنتلو (انحراف) ته ویل کېږي. د دی نظر په اساس کېدای شي دا بدلون منفي وی او یا هم مثبت.

سره له دې چې ریسک او خطر د ژوند په ټولو عرصو کې د انسانانو سره مل دی خو کارپوهان په تولیزه بنه ریسک په دوو ډلو، غیر مالي او مالي ریسکونو باندې ويشي.

غیر مالي ریسک په خپل وار سره په: د مدیریت ریسک، سیاسی ریسک، د صنعت ریسک، عملیاتی ریسک، د قوانین او مقرراتو ریسک د اسعارو د نرخ ریسک، د ګټی دنرخ ریسک، د اعتبار او پور ریسک، د نقدینو ریسک، د بیو د کچې ریسک. دونډو د بدلون ریسک او د پانګونو ریسک او نور په بر کې نیسي.

ددی سره سره
چې ریسکونه بیل او
په بیل کټکوریو ویشل
کېږی خو په واقعیت کې
يو د بل سره تهراو لري او
يو له بله په پنهستیزه توګه
اغږمن کېږي. د بیلګي په

وسیای په لاس کې لري.

نو له همدي امله ده چې د وروسته پاتې هېوادونو د اقتصاد د بېلاپلوا خانګو د هغې جملې نه د بانکي چارو د سم مدیریت مسئله، د یو اهم ورځني عامل بهه غوره کړې ده، او د ورځني مدیریت تر خنګ د هغه د ریسک (خطر) مدیریت هم د پام وړ ګرزيدلی دی.

ریسک (Risk) فرانسوی کلمه، د اټکلیز (احتمالی) خطر او نقص به معنا او د له لاسه ورکولو مترادفعه ګټل کېږي. ریسک په عام مفهوم ده اطمینان او په پایله کې د تمې وړ غوبښتو خخه بېلې پایلې او لاسته راوینې افاده کوي.

له هغه خایه چې انسان یو فعال او هخاند موجود دی او هر عمل او کړه وړه بې هم هرو مرو تل مثبتې پایلې نشي درلودلای. نو خطر او منفي اړخ هم باید په نظر کې ونیول شي. له همدي امله ده چې ریسک، د هغه تعريف او خرنګوالی د بېلاپلوا آندونو د خاوندانو او د بېلوا عرصو او علومو د کارپوهانو په نزد توپیر لري په دې معنا چه د یوه اقتصاد پوه له نظره د ریسک مفهوم، د هغه برداشت خخه چې یو اروا پوه بې د ریسک له مفهوم خخه لري فرق کوي.

نو په همدي خاطر ده چې تر او سه پوري د نظر خاوندان د ریسک د یوه جامع تعريف په اړوند نه دي سره سلا شوي او په اړوند بې هره برخه او رشته خانته انګربنه او تعريف لري، دا اصطلاح د اورلګېډنې،

اقتصادی ریسک او د هغه سه مدیریت

۱۳

هغوي تل د ریسک کمولو او له منځه ويولو ته پام لري او د اړونده کسانو او مدیرانو څخه تمه لري تر خو دي موضوع ته ډپر پام ولري.

په هر سازمان کې د ریسک د مخنيو په خاطر بهه مدیریت منځته راوړل او یا هم په نوبنتګره بنه د سازمان د چارو پر مخ بیول په کار کوونکو، اړونده نور و کسانو او مشتریانو پورې تراو لري هغوي دي چې کولای شي په څلوا ناورو کړنو سره سازمان د ریسک او خطر لوري ته بوزي او یا هم په سنجول شویو کړنو او پالیسيو سره د زیانونو او خطرنو پایلې او اغښې کمې کړي. د ریسک (په وروسته کې د تمې وړ پایلو په اړوند شک او پې باوري) سه مدیریت د موضوع په اړوند پوهه درلودل او په سمه او معقوله توګه د هغه تابیا کول دي.

ددې تر خنګ چې د هر بانک او ملي موسسې چارواکې او مدیران د هر خه نه مخکې د ستراتېزی د ټاکلو، په سیستمی بنه د هغه د جوړولو، د خوندیتوب د اړخونو جوتول او وړاندوینه او د عملی کولو د لارو چارو د بنوسلو دنده په غاړه لري باید د اوږتیا او هنر هم ولري چې و پوهیږي چې د قرضو او اعتبارونو پانګو، ونډو او اسعارو بازار په کوم حالت کې دي. آيا اقتصادي روان بهير د بانک مشتریانو ته د بانک سره د پخوا په شان اړیکو ساتلو توان ورکوي؟ آيا پور اخیستونکي کولای شي د بانک په وړاندې خپل مکلفیتونه او ژمنې تر سره، او پروخت باندې اخیستل شوی پورونه او د هغې تکت پولی بیتره بانک ته ورکړي؟

په دې توګه که د پورتنيو پوبنتنو منځي اړخ زیات وي نو په چارو کې د ریسک د پښېدو اټکل کېدای شي، نو په داسې حالت کې یو پوه او پر څله دنده کې بنه مدیر باید د اوږتیا او هنر ولري چې د پښېدونکو خطرنو نو مخه ونیسي او که د هغوي مخنيو ناشونی وي نو دا باید جوته ګکړي چې کومې زیرمې او سرچښې وکارول شي چې د دې واقع شوی ریسک تشه ډکه شي.

توګه که یو سازمان دمالی ریسک (د یوې ملي معاملې د اړونده اړخونو له خوا د کړيو ژمنو نه عملی کول) سره مخامنځ شي، لامل به یې تر ډېره نا سه مدیریت او پایلې به یې د مشتریانو په نزد بې باوري منځته راتګ وی چې پېلګه یې زمونبر په هېواد کې د پخوانی کابل بانک پېښه

وه. همدا راز د مدیریتی ریسک (د سازمان په مدیریت کې نیمګړتیا) سره مخامنځ کیدل د اعتباری ریسک او په پایله کې په صنعت او نورو عرصو کې ستونزې پېښیدل پېښینې کېدای شي. په ملي برخو کې د ریسک پېښېدل او اغښې شنډل جدي پاملنې ته اوږتیا لري څکه چې له یوې خوا په دې عرصه کې د ریسک وړاندوینه ستونزمنه وي او له بلې خوا څېر نور لاملونه د هغه د پېښېدو سبب کېدای شي. همدا راز په دې خاطر چې د هر پانګوال او کاروباري د پانګونو او هڅو موڅې د محصول او ګټو زیاتوالی دی نو

خپرناو عبدالمتین دعلومو اکادمی غړی

د تشبثاتو پر پراختیا باندي د کوچنيو پورونو اغیزې

پرله پسي جګړو ترڅه بریده د هبود اقتصادي وضعه خرابه کړي، پخوانې تشبثونه یا له منځه تللي او یا یې حالت خراب شوي دی. له بلې خوا نږيوالو مرستو خلک تبل، خبرات خواره او بېکاره اموخته کړي دي، همدارنګه د ګاوښېو هبودو پې کيفيته او ارزانه استهلاکي محصولاتو د هبود بازارونه مشبوع کړي او په پابلې کې د تشبث او نوبت رو حجه کمزوري او حتا له منځه تللي ده. فقر، بېکاري او د کورنيو تولیداتو نه شتون د هبود اقتصادي وده له بحران سره مخامنځ کړي ده. له دي کبله چې افغانستان یو بې وزلى، په وچه کې پروت، له اقتصادي پلوه په باندېو مرستو ولاړ هبود او په کرنې او مالداري باندي تکيه لري او د اوږدو کورنيو جګړو له امله د هبود یوه برخه وګړي نورو هبودونوته کډوال شوي، چې په پابلې کې د کارقوه او ملي پانګه له منځه تللي، سوداګري او ترانسپورت ګډوډ شوي او د ناخالصو ملي تولیداتو کچه ډېره ټېټه شوې ده او د هبود اکثریت وګړي په سختو اقتصادي شرابطو کې ژوند کوي.

د مخ په و دی هبودونو لکه افغانستان کې د پانګې نشوالي د لویو تشبثاتو او پانګونو لپاره حاد پرابلم دي. همدا ډول د کوچنيو پانګو نه شتون د کوچنيو تشبثاتو په چوکات کې د عواید د لاسته راولو د حد اقل اړتیاود د رفع کولو لپاره د ستوزو کړي نوره هم تنګه کړي ده. کورني او باندې لوي پانګوالم په هبود کې د پانګونې لپاره زړه نه بشه کوي او که امنتي حلالات ثبات ونه مومني بنابي ډېر کورني متشبھن له خپلو پانګو سره له هبود خخه بهرووځي.

د هبود وران ويچار اقتصادي حالت دا غونښته کوي چې د خلکو د ژوند د بنه کولو او د هبود داقتاصادي وضعې د ثبات لپاره د تشبثاتو لمن پراخه شي، ترڅو د هبود وګړي په ګټور کاربونخت او په دې توګه د هبود په اقتصادي وضعه کې مثبت بدلون راشي. دې موخي ته د رسپدو لپاره یوه له غوره لارو خخه د کوچنيو تشبثاتو ایجاد، احیا او پراختیا ده. داتشباثات په

د تشبیثاتو بر پراختیا باندی د کوچنیو پورونو اغیزی

بیرته ورکولو سره بې دا ثابتہ کړې، چې بې وزلي خلک هم د امکاناتو او فرصتونو خڅه په ګټې اخستنې سره ددې وړتیا ترلاسه کولای شي چې په خپل اقتصادي ژوند کې مثبت بدلون راولي.

د وروستیو کلونو د کوچنیو پورونو تجربې دا په ډاګه کړې ده چې د نېړۍ په ډیرو هبادونو کې د نېړوالي بې وزلي په وړاندې مبارزه او د ټولنې د بې وزلي قشر د اقتصادي بنسټ په پیاوړتیا کې یو له اغیزمنو او اغیزمنو وسیلوا خڅه ګټل کېږي.

نېړوال بانک اټکل کړې چې په نېړۍ کې تر(۷۰۰۰) د کوچنیو پورونو د ورکړې موسسې وجود لري چې شاپس میلیونه وګړو ته په پرمختیایی هبادونو کې مالی خدمتونه چمتو کوي. په دې برخه کې د کوچنیو پورونو د ورکړې دھینو نېړوالو مؤسسو یادونه کېږي:

۱- د نېړوال فرصت موسسه(Opportunity International): په ۱۹۷۰ زېرديز کال کې بناغلې Al Whittaka د امریکا په متعدد ایالاتونو کې تاسیس او لوړنې پورې په کولمبیا کې د کارللوس مارینو(Carlos Moreno) په نوم یوکس ته ورکړ. په همدا وخت کې بناغلې ډپوله (David) چې له استریلا خڅه ټ په اندونیزیا کې د کوچنیو پورونو ورکړه پیل کړه. وروسته بیان نومورو دواړو کسانو د کوچنیو پورونو د ورکړې نېړواله موسسه جوړه او له ۲۵ خڅه تر ۵۰۰ دالرو پوري پورونه ئې ورکول.

۲- Accion International: دی موسسې د لومړي خل لپاره په ۱۹۷۳ زېرديز کال کې په برازيل کې د کوچنیو پورونو ورکړه پیل او وروسته په خپل فعالیتونه مرکزي او جنوبي افريقا او هندوستان ته و غزوړ.

مخالفو عرصو کې منځ ته راتلای شي، او کېډاشې چې له دې لاري په ډېرې لري پانګې سره د ډيوپی کورنې اقتصادي ژوند ته تغیيرور کړل شي. په کلیوالی سیمو کې کبدای شي، چې دا تشبیثات په مرغداری، مالداری د کبانوپه روزنه، د کرنیزو خدمتونو لکه د بوټيو او ونو د ناروغیو ضد درمل پاشنې یونټونو جوړول، د تراکتوری یونټونو جوړول، د شیلو، سبواو، پویوډپروسس د کوچنیو مرکزونو جوړول، د تودو خونو(Greenhouses) او سرو خونو(ساتن خایونو)جوړول، د تراکتور چیانو، ماشین کارانو او درپورانو لپاره د روزنیزو کورسونو جوړول، د کرنیزو ماشینونو او د کرنیزو واټرپمپونو د ترمیم لپاره د ورکشاپونو جوړول، غالی او بلدو او نورو برخو کې ترسره شي. لکه خرنګه چې مخکې یادونه وشه ددې دول تشبیثاتو لپاره هم په کلیوالو سیمو کې کلیوال کوچنیو پورونو ته اړتیا لري ددې اقتصادي فعالیتونو او تشبیثاتو منځته راولو لپاره اړینه ده، چې کوچنی پورونه چمتو او دخلکو په واک کې ورکړل شي.

په افغانستان کې کوچنی پورونه د بې وزلي د له منځه وړلو او بې وزلولخلکو ته د کوچنیو تشبیثاتو د پرمخ بیولو لپاره د توان ورکولو مهمه لاره ده، خکه چې بې وزلي د ډواعمل په توګه ددې سبب کېږي چې خلک د بانکداری رسمي سیستم او نورو پور ورکونکو ادارو ته لاس رسی پیدانکړي، دا موضوع د قرضو په لاسته راولو او د پانګې اچونې په وړاندې د ډيوپی مانع په توګه عمل کوي. همدارنګه د بانکداری د سیستم نه پراختیا او د هباد په لړې پرتو سیمو کې د بانکونو د نماښګو نه شتون او هم دا چې د کلیو خلک د بې وزلي له کبله نه شي کولای چې د بانکي خدمتونو خڅه د ګټې اخستنې لپاره بشارونو ته راشې وضعه نوره هم خرابه کړي ده.

د کوچنیو پورونو ورکړه ډيوپی نوې بسکارندې په توګه د تېږې پېړې په ۷۰ کلونو کې راڅرګنده شوې او هغه بې وزلو خلکو ته چې د وړو تشبیثاتو د رامنځته کولو غوشتونکي وو او بانکونو ته بې لاس رسی نه درلو ده د مالی خدمتونو د وړاندې کولو لپاره په کارپیل کړي ده. دا کار ددې سبب ګرڅيدلی ترڅو د وړو قرضو مشتریان نه یوازې دا قرضې د څلوا حرفو او سوداګرۍ د پراختیا لپاره په کارواچوی، بلکې په ټاکلې وخت د

شي، ترڅو د کورنيو اقتصادي فعالیتونه پیاوړي، د وزګارتیا کچه راتېټه او د خلکو د ژوند په کچه کې د پام وړښه والی خرګند شي. ددې پورونو د به استعمال او اغیرمتتیا لپاره لاندې ټکو ته ګوته نیول کېږي:

- دولت باید پور ورکونکو مؤسسو ته د ډاډمنو فعالیتونو د پرمخ بیولو لپاره د قانون په رنځی کې هردوں اسانیاوی برابري کېږي، ترڅو پور ورکونکې موسسې د کوچنيو پورونو د ورکړۍ لپوی ته پراختیا ورکړي.
- بانکونه اوپورور کوونکې موسسې باید و هڅول شي، چې خپل فعالیتونه پراخه کړي او د هېواد ټمول وکړي ترڅل پوبنښن لاندې راولي.
- پورور کوونکو مؤسساتو ته بنایي، چې د کوچنيو تشبثاتو د ودې او پراختیا لپاره داسې اسانیاوې لکه د اداري لګښتونو کمبینت، درېچې تیتوالي، دپورونو دېبرته ورکړۍ دمودې اوږدول او نور رامنځته کړي.
- اړينه ده چې چې پورونه تولیدي فعالیتونو ته د ودې ورکولو په موخه په اسانه شرایط ورکړل شي. دلته دې مسئله ته ګوته نیول هم ضروري ده چې دولت باید د پور ورکونکو مؤسسو او بانکونو د پورونو د بېرته ورکولو مسئله د قانون او اړوندې مقرراتو له لارې حل او تضمین کړي.

اخحليکونه:

1- سیار، فیاض احمد و دیگران. قرضه های کوچک برای زنان و تأثیرات.....، مرکزملی تحقیقات پالیسی، پوهنتون کابل، دهکده چاپ، ۱۳۸۷.

2- <http://en.wikipedia.org/wiki/Microcredit>

3- <http://www.adb.org/Microfinance/>

4- Internal and External NGOs Presidency, Ministry of Economics

3- (Grameen Bank): د کوچنيو پورونو د ورکړې نوموری بانک په ۱۹۷۶ زېرديز کالل کې په بنګله دیش کې د اقتصاد د یوه پروفیسور بشاغلی محمد یونس له خوا پرانستل شوي دي. همدارنګه یو شمېرنورو نړیوالو موسسود کوچنيو پورونو د ورکړې لپوی ته پراختیا ورکړي ۵۰.

له نېکه مرغه زمونږ په هېواد کې هم د مؤقت دولت د منځ ته راتلو سره سم د کوچنيو پورونو د ورکړې یو شمېر موسسو لکه د کوچنيو پورونو د ورکړې بانک (First Micro Finance Bank)، برک BRAC بنګله دیش، FINCA چې د هرات په ولايت کې فعالیت کاوه، د پاملنې موسسې، د اريا (Area) موسسې، مرسي کورپس (Mercy Corps International)، دانسانی مرستو دبراپرولوموسسې (CHA) او نورو په فعالیت پیل وکړ او په دې برخه کې پې د پام وړ خدمتونه عرضه کړي دي، چې په پابله کې د هېواد په خینو سیمو کې کوچنيو تشبثاتو پراختیا موندلې او یو شمېر هېوادوالو ته د ګټورکار زمينه برابره شوې ۵۰.

کوچني پورونه د ټولې د اقتصادي فعالیتونو محرك او په ټولنه کې د متشبھینو پراخه قشر منځ ته راولي. د کورنيو عواید لور وي او د خلکو د ژوند کچه بشه کوي، د خلکو په منځ کې په خان ویسا توب پیاوړي کوي او په ترڅ کې پې، تشبثات او اقتصادي فعالیتونه پراختیا مومي.

کوچنيو متشبھینو ته دپورونو د ورکړې په کار کې، د کوچنيو تشبثاتو د پراختیا په خاطر اوله دې لاري ده هېواد په بشیرازې کې یوشمېر دولتي او خصوصي بانکونو لکه دافغان ملي بانک، پښتنې بانک، غضنفر بانک، دافغانستان بین المللی بانک، افغان یوناتید بانک، کابل بانک، عزیزی بانک، میوند بانک او نورو د پام وړ خدمتونه ترسره کړي او کوي ئې.

لکه خنګه چې افغانستان یو بې وزلى او وروسته پاتې هېواد دی او نشي کولای چې په لنه وخت کې د لویویانګو اچونو له لارې خپل اقتصاد په پښو دروې، نو اړينه ده چې د کورني اقتصاد د تقوې لپاره کوچني پورونه هغه هم د ټولې پراخه اوږې وزلى قشرته د اقتصادي فعالیتونو د سرته رسولو په موخه ورکړل

تمویل مالی و قرضه های غضنفر بانک
تجارت و اقتصاد شما را
استحکام و رونق می بخشد

دفتر مرکزی: ۸۷۷ سرک عمومی شیرپور، کابل - افغانستان

☎ +93 (0)707 786 786 ☎ +93 (0)798786786 ☎ +93 (0)79 786 00 79
info@ghazanfarbank.com / www.ghazanfarbank.com

خپر نوہ محمد قسیم مراد

فساد د اقتصادي پراختیا په وراندی ننګونه

لکه خنگه چې د مخه وویل شول کېدای شی فساد په هره ټولنه کې شتون ولري، خو په هغو ټولنو کې چې بې باوري، اقتصادي فقر او بې امنیتي حاکمه وي ژوري پریښې لري. بې له شکه افغانستان داسې یو هبواو دی، چې خه باندي درې لسيزو جګړو بې د ملي اقتصاد ټولې برخې زيانمنې کړي دي نو خکه یې د ژوند په ټولو برخو او په خانګړې توګه په دولتي ادارو کې پراخ فساد ليدل کېږي. دله فساد یوه پېژندل شوې، دردونکې او عامه بنکارنده ده، چې د ټولنې ټول وګړي په خپل ورخني ژوند کې ورسره مخامنځ او ورڅخه رنځ وړي^(۱).

په ټولیزه توګه فساد د دولت انحصاري کړنو سره ډېرې اړیکې لري. د اقتصاد په برخه کې د نوبل جایزې ګټونکۍ «ګړې بکر» په دې آند دي، چې که دولتونه موجود نه واي په حقیقت کې به فساد شتون نه درلود. خو دا کار ممکن نه دي، خکه چې په بشري ټولنو کې دولت ګن شمير دندي سرته رسوی. د دولت د موجوديت پرته د ژوند په ټولو برخو لکه اقتصادي، پوځي، امنیتي، کلتوري او نورو کې نظم او تیکاو راوستل ممکن نه دي او لکه چې خرګنده ده د یو هبواو او یا د یوې ټولنې پرمختیا له نظم او تیکاو سره نه شلیدونکې اړیکې لري.

هغه عوامل چې په دولتي او غیر دولتي ادارو کې د فساد او رشوت زمينه برابروي، د دولتي مامورینو لړو معاش، په لوړو موقفونو کې د اړیکو پر بنسټ د بې تجربې کسانو په دندو ګمارل او همدارنګه په دولتي ادارو کې د تخصص، پاکۍ،

فساد له ورکړشوي قدرت خخه د شخصي ګټو د لاسته راړيلو لپاره ناوره کار اخستني ته وايې. سره له دې چې دولتي يا غير دولتي مؤسسو کارکوونکو ته بلډي ورکول فساد بلل کېږي، خو په یوه مؤسسه کې د خپلواو په دنده ګمارل، هغوي ته د قراردادونو ورکول او ده ګډوئ له خوا په ټاکلي وخت د

لازمو خدمتونو په نه عرضه کولو سترګې پټول دقانون خلاف عمل ګټل کېږي، چې دا په یوه ټولنه کې د فساد خرګندې پېلګې دي.

اداري فساد په ټولو هیوادونو او په خانګړې توګه په مخ په وده هبوادونو کې په بېلاپلو شکلونو شتون لري او دا داسې یوه ويچارونکې پدیده ده، چې د ټولنې اقتصادي، مالي، امنیتي، سياسي، فرهنگي او نورې برخې زيانمنوي او د هبواو د پرمختګ خلبه واقع کېږي.

ولسمشر (۴۵) گنه فرمان د فساد سره د مبارزې په لار کې یو بل رغنده ګام دي.

په هیواد کې د فساد د شتون یوه غوبښه برخه چې ولسمشر ېې هم خوشو خلی یادونه کړي ده، بهرنۍ اړخ دي. د لویو قراردادونو په سپارلو کې بهرنیان خلاص لاس لري او پرته له دې چې افغاني لوری ورڅه خبرشي، د خپلې خوبشي کسانو ته لوی قراردادونه سپاري او په دې توګه زموږ د هېواد د فساد په رامنځته کېدو کې بهرنیان ونډه اخلي.

بل مهم عامل چې د فساد پراختیا ته ېې زمينه برابره کړي ده، دادی چې بهرنۍ مرستې په ډېره کمه اندازه دولت ته په واک کې ورکول کېږي او لویه برخه ېې د انجوګانو (NGOs) او نورو مؤسساتو له لاري په مصرف رسیري. دا مرستې په لوړیتوبونو کې په مصرف نه رسیرې، بلکې بهرنیو مشاورینو او کارکوونکوته د لوړو معاشوونو په ورکولو، د وروستي مادل موټرو او دفتری تجملي و سایلو په اخستلو او غیر ضروري ذوقې پروژو په پلي کولو کې مصرفيري.

د پورتنيو تکو په نظر کې نیولو رسیرې په اقتصادي ډکرکې د ستونزو د رامنځته کېدو مهم عاملو ته په لاندی ډول ګوته نیول کېږي:

- په یو هېواد کې د پانګوالی د نیمګرو قوانینو موجوديت، بد امني، فساد او د قانون نه حاکمیت ددي سبب کېږي چې کورني او بهرنۍ پانګوال پانګونې ته زړه بشه نه کړي، څکه چې په دې صورت کې د پانګني د سا تني ډاد وجود نلري او هم د تولید شوي محصول يه لوړیږي.

- په دولتي ادارو کې د فساد شتون د تولیدي مؤسساتو د ایجاد او پراختیا مخه چې کوي، څکه هغه پانګه او منابع چې باید د تولیدي مؤسساتو د پراختیا او د تولید د لوړولو لپاره په کار واقحول شي د اداري پېچلو او اوردو پړاوونو په سرته رسولو او د رشوتونو په ورکولو کې په مصرف

صداقت او کاري خصوصياتو پر خاى سمتی، تنظيمي، قومي او ژبنيو تمایلاتو ته لاره ورکول دي. سربېره پر دې د سوداګرۍ او تشبیثاتو په برخه کې مېهم مقررات، ضعيف تفیذی میکانیزمونه، د سوداګرۍ د ودی او پراختیا په لاره کې خنایونه، د ملکي خدمتونو د کارکوونکو په لاس کې د تصميم نیونې د زیات واک تمرکز او نور د فساد د رامنځته کېدو مهم لاملونه شمېرل کېږي.

زمونږ په هېواد کې په وګړو باندې د قانون یوشان نه تطیقیدل او د قانون په وړاندې د استثنائو موجوديت د فساد بل ستر لامل دي، چې د خلکو او دولت ترمنځ واټن زیاتوی، چې پايلې ېې له دولت خخه د خلکو د ملاتړ کموالي او د مخالفینو د لیکو څواکمن کېدل دي.

کارپوهان په دې آند دي، چې فساد د خدمتونو د عرضه کولو، د تولیدي مؤسساتو د جوړولو، د تجارت د پراختیا او په څانګړې ډول د بنستیزو پروژو د پلي کولو په لاره کې سره ننګونه ده.^(۳)

ښکاره ده چې فساد یوازې په دولتي دستګاه پوري نه محدود پوري، بلکې خصوصي سکتور هم له دې ستونزې سره لاس او ګرېبان د. اقتصادي فقر، بېکاري او ټولنیز محرومیتونه کېدای شي په هره عرصه کې د فساد منځته راتګ ته زمينه برابره کړي.

د افغانستان په دولتي ادارو کې د پراخ اداري فساد شتون ددي لامل ګرځيدلې، چې دولت د هېواد د پرمختګ او سوکالې لپاره لازم فرصتونه له لاسه ورکړي. فساد د هېواد په ادارو کې داسې رینې څغلولي چې مهارول ېې ټینګ عزم، قاطعېت، د چارو په سرته رسولو کې صداقت، رونیا او ژمنه غواړي. د افغانستان اسلامي دولت هم د یولپ کېنلارو له مخې د فساد په وړاندې د مبارزې هڅې پیل کړي، ګنې شمېر دولتي او خپلواک کمیسونونه ېې رامنځته کړي او ترتولو مهم داچې د

په دولتي ادارو کې د فساد د شتون پر ضد مبارزه او هڅې د ټولو مسئولو چارواکو لپاره اړین کاردي. دا هڅې په پرله پسې توګه روانې دی او اوس باید نوی تحرک و مومني، خکه چې نړيواله تولنه او مرستندويه هیواونه په افغانستان کې د فساد د پراختیا له امله اندیښمن دی او غوبښته کوي چې د دولت په عملی کړنو سره ددی شومې بشکارندې په وړاندی کړولې ګامونه اوچت شي، ترڅو د هغئي مرستي په اغږمنه توګه د بیارغاونی په لوړې ټوبونو کې لګښت و مومني. اړینه ده چې په دی بهير کې سیاسي ګوندونه، ټولنیز سازمانونه اوټول هیوادوال عملی رغنده برخه واخلي.

په تولنه کې د فساد د له منځه وړلوا اساسی چاره د قانون حاکمیت او د قانون په مقابل کې د استشا نه موجودیت دی. دولت یوازی د رغنده او عملی پلانونو په طرح او پلي کړولو سره کولای شي ددې ناوړه بشکارندې سره په غوځه توګه مبارزه وکړي، د فساد عاملان یو پر بل پسی د قانون منګلو ته و سپاري او هیڅ ډول سیاسي، سمتی، تنظيمي او نوري اړیکې په پام کې و نه نیسي نو په یقین سره به د فساد جریږي له یېخه ووځي.

سرچیني:

- ۱- مصلح، پوهنۍ عبدالبشير و دیگران. تامین امنیت در افغانستان بعد از خروج نیروهای خارجی. مرکز تحقیقات پالیسی، پوهنټون کابل، دهکده چاپ، ۱۳۹۰، ص ۹۹
- ۲- ریفورم اقتصادی، مبارزه علیه فساد اداری، مرکز برای متثبتین خصوصی بین المللی، ۱۳۹۰، ص ۳۰
- ۳- روزنامه انيس، شماره ۸۴ سه شنبه، ۱۷ سرطان ۱۳۹۱ هـ ش

رسیوی او په دې ډول اقتصادی پراختیا د فساد قرباني کېږي.

- کوچې تشبثات چې په وروسته پاتې هېوادونو کې د اقتصادي ودې لپاره اړین دي، فساد پې د پراختیا مخه نیسي، خکه چې دا تشبثات د فساد او رشوت لګښتونه نشي پوره کولای او په پایله کې بې څواکه کېږي.
- په دولتي او غیرانتفاعي مؤسسو کې فساد د اقتصادي فعالیتونو په سرته رسولو کې د نوبشت او پرمختیا مخه نیسي، خکه چې دلته کارمندان د اړیکو په اساس په دنده ګمارل کېږي، کار د کارا هل ته نه سپارل کېږي او هغه منابع چې باید د پراختیا اوسمون لپاره ولګول شي حیف و میل کېږي، چې په پایله کې د مؤسسی اداری فعالیت له رکود سره مخامنځ کېږي ^(۲).

همدارنګه اداري فساد د نشه بې توکو تولید، ترافیک او سوداګرۍ ته پراختیا ورکوي، تر چېړه بریده ددی سبب ګرځی چې خلک د مخالفینو لورته مخه کړي او په هېواد کې بې ثباتي منځ ته راوري.

د توکیو کنفرانس چې د افغانستان د اقتصادي انکشاف په موځه جوړشوی ټه، په هغه کې هم د افغانستان دولت د نړیوالی ټولنی له خوا په دولتي ادارو کې د فساد د شتون له امله ترکلکې نیوکې لاندې راغي، آن تردې چې مرسته کوونکو هیوادونو د خپلو مرستو د دوام شرط د اداري فساد په وړاندې د دولت د کلکې مبارزې او ژمنې غوبښته وکړه ^(۳).

په اوسيني وخت کې چې افغانستان په نړیوال ډګر کې د پام وړ لاسته راوینې لري، لازمه ده چې په هېواد کې دنته په ټولو ساحو اوپه تیره بیا د بنې حکومتوالی لپاره د لازمو فرستونو په لرلو سره تر هر بل وخت شخه زیاتې هلې خلې وشي، ترڅو خلکو ته د خدمت کولو له لارې د هغئي ملاتې ترلاسه او د مخالفینو سره بې د یو خای کېډو مخه ونیول شي.

رسول پور

عوامل محدودیت سطح استخدام در زراعت کشور

اشتغالی درین کشورها به حساب می آید، بدین معنی که تورید کالاهای صنعتی باعث می گردد تا صنایع ملی رشد نکرده و مشغولین صنایع این کشورها بی کار بمانند. گفته می توانیم که بی کاری و کم اشتغالی درین کشورها پدیده عمومی بوده و تقریباً همه نفوس را تحت تاثیر قرار می دهد. از طرف دیگر گستردگی نفوس فاقد هرگونه مهارت و تخصص از مشخصه اساسی این کشورها می باشد. بیکاری درین کشورها باعث شده تا اکثریت جوانان و نوجوانان بار دوش پدر و مادر شده و یا به خاطر تامین زندگی دست به اعمال منفی، گدایی، دزدی و ... بزنند و از این طریق زمینه امراض معیشت را برای خود پیدا نمایند.

در کشورهای عقب مانده قسمت اعظمی از قوای بشری آن به زراعت مشغول اند و در کشور ما با وجود اینکه قسمت اعظم نفوس فعال آن به زراعت اشتغال دارند و افغانستان یک کشور زراعتی محسوب می شود، محصولات زراعی نه تنها منبع مهم عواید اسعاری نیست، بلکه نیازمندی های اساسی کشور را هم مرفوع ساخته نمی تواند و قسمت زیادی از مایحتاج اولیه مردم به محصولات زراعی از خارج وارد می گردد، زیرا اوسط بار آوری و

بازدهی زراعی به علت کمبود وسایل فنی، عدم تخصص و مهارت در کار و قلت سرمایه های لازم برای استفاده از نوآوریهای زراعی، کمبود مواد تقویت کننده خاک، ضعف و ناتوانی جسمانی زارعین گرسنه و بیمار که روی زمین کار می کنند خیلی کم است. به همین قسم بی کاری مخفی در زراعت به فور مشاهده می شود، یعنی کسانی هستند که به ظاهر کار دارند و مشغول هستند اما در واقع بی کار هستند. زیرا نتیجه کار آنها تقریباً هیچ است.

زراعت در تامین و بهبود وضع اقتصادی، ارتقای سطح زندگی مردم نقش ارزنده داشته و به حیث کمتر از اکتشاف اقتصادی محسوب می شود. زراعت منبع مهم استخدام مردم و پایه تجارت خارجی کشورهای کمتر از اکتشاف یافته را تشکیل می دهد و منبع اساسی عواید اسعاری این کشورها می باشد.

قوای بشری هر کشور که امور فعالیت تمام عرصه های اقتصادی را به عهده دارد نقش عمده و اساسی را در رشد و اکتشاف اقتصادی بازی می کند. نیروی کار جزء عمده عوامل تولید بوده و ارتقای کفایت و موثریت افراد مستعد به کار نقش اساسی را در تسريع آهنگ رشد تولیدات مادی و تامین اهداف اجتماعی دارا می باشد. از همین جاست که یکی از علل اساسی عقب ماندگی کشور های مانند افغانستان را بی کاری تشکیل می دهد. در واقعیت کم اشتغالی و عقب ماندگی هم زاد یکدیگر اند. در کشورهای کمتر اکتشاف یافته از جمله افغانستان کم اشتغالی وجود دارد و هیچ عرصه ارزنده گی اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی وجود ندارد که کم و بیش از آن متأثر نشده باشد.

در کشورهای کمتر از اکتشاف یافته سوء تغذی و موجودیت بیماری های گوناگون باعث شده تا تعدادی از افراد کشور به صورت تقریباً دائمی و یا موقت قادر به کار کردن نباشند. به همین ترتیب موارد زیاد بی کاری موجود است که علل آن مختلف می باشد. به طور مثال: اکثریت مطلق زنان درین کشورها بی کار بوده و به امور منزل مصروف می باشند، پیدا کردن کار منظر که بتواند نیازمندی های یک فامیل را رفع نماید نیز مشکل بوده و کسیکه کار پیدا می کند از نظر دیگران شخص خوشبخت است. همچنان وابسته بودن کشورهای عقب مانده به خارج یکی دیگر از عوامل بیکاری و کم

ترتیب در کشور ما بخش مهمی از ظرفیت و توان زراعتی، صنعتی و انسانی مورد استفاده قرار نمی گرد. بلکه منابع و وسائل تولید قابل ملاحظه به هدر می رود.

معدن کشور ما می توانند چرخ های صنایع را به حرکت در آورند و تعداد زیادی از نیروی کار را جذب نمایند، مگر آنکه دست ناخورده مانده اند.

در کشور ما آب که یک ثروت به شمار می آید به هدر می رود و سه هایی را که به وسیله آن ها زمین های بایر آبیاری گردد، اعمار نگردیده است. بناءً لازم پنداشته می شود تا در انسجام و بهبود امور زراعتی، از قبیل بلند بردن سویه تعییم و تربیه زارعین جهت پذیرفتن روش های نوین زراعتی، توسعه میتد های عصری بذر حاصلات، خفر کانال ها، اعمار بندها، مدرنیزه ساختن تدریجی زراعت، استفاده از تکنالوژی معاصر و رفع دیگر موانع از راه رشد و انکشاف همه جانبی زراعت اقدامات جدی مبذول گردد. با حل دشواری های متذکره می توان سطح تولیدات زراعتی را بلند برد، زنده گی زارعین را بهبود بخشید و اکثریت مطلق مردم کشور را که در شرایط فعلی از گرسنگی مخفی رنج می برند، از آموزش و صحت بهره کمتر دارند و با بی کاری های مخفی و علنی دست و گریبان اند نجات داد.

از آنجه گفته آمدیم به این نتیجه می رسیم که اگر به رشد و توسعه زراعت توجه جدی مبذول گردد در پهلوی اینکه می تواند نیازمندی های مردم به مواد خوارکی را مرفوع سازد، بخش اعظم صادرات کشور را محصولات زراعتی تشکیل خواهد داد و هم چنان نقش به سزاپی را در بلند بردن سطح استخدام و اشتغال قوای بشری مستعد به کار بازی خواهد کرد و عدم توجه به زراعت اثرات ناگواری را بالای وضع اقتصادی، اجتماعی و زنده گی مردم خواهد داشت. زمانی می توان وضع زراعت و اشتغال به آنرا بهبود بخشید که در پهلوی استفاده از تختنیک و تکنالوژی مدرن سطح مهارت و تخصص دهقانان و عاملین زراعت را بالا برد، زیرا علم و تکنالوژی معاصر به صورت روز افزون توسعه پیدا می کند. در حالیکه در افغانستان اکثربت نفووس بیسواند و یا کم سواد اند و کمتر با مهارت های فنی و مسلکی زراعتی بلدیت دارند. از همین سبب هم است که سطح استخدام در زراعت محدود مانده و تعداد زیادی جوانان قراؤ و قصبات کشور ما به صورت عاطل و بی نمر باقی مانده اند.

بیسواندی، عدم مهارت در کار های تخصصی و فنی، وضع خراب صحی دهقانان و امثالهم باعث شده تا مثمریت و مولدبیت کار در زراعت که به شکل عنعنی و ابتدا بی صورت می گیرد ضعیف و ناچیز باشد.

در افغانستان سنجش واقعی قوای بشری کار فوق العاده دشوار است زیرا تنها در بخش های عمده تعداد قوای بشری ثبت می باشد. دیگر بخش ها مانند صنایع دستی، تجارت و سایر پیشه ها به خصوص زراعت به صورت پراکنده ثبت می باشد. برای دانستن حقیقی قوای بشری ضرورت به سروی تخصصی قوای بشری می باشد. همان طوری که تذکر داده شد در کشور ما اساس فعالیت های اقتصادی را بخش زراعت تشکیل می دهد و بخش بزرگی از قوای بشری مشغول در زراعت را اشخاصی تشکیل میدهند که کمتر از ۱۵ سال عمر دارند و این هم یکی دیگر از عواملی است که با وجود مصروفیت اکثربت قوای بشری به زراعت، محصولات تولید شده درین سکتور نمی توانند مایحتاج روزمره کشور

ما را تکافو نماید و قسمت زیادی از مواد خوارکه را که باید به خارج صادر می کردیم وارد می کنیم، از طرف دیگر زراعت شکل عنعنی داشته زمین های زراعتی ذریعه گاو و شتر قلبه می شود. تخصص و مهارت فنی در زراعت کمتر وجود دارد، لذا مولدبیت و بازدهی کار بسیار ضعیف بوده و نمی تواند جوابگوی نیازمندی های کشور باشد. با وجود امکانات وسیع رشد و انکشاف زراعت متساقنه ضریب رشد این بخش بسیار پایین بوده و توجه لازم به آن صورت نگرفته است در صورتی که اگر زراعت شکل میکانیزه و یا نیمه میکانیزه را می داشت امکان بازدهی و مولدبیت بیشتر در زراعت موجود است.

مشکل عمده دیگری که درین بخش وجود دارد اینست که مشغولین این رشته تولیدی سالانه چند ماه بی کار می مانند. که این خود یکی از عوامل عقب مانی کشور ما می باشد. به همین

غضنفر بانک

مرا به راهی آسان، شرعی و مفید برای به دست آوردن وسایط نقلیه

دفتر مرکزی:

۵۵۹۸ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی:

โทรศัพท์ +93 (0)798 786 786 فاکس +93 (0)79 786 0079

نقش منابع آبی در توسعه اقتصاد کشور

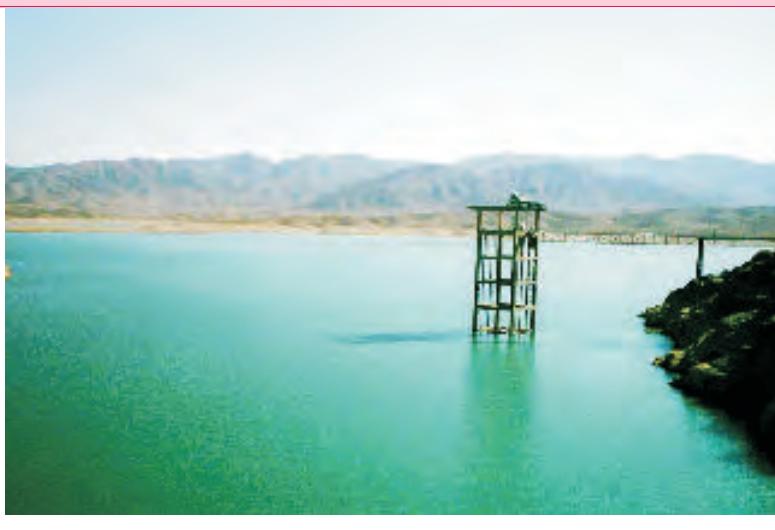
پیشگیری

قسمت دوم

در کشورما بهره برداری از منابع آبهای زیرزمینی سابقه طولانی داشته و به شیوه های مختلف مانند، ارهاست، کاربز و چاه صورت گرفته است که برای مقاصد آبیاری زمین های زراعتی و امور معيشی مورد استفاده قرار می گیرد.

از آب های زیرزمینی کشور اکثراً در شهرها و مناطق صنعتی استفاده صورت می گیرد. چنانچه آبهای مورد نیاز شهرهای بزرگ کشور مانند هرات، مزار شریف، کابل، جلال آباد و غیره عمدتاً از همین منابع تأمین می شود.

افغانستان با داشتن شرایط و امکانات مساعد زمینه های وسیع رشد زراعتی را دارا است. در صورت انکشاف سکتور زراعتی کشور احتمال ایفای نقش اساسی در رشد و انکشاف اقتصاد کشور دیده می شود. این سکتور با تولید غله جات، سبزیجات، میوه جات و محصولات مالداری در حدود ۶۰٪ عواید ناخالص ملی را تأمین می نماید. بهره برداری از منابع آبی کشور در سکتور زراعت به مثابه پیش شرط توسعه اقتصادی می تواند کشور را از نگاه تولید محصولات زراعتی خود کفا ساخته و نیز اقلام متعدد محصولات زراعتی مانند پخته، لبلوب، گل آفتاب پرست، زیتون، زعفران، ساییین و غیره را برای ایجاد و رشد صنعت تولید نماید.

قسمت اعظم آب دریاهای افغانستان بدون استفاده لازم به کشورهای همسایه می رسد و این در حالی است که اکثر دریاهای کشور در محدوده جغرافیایی افغانستان مسیرهای طولانی را طی می نمایند. چنانچه از ۷۰۰ کیلومتر طول دریای کابل بیش از ۵۰۰ کیلو متر آن در داخل کشور، تمام طول دریای هلمند (۱۴۰۰ کیلومتر)، ۸۰۰ کیلو متر طول دریای مرغاب ۴۵۰ کیلو متر آن در خاک افغانستان و ۳۰ کیلومتر آن سرحد بین افغانستان و ترکمنستان را تشکیل داده است. در حدود نصف طول دریای آمو (۱۲۰۰ کیلو متر) بین افغانستان و کشورهای همسایه شمالی آن واقع شده است.

ظرفیت سالانه منابع آبی کشور اعم از سطحی و زیرزمینی ۷۰-۷۵ میلیارد مترمکعب است که از این جمله الی ۵۵ میلیارد مترمکعب آنرا آب های سطح اراضی که ۱۴۴٪ فیصد حجم آب دریاهای جهان را تشکیل داده و ۲۰ میلیارد مترمکعب آنرا آب های تحت اراضی احتواء می نماید.

منابع آبی زیرزمینی، آب هایی اند که جذب زمین شده و به خودی خود روی سطح زمین جاری نمی شوند، بلکه جهت استخراج آن باید وسایل و تکنالوژی مربوط را به کاربرد. این آبهای به نوبه خود احتیاجات مردم را مرتفع ساخته و در بالابردن سطح رفاه و آسایش آنها نقش دارد.

در افغانستان تا حال تحقیقات های دریوگیوژیکی به طور کامل صورت نگرفته و صرف از ۱۸٪ تا ۲۰٪ منابع آب های زیرزمینی سروی شده که براساس آن کشوریه سه زون آبهای زیرزمینی تقسیم گردیده است:

- ۱ زون آبدار شمال کشور
- ۲ زون آبدار جنوب غرب کشور
- ۳ زون آبدار قسمت های مرکزی کشور

ظرفیت آبی زون های فوق الذکر بالترتیب متوسط، عالی و کم ارزیابی شده است.

نقش منابع آبی در توسعه اقتصاد کشور

طبق سروی های انجام شده پوتنسیال هایدرو انرژتیک فوچ الذکر ظرفیت اعمار (۲۹) ستیشن برقی در حوزه آمو، (۱۵) ستیشن برقی در حوزه سند و (۵) ستیشن برقی در حوزه هلمند را دارد.

قابل یاد آوری است که با اعمار بند های سروی شده نه تنها کشور از نگاه انرژی مورد ضرورت برای صد سال آینده تأمین می گردد، بلکه آبیاری زمین های زراعتی کشور از ۱۲٪ به ۴۲٪ مصرف سرانه آب در سال که اکنون درنازترین سطح قرار دارد به نورم بین المللی ۱۷۰۰ متر مکعب ارتقا یافته، جنگلات و فرش های نباتی کشور احیا، ذخایر آب های زیرزمینی تقویه و از آلودگی محیط زیست جلوگیری به عمل می آید.

یکی از معضل عصر حاضر آلدگی آب است که باید توجه جدی به جلوگیری از آن معطوف گردد. آلدگی آب عبارت از افزایش مقدار هر مصرف اعم از فزیکی، کیمیاولی، بیولوژیکی و غیره است که موجب تغییر خواص در مصارف ویژه اش می شود. آلدگی آب مشکل بزرگی است که تحقیقات پیرامون آن از صد ها و هزاران مقاله، مجله و کتاب تجاوز می کند.

در کشور ما بنابر غفلت و عدم توجه لازم خطرات جدی ملوث شدن آبهای سطحی وزیرزمینی به وجود آمده است. در شهر کابل کثرت نفوس، اعمار منازل خود سر و چاه های غیر مستند، تبدیل زمین های زراعتی و ساحات سبز به محلات مسکونی تهدید جدی به پاکی محیط زیست و از آن جمله به آب های زیرزمینی به وجود آورده است. آلدگی آب ناشی از فاضلاب ها، مواد کیمیاولی، مواد زاید فابریکه ها، فاضلاب ها و غیره تهدید های بزرگی را متوجه باشند گان شهر کابل نموده است. این تهدید ها باعث امراض، آشفتگی، برهم خوردن تعادل ایکو سیستم و بی نظمی های اجتماعی شده و همچنان خطرات جدی به موجودات زنده داخل آب نیز متوجه ساخته است.

از آنچه گفته آمدیم به این نتیجه می رسیم که استفاده معقول از منابع آبی در توسعه اقتصادی کشور نقش بسزایی دارد. چنانچه مهار ساختن آب های جاری و استخراج فنی آب های زیرزمینی باعث خواهد شد تا پر ابلم تولید انرژی برق به طور

در حال حاضر از جمله ۷.۸ میلیون هکتار زمین قابل کشت صرف ۳.۴ میلیون هکتار آن تحت کشت قرار داشته که از این جمله فقط ۱.۸ میلیون هکتار آن آبی و ۱.۶ میلیون هکتار زمین های للمنی می باشد.

ایجاد تأسیسات زیربنایی برای تولید انرژی برق و بند های آبگردان جهت آبیاری زمین های بکر و بایر مستلزم استفاده معقول و اعظمی از منابع آبی کشور است که همزمان باعث تغییرات مثبت در اقلیم گردیده و همچنان ازالودگی محیط زیست که در حال حاضر قابل تشویش و نگرانی جدی است، می کاهد.

با مهار ساختن آبهای جاری کشور و ایجاد تأسیسات زیربنایی به صورت مطمئن می توان معضله نبود انرژی برق را حل نمود و به این ترتیب سالانه از مصرف ۱۲ میلیون تن چوب سوخت، ۱۰ میلیون تن ذغال سنگ و چوب، ۳.۵ میلیون تن نفت و در حدود ۳.۶ میلیون تن گاز مایع در سطح کشور که باعث آلدگی محیط زیست نیز می گردد، جلوگیری به عمل آورد. همچنان زراعت، مالداری، جنگلات و علف چره های کشور رونق گرفته و هم آهنگی لازم بین این اجزای عمده اقتصاد ملی ایجاد و ظرفیت تولیدی آنها سیر سعودی را خواهد پیمود.

از جانب دیگر ظرفیت آبی کشور دارای پوتنسیال بزرگ هایدرو انرژتیک است. این پوتنسیال توانمندی تولید (۲۲۹۹۰) میگوات از انرژی را دارا است، اما در حال حاضر صرف از ۲۶۱ میگوات طرفیت آن استفاده به عمل آمده و متباقی (۲۲۷۲۹) میگوات آن غیرفعال می باشد.

جدول: پوتنسیال هایدرو انرژتیک غیرفعال کشوریه تفکیک حوزه های آبی

شماره حوزه آبی پوتنسیال هایدرو انرژتیک به کیگا وات

۲۰۱۵۵.۱	امو	۱
۲۳۰.۴	سنده	۲
۲۷۰	هلمند	۳
۲۲۷۲۹.۱	مجموعه	

منابع و مأخذ:

- ۱ امیرنژاد، حمید. اقتصاد منابع طبیعی. تهران، انتشارات جاویدانه، جنگل، سال ۱۳۸۶، ص ۲۸۸.
- ۲ طریفی، سرمحقق دکتور عبد الخلیل. سیستم سراسری برق افغانستان. اکادمی علوم، مطبوعه بهیر، کابل، سال ۱۳۸۷، ص ۳۸۶.
- ۳ عارض، پوهاند غلام جیلانی. جغرافیای فزیکی افغانستان. پوهنتون کابل، سال ۱۳۶۲، ص ۱۵۱.
- ۴ مجاهد، خیز نپوہ سید امین. د افغانستان لن ۵ه تاریخی جغرافیه. د افغانستان د علومو اکالومي، شعیب مطبوعه، ۱۳۸۸، کال، ۱۶۸ مخونه.
- ۵ مجموعه مقالات سیمینار منطقه بی. آب های جاری افغانستان و منابع آن. اکادمی علوم، مطبوعه بهیر، سال ۱۳۹۰، ص ۱۷۷.
- ۶ مجله برپنا، ارگان نشراتی وزارت آب و برق. شماره اول، دورسوم، سال ۱۳۸۱.
- ۷ [http://en.wikipedia.org/w/index.php?_title=surface_water\(land\) & action=edit](http://en.wikipedia.org/w/index.php?_title=surface_water(land) & action=edit) red link

بنیادی در کشور حل، زمین های بکر و بایر زیر آب و در مجموع سطح زندگی اقتصادی و معیشتی مردم ارتقا یابد. استفاده اعظمی و مناسب از منابع آبی نه تنها کشور را از لحاظ تولید محصولات زراعی و انرژی برق خود کفا ساخته، بلکه در دراز مدت می تواند افغانستان را به یکی از صادر کنندگان محصولات فوق مبدل سازد.

بنابراین پشنهداد می گردد تا دولت به ایجاد تأسیسات زیربنایی در عرصه مهار ساختن و استفاده همه جانبه از منابع آبی کشور سرمایه گذاری لازم نموده و در این راستا همکاری سکتور خصوصی را با فراهم ساختن شرایط مناسب جلب نماید.

متین جاوید و رفیعی

عوامل رشد اقتصاد چین

شده بودند. سطح زندگی آنها تنزل یافته و نسبت به رهبری حزب و دیدگاه های آن اعتمادی نداشتند و بیش از هر چیز به آرامش، ثبات و یک زندگی بهتر علاقه داشتند. این شرایط زمینه های گرایش به سوی اصلاح طلبان و حمایت از آنها را فراهم کرد.

۳- علل خارجی

اصلاحات چین ریشه عمیقی در داخل کشور داشت و بدون اثربازیری از نیروهای خارجی شروع شده بود؛ اما رهبران اصلاح طلب چین دریافتند که بدون انجام اصلاحات در عرصه سیاست خارجی و کنار گذاشتن سیاست انزواگرایی دوران مائو و اتخاذ یک رویکرد مثبت به جهان خارج و گشودن درهای کشور به روی سرمایه های خارجی، امکان رشد و توسعه اقتصادی وجود ندارد. از این رو پس از روی کار آمدن اصلاح طلبان، سیاست انزواگرایانه مائو کنار گذشته شد و به جای آن سیاست درهای باز که از سوی دنگ شیائو پینگ مطرح شده بود، به مرحله اجرا در آمد.

ج- ابعاد مختلف اصلاحات

اصلاحاتی که توسط اصلاح طلبان چینی به رهبری پینگ صورت گرفت بخش های مختلفی را شامل می شد. این بخش ها را می توان به طور کلی به پنج بخش اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، نظامی و سیاست خارجی تقسیم کرد. در این بخش به طور مختصر اصلاحات صورت گرفته در هر کدام از این بخش ها مورد بررسی قرار می گیرند.

۱- اصلاحات اقتصادی

پینگ اصلاحات خود در حوزه اقتصادی را از بخش کشاورزی آغاز کرد. او که شاهد کاهش محصولات کشاورزی در دوران مائو به خاطر دولتی شدن زمین های کشاورزی بود، در صدد برآمد با اصلاح این امر زمینه توسعه بخش کشاورزی را فراهم کند. در واقع پینگ می خواست کشاورزی را با استفاده از ابتكارات فردی دهقانان و افزایش تولید پویا کند. از این مرحله به تدریج از نقش دولت در عرصه اقتصادی کاست و بر نقش کشاورزان تأکید کرد. همین امر زمینه افزایش انگیزه دهقانان و تلاش آنان برای افزایش

قسمت دوم

۲- علل فرهنگی و سیاسی

همانگونه که اشاره شد در دوران ریاست مائو بر حزب کمونیست چین، وی در جهت تحکیم جایگاه خود و اندیشه هایش دست به یک سری اقدامات فرهنگی زد که نتایجی فاجعه بار برای اقتصاد و فرهنگ چین داشت. مهمترین این برنامه ها همانطور که پیشتر اشاره شد، برنامه انقلاب فرهنگی بود که در یک دوره ده

ساله به اجرا در آمد و نتایجی ویرانگر برای اقتصاد و وضعیت علمی و فرهنگی چین داشت. به این ترتیب انقلاب فرهنگی باعث ایجاد فاصله بین مردم و حاکمیت شده بود، بدون آنکه دستاوردهای برای زندگی توده های مردم داشته باشد. در واقع سال های پرتنش انقلاب فرهنگی توده های مردم را برای دوری از گرایش های عقیدتی مائویزم و همچنین استقبال از اصلاحات اقتصادی و ایدئولوژی زدایی آماده کرده بود. همچنین مردم چین از بسیج عمومی و برخورد های سیاسی و جناحی داخلی خسته و فرسوده

- توسعه روابط آشی جویانه با غرب
- عقلانیت اقتصادی

۲- اصلاحات فرهنگی- اجتماعی

هدف اولیه و اصلی اصلاح طلبان ایجاد نظام توانمندی بود که بتواند رشد اقتصادی را به صورت مداوم و متداول تضمین کند. اما اصلاح طلبان چینی دریافتند که دستیابی به توسعه اقتصادی بدون انجام اصلاحات محدود در حوزه های فرهنگی و اجتماعی امکان پذیر نیست. از این رو اصلاح طلبان در کنار بخش اقتصادی در عرصه های فرهنگی و اجتماعی هم دست به اصلاحاتی زندن. البته این اصلاحات نسبت به اصلاحات صورت گرفته در بخش اقتصادی بسیار محدود بود و تنها تا جایی مجاز بود که لطمہ به حاکمیت حزب کمونیست نزند. از جمله این اصلاحات در عرصه فرهنگی و اجتماعی می توان به ایجاد آزادی های محدود در عرصه فرهنگی، تمرکزدایی در برنامه ریزی شهری و راستایی، تغییر در ساختار قضایی کشور و اجرای برنامه های جمعیتی اشاره کرد.

۳- اصلاحات سیاسی

اصلاح طلبان در کنار اصلاحات اقتصادی، اصلاحات سیاسی محدود را هم به مرحله اجرا در آوردند. از جمله این اصلاحات می توان به مواردی مثل کاهش نقش ایدئولوژی مائویستی، تثبیت تقدیم رهبران غیرنظامی بر نظامیان و جلوگیری از مداخله رهبران

تولید را فراهم کرد. پینگ همچین برای بهبود اوضاع بخش صنعت کوشید تا همچون بخش کشاورزی از دخالت های دولت در بخش صنعت هم بکاهد. او برای تحقق این هدف دست به اقداماتی زد که از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- الف: کاهش دخالت های دیوان سالارانه دستگاه های مرکزی و تفویض اختیارات به مدیران کارخانه ها.
- ب: ایجاد نیروی کار ماهر و مدیریت بر اساس تخصص.
- ج: تقویت انگیزه های مادی و برقراری نظام قیمت گذاری مبتنی بر قانون بازار.

پینگ و همکارانش در مقابل سیاست انزواگرایی مأثر در بخش اقتصاد، سیاست درهای باز را در پیش گرفتند. در نتیجه این سیاست، درهای چین به روی جهان باز شد و این کشور به عادی سازی روابط خود با اروپا و آمریکا پرداخت. به دنبال این، شرایطی برای جذب سرمایه های خارجی فراهم شد. این سیاست بسیار موفق بود و توانست سرمایه های خارجی بسیاری را جذب کند. به گونه که چین تبدیل به یکی از بزرگترین کشورهای جذب کننده سرمایه های خارجی در جهان تبدیل شد و همچنین اقداماتی برای تمرکز زدایی در بخش تجارت صورت گرفت و کنترول مؤسسات اقتصادی به بخش های محلی و اکنادار شد؛ همچنین کنترول دولت بر قیمت ها در مورد بخش عمده ای از کالاها و تولیدات به تدریج حذف شد؛ چندین منطقه آزاد تجاری و همچنین چندین منطقه ساحلی با امکانات ویژه برای سرمایه گذاران خارجی در نظر گرفته شد که بسیار موفق بودند و نقش به سزاگی در جذب سرمایه های خارجی داشتند.

همچنین در بخش های علمی و تکنولوژیکی، سرمایه گذاری های کلانی صورت گرفت و چندین طرح علمی و تکنولوژیکی به مرحله اجرا در آمد که در نتیجه آن چین در حوزه های تکنولوژیکی، علوم کشاورزی، فیزیک اتمی، فناوری یارانه ای، ساخت موشك، ارتباطات ماهواره ای و مواد آلی به مراحل بالایی از پیشرفت نایل شده و جز کشورهای پیشرفته جهان محسوب می شود. به طور خلاصه می توان شاخص های مدل اقتصادی پینگ را چنین بیان کرد:

- تأکید بر بازارهای جهانی
- استفاده از علوم و فنون غرب

عوامل رشد اقتصاد چین

پینگ برای تحقق برنامه نوسازی به فضای آرام و صلح آمیز نیاز داشت. چین در این دوره کوشید تا تعامل مثبتی با سازمان های بین المللی داشته باشد. به طور کلی تأثیر دیدگاه های اصلاح طلبانه پینگ در سیاست خارجی عبارت بودند از:

- توجه دوباره به منافع ملی چین
- ورود اخلاق ملی گرایانه به سیاست خارجی چین
- درک تازه ای از جریان های قدرتمند در نظام بین المللی
- شفاف کردن سیاست خارجی چین
- استقلال سیاست خارجی چین
- نتایج اصلاحات اقتصادی در چین

در نتیجه اصلاحات اقتصادی، چین که یک کشور حاشیه ای و کم تأثیر در اقتصاد جهانی بود، امروزه تبدیل به یکی از بزرگترین اقتصادهای جهان با قدرت تأثیر گذاری بسیار بر اقتصاد جهانی شده است. به گونه که امروزه طبق تمامی شاخص های رشد اقتصادی، چین یکی از بزرگترین کشورها به لحاظ رشد و توسعه اقتصادی محسوب می شود. درآمد هر فرد چینی طی ۲۵ سال گذشته بیش از ۶ برابر شده است و از ۱۵۱ دالر به ۹۴۰ دالر رسیده است. چین طی دهه گذشته از رتبه یازدهم بزرگترین اقتصاد جهان به رتبه چهارم صعود کرده است. چین یکی از بزرگترین صادر کنندگان و وارد کنندگان کالاهای اقتصادی است و در زمینه تولید برخی از کالاهای حتی از آمریکا و اروپا هم پیشی گرفته است. همچنین جزو اولین کشورها به لحاظ سرمایه گذاری مستقیم خارجی است. در نتیجه این پیشرفت ها، چین موفق به اصلاح و کارآمد کردن زیرساخت های اقتصادی نظیر صنایع، جاده ها، پل ها، سدها و غیره شده است.

در مجموع می توان گفت در نتیجه اصلاحات صورت گرفته از اواخر دهه ۱۹۷۰ تاکنون وضعیت اقتصادی چین کاملاً دگرگون شده و این کشور از وضعیت یک کشور عقب مانده و حاشیه ای تبدیل به یک کشور پیشرفته و توسعه یافته به لحاظ اقتصادی شده است و طی سالهای پس از اصلاحات دارای یکی از سریع ترین رشد های اقتصادی در جهان بوده است.

نظامی، تلاش برای بهبودی نهادها و سیستم تصمیم گیری اشاره کرد. البته همانگونه که گفته شد اصلاحات صورت گرفته در حوزه سیاسی بسیار محدود بود. در واقع اصلاحات سیاسی محدود پینگ در جهت تقویت اصلاحات اقتصادی صورت گرفته بود، بنابراین آنچه اهمیت داشت اصلاحات اقتصادی بود و نه اصلاحات سیاسی.

۴- اصلاحات نظامی

پینگ همچنین اصلاحاتی در حوزه امور نظامی و دفاعی برای سر و سامان دادن به اوضاع نامناسب بخش نظامی چین صورت داد. بر این اساس طی دوران رهبری پینگ برای افزایش توانایی دفاعی کشور تدابیر زیر اندیشیده شد:

- تغییر در سازمان دهی ارتش و صنایع دفاعی
- دگرگونی نقش اقتصادی ارتش و صنایع دفاعی
- تأکید بر کسب تکنولوژی پیشرفته خارجی
- بهبود نظام علمی، فنی و پژوهشی در بخش دفاعی
- اصلاحات در سیاست خارجی

همانطور که اشاره شد در دوره پینگ سیاست های انزواگرایانه مائو کنار گذاشته شد و سیاست درهای باز جای آن را گرفت. براساس این سیاست، چین روابط خود با کشورهای غربی و همسایه را به حالت عادی در آورد و مسائل عقیدتی را که مانع برای پیشرفت در عرصه سیاست خارجی بود، کنار گذاشت. چین در دوران پینگ ویژگی جنگ طلبی دوران مائو را نداشت زیرا سیاست

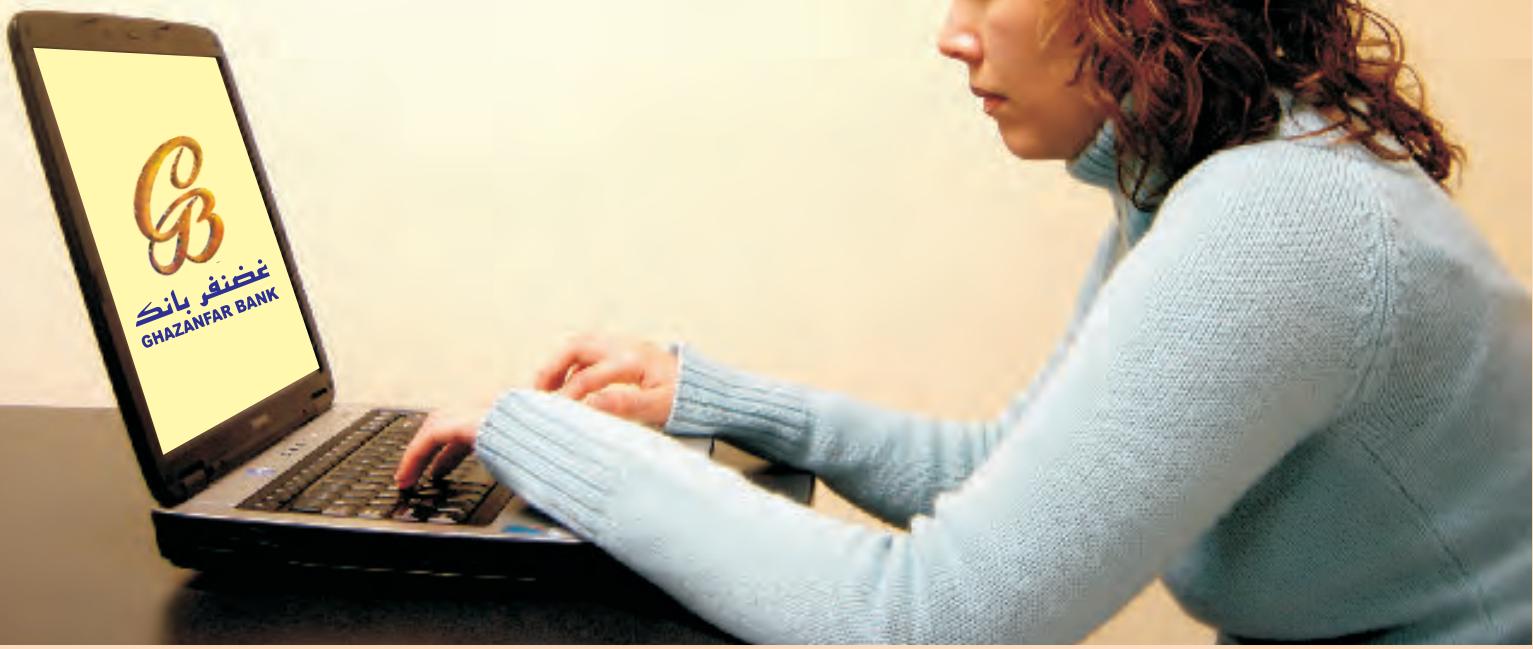
Internet Banking

غضنفر بانک در کامپیووتر شما

- از این طریق ID های خویش را بررسی نمایند.
- تمام صورت حساب خویش را به صورت مفصل در صفحه کامپیووتر ملاحظه فرمایند،
- از وضعیت چک های خویش که آیا تا دیه گردیده و یا خیر، آگاهی کسب نمایند.

دفتر مرکزی:

۵۵۹۸، سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۸۶۶
mainbranch@ghazanfarbank.com .۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۶ / ۰۷۹۷ ۸۶۰ ۰۰۳

تدویر نمایشگاه بین المللی تولیدات زراعتی و صنعتی کشور

سیزدهمین نمایشگاه بین المللی تولیدات زراعتی و صنعتی، میوه تازه و خشک و همچنان سبزیجات افغانستان، در حضور جلالتماب کریم خلیلی معاون دوم ریاست جمهوری، محترم محمد آصف رحیمی وزیر زراعت، آبیاری و مالداری، محترم حضرت عمر زاخیلوا و وزیر مالیه، محترم احمد توفیق داوری معاون هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان، محترم وفی الله افتخار رئیس اداره آیسا، نهادهای مختلف خارجی و داخلی، و تعداد کثیری از دهقانان، تجار، متشبّهین زراعتی، سرمایه‌گذاران خارجی، کارمندان دولتی و بازدیدکنندگان روز چهار شنبه ۱۷ عقرب ۱۳۹۱ خورشیدی در بادام باغ کابل، افتتاح گردید.

در این نمایشگاه که به همکاری ۹ شرکت خصوصی برگزار گردید، دهقانان ۳۴ ولايت کشور محصولات زراعتی شان را در ۱۵۷ غرفه به نمایش گذاشتند.

جلالتماب محمد کریم خلیلی معاون دوم ریاست جمهوری نیز برگزاری این نمایشگاه را گامی مثبت در جهت رشد و شکوفایی اقتصاد کشور عنوان نموده، اظهار داشت: "نمایشگاه زراعتی بین المللی کابل را در مقطع کوتاهی، می‌توان از بزرگترین و مهم ترین نمایشگاه های تجاری در افغانستان دانست. آقای خلیلی افزود: "افغانستان هنوز هم در وضعیت قرار دارد که متکی به زراعت و تولیدات سنتی و قدیمی است؛ بنابر این نمایش کالاها و ابزارآلات کشورهای پیشرفته خارجی و استفاده مطلوب از تولیدات مدرن کشورهای صنعتی، ما را کمک خواهد کرد تا محصولات خود را به نحو احسن تولید، نگهداری و روانه بازارهای بین المللی نماییم."

به گفته وی، "به رغم این که محصولات زراعتی افغانستان از کیفیت بالایی برخوردار اند، اما به علت نبود امکانات بسته بندی و نگهداری استندرد فاسد شده و از بین می‌روند." معاون دوم ریاست جمهوری تاکید نمود که تولیدات و محصولات زراعتی در کشور باید از شکل ابتدایی آن خارج شده و از امکانات مدرن و پیشرفته زراعتی بهره مند گردد. آقای خلیلی همچنان از حمایت جدی دولت افغانستان از سکتور خصوصی خبر داد و خاطر نشان کرد، "دولت افغانستان بر اساس قانون اساسی ملکف است تا از تولید کنندگان و سکتور خصوصی حمایت نماید." به گفته وی، فقر بکی از عوامل نا امنی در کشور بوده که رشد و پیشرفت زراعتی به دلیل ۸۰ درصد زراعت پیشه و مالدار بودن مردم افغانستان، در تامین امنیت نیز نقش موثری خواهد داشت.

محترم محمد آصف رحیمی وزیر زراعت، مالداری و آبیاری، هدف از برگزاری این نمایشگاه را آشنایی کشورهای اشتراک کننده با محصولات زراعتی افغانستان و عقد قراردادها جهت بهتر ساختن تولیدات زراعتی در کشور خواند. آقای رحیمی گفت: "در ۱۰ سال گذشته زمین های تحت آبیاری از ۱۰.۲ میلیون هکتار به ۱.۸ میلیون هکتار رسیده و از سوی دیگر بازسازی سیستم آبیاری و تخم های اصلاح شده، میزان تولیدات گندم آبی را از یک و نیم میلیون تن در سال به سه و نیم میلیون تن و تولیدات برنج را از ۲ هزار تن به ۵۰۰ هزار تن افزایش داده است." وی خاطرنشان کرد، "در بخش تولیدات انگور، کشت زعفران، پنبه، تخم های اصلاح شده گندم، فراهم شدن قرضه های کوچک برای زارعین، اجاره دهی زمین به دهقانان در سه سال اخیر پیشرفت های خوبی صورت گرفته است، اما

به دلیل تقاضای زیاد بازار، این پیشرفت‌ها کافی و قانع کننده نیست. " وزیر زراعت، نبود ترانسپورت، برق کافی و عدم ترانزیت را از مشکلات موجود در بخش زراعت کشور خواند که به گفته‌وی "این مشکلات دستاوردهای یادشده را تحت تأثیر قرار داده است. "

آقای رحیمی اضافه کرد: براساس اهدافی که تا سال ۲۰۲۴ در کشور تعیین شده است، افغانستان باید طی ده سال آینده حداقل ۹ میلیون تن غله جات را تولید نماید و زمین های تحت آبیاری تا ۳۰ میلیون هکتار برسد. وهمچنان ارزش صادرات اقلام زراعتی کشور باید از ۵۰۰ میلیون دالر به ۲.۵ میلیارد دالر در سال برسد. وی تاکید کرد که ترویج باغداری و مالداری از ۱۱ ولایت به ۲۳ ولایت به هزینه ۱۳ میلیون دالر و همچنین تطبیق پروژه آبیاری به هزینه ۸ میلیون دالر به کمک بانک جهانی از برنامه‌های عمدۀ سال ۱۳۹۲ وزارت زراعت می‌باشد.

محترم احمد توفیق داوری معاون هیأت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان در بخشی از سخنان خود گفت: "زراعت ستون فقرات اقتصاد افغانستان بوده اما اهمیت آن تنها به دلیل وابستگی بیش از هفتاد درصد نفوس کشور به زراعت نمی‌باشد، بلکه ظرفیت کشور از لحاظ تبدیل شدن به کشور مهم تولیدات زراعی، وجود آبهای فراوان و زمین های زراعتی بالقوه که با سرمایه گذاری نسبتاً کم می‌تواند نتایج قابل توجه و اثرات دومدار و طولانی داشته باشد، نیز حائز اهمیت است.

آقای داوری در مورد بالا رفتن قیمت مواد غذایی گفت: "قیمت مواد غذایی در سطح کشور و جهان در حال افزایش می‌باشد. طبق پیشینی آکسفام، این قیمت‌ها تا سال ۲۰۱۳ بیش از دو برابر بالا خواهد رفت، از اینرو در بسیاری از نقاط فقیر جهان به شمال افغانستان نگاه استراتژیک داشتن به بخش زراعت و محصولات زراعی یک امر حتمی می‌باشد."

به گفته آقای داوری، سکتور خصوصی در سال‌های اخیر توجه خاصی به این بخش داشته است. ایجاد کمیته زراعت (متشكل از کارشناسان و فعالین بخش زراعت در اتاق تجارت و صنایع افغانستان)، معرفی محصولات زراعی در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، ایجاد ارتباط میان تاجران محصولات زراعی افغان با همتایان خارجی شان و تشویق سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری به این بخش و همچنان حمایت از فعالان این سکتور از جمله فعالیت‌های مهم ما در این زمینه می‌باشد.

کاهش نگرانی ها بعد از سال ۲۰۱۴

- از ادامه پروsesه صلح حمایت شده است.
- زمینه های فرآگیری آموزش و پرورش افزایش یافته است.
- حمایت مردم از حکومت های محلی نسبت به گذشته افزایش یافته است.
- فعالیت دولت و مؤسسات خیریه در عرصه بازسازی به ویژه ساخت مکاتب، پل ها و سرک ها افزایش یافته است.
- اکثریت مردم افغانستان بر این باوراند که زنان و مردان باید در خصوص تعلیم و کاریابی از حقوق مساوی برخوردار باشند.

قابل یادآوریست که بنیاد آسیا یک نهاد غیر دولتی و غیر انتفاعی است که از سال ۱۳۸۱ خورشیدی به این طرف این هشتاد و سه سالی و نظر سنجی است که در افغانستان انجام داده است. این نهاد طی این مدت دولت و مردم افغانستان را در عرصه های بهبود حکومت داری، نهادینه کردن قانون و جامعه مدنی، تحکیم صلح، حفظ محیط زیست، توانمند سازی زنان و بازسازی کشور یاری کرده است.

بنیاد آسیا (Asia Foundation) نتایج هشتاد و سه سالی خوبی از مردم افغانستان را در تاریخ ۲۴ عقرب ۱۳۹۱ خورشیدی در هتل انترکانتیننتال کابل در حضور جمع کثیری از محققین خارجی و داخلی و خبرنگاران به نمایش گذاشت.

طبق نظرسنجی بنیاد آسیا در سال ۲۰۱۲ میلادی، اکثریت مردم افغانستان بر این باور اند که دولت افغانستان نسبت به سال های قبل در مسیر درستی در حرکت است و با وجود نگرانی های برخی از صاحب نظران در خصوص مسایل امنیتی بعد از خروج نیروهای خارجی از کشور، نسبت به آینده خود امیدوارتر شده اند.

براساس گزارش یکی از مقامات این اداره، این نظرسنجی تصویری از اولویت ها، نیازمندی ها، آرزو ها و نظریات مردم افغانستان را به نمایش می گذارد و تأکید نموده است که امیدواریم این یافته ها زمینه های تفاهم میان مردم، دولت و جامعه جهانی را فراهم نماید.

نکات مهم این نظرسنجی قرار ذیل است.

- نا امنی، بی کاری و فساد اداری از مشکلات مهم فرا راه آسایش مردم و پیشرفت دولت افغانستان یادآوری شده، است.

تدویر نمایشگاه صنایع ملی افغانستان در شهر کابل

با کیفیت و خوب می باشد که می تواند با کشور های همسایه خود رقابت می کند." رئیس جمهور خاطر نشان کرد که حکومت افغانستان از همین اکنون تا سال ۲۰۱۴ تحلیلی را در مسائل اقتصادی روی دست گرفته است و به همین منظور شورای عالی اقتصادی را ایجاد کرده است تا کشور را به تمام معنی برای ترقی و تهداب گذاری بهتر آماده سازد. آقای کرزی در مورد علاقمندی صنعتکاران هند گفت: "صنعتکاران کشور هند علاقمند هستند تا در افغانستان سرمایه گذاری نمایند و ما از آنها استقبال می کنیم."

محترم داکتر انوارالحق احدي وزير تجارت و صنایع افغانستان با اظهار خرسندي از رشد تولیدات داخلی کشور، گفت: "صنعت داخلی ما دو سال قبل بسیار کم بود ولی خوشبختانه تولیدات داخلی ما روبه اکتشاف است. وی در مورد کاهش قیمت برق برای صنعتکاران گفت: "قیمت برق بالای صنعتکاران قبلاً هر کیلو وات افغانی بود و فعلاً به هر کیلووات ۶ افغانی کاهش یافته است. وی تعهد نمود که تلاش خواهیم کرد تا برق را به نرخ تمام شد، برای صنعتکاران عرضه کنیم."

محترم حضرت عمر زاخیلووال وزیر مالیه ضمن ابراز حمایت از برگزاری نمایشگاه صنایع ملی کشور گفت: حکومت تلاش دارد

نمایشگاه بزرگ صنایع ملی افغانستان توسط اداره حمایه از سرمایه گذاری افغانستان (آیسا)، اتحادیه سرتاسری صنعتکاران افغانستان و با هماهنگی اتاق تجارت و صنایع افغانستان در تاریخ ۷ قوس ۱۳۹۱ خورشیدی به اشتراک افغانی برای مدت چهار روز در خیمه لویه جرگه کابل برگزار شد.

طبقه گزارش اتاق تجارت و صنایع افغانستان، در افتتاح این نمایشگاه جلالتماب حامد کرزی رئیس جمهور، جلالتماب محمد کریم خلبانی معاون دوم ریاست جمهوری، اعضای محترم کابینه، محترم حسین فهیم رئیس هیأت مدیره اتاق تجارت و صنایع افغانستان، اعضای هیأت مدیره اتاق، محترم محمد قربان حقجو، رئیس هیأت عامل اتاق، محترم وفی ا، افتخار رئیس اداره آیسا، نمایندگان محترم پارلمان، اعضای جامعه مدنی، رؤسای نهاد های مختلف دولتی و غیر دولتی، مهمانان خارجی و نمایندگان متشبین خصوصی اشتراک ورزیده بودند.

جالالتماب حامد کرزی رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان ضمن ابراز خرسندي از تولیدات داخلی گفت: "با رشد صنایع ملی افغانستان، این کشور هم اکنون دارای تولیدات صنایع دستی، ماشین تولید برق، کارخانه ذوب آهن و تولید فولاد و دوای

تدویر نمایشگاه صنایع ملی افغانستان در شهر کابل

افغانستان به بازارهای جهانی اعلام کرد و علاقمندی صنعتکاران را جهت اشتراک در این نمایشگاه توصیف نموده گفت: "ما بیش از ۹۰ غرفه صنایع داخلی را به نمایش گذاشته ایم، ولی متاسفانه نتوانستیم تمامی تولیدات داخلی را به نمایش بگذاریم. به همین منظور در نظر است در آینده در ولایات نیز همچو نمایشگاه‌ها را برگزار نماییم تا بتوانیم تولیدات داخلی خود را به مردم معرفی کنیم." آقای افتخار میزان سرمایه گذاری در سال جاری را که نشان دهنده ۲۰ درصد افزایش می‌باشد، امیدوار کننده خواند.

محترم شیرباز کمین زاده رئیس اتحادیه سراسری صنعتکاران افغانستان گفت: "سه هزار کارخانه تولیدی در کشور وجود داد و مبلغ ۵۲ میلیارد افغانی در آنها سرمایه گذاری شده است." کمین زاده علاوه بر این که بمبود زمین، مواد خام، برق، قرضه، سیاست‌های دمپنگ و بالا بودن تعرفه‌های گمرکی را از مشکلات صنعتکاران کشور خواند.

قابل یادآوریست که در مدت چهار روز بیش از ۲۰ هزار نفر از این نمایشگاه بازدید نمودند و معاملاتی به ارزش یک میلیون و ۶۰۰ هزار دلار در زمینه خرید سیخ گول و مواد ساختمانی صورت گرفت.

در بخش سرمایه گذاری توجه زیادی نماید تا دست آورد و پیشرفت‌های خوبی داشته باشد. آقای زاخیلول افروز: "چون سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ سال‌های استثنایی برای صنعت کشور می‌باشد، بنابرین هر که از همین اکنون شروع به سرمایه گذاری نماید، به شرطی که تا آخر سال ۲۰۱۴ فابریکه خود را فعال نماید، تا ده سال از هر نوع مالیه معاف خواهد بود."

محترم عبدالحسین فهیم رئیس عمومی اتاق تجارت و صنایع افغانستان، برگزاری این نمایشگاه را یک کار نیک خوانده گفت: "اتاق

تجارت و صنایع افغانستان چنانچه از نامش پیداست خانه همه متشبّهان بخصوص صنعتکاران کشور است و هیأت مدیره اتاق که حدود نصف آن را صنعتکاران تشکیل می‌دهند، موضوع صنعت را در اولویت کاری خود قرار داده است. از این‌رو اتاق برگزاری چنین کنفرانس‌ها را عیقاً به دیده قدر می‌نگرد."

محترم محمد قربان حقجو رئیس هیأت اتاق تجارت و صنایع افغانستان، دلیل هراس و فرار سرمایه بعد از سال ۲۰۱۴ را خروج نیروهای خارجی نه، بلکه مشکلات سیاسی داخلی خواند و پیشنهادات ذیل را به دولت ارائه کرد:

۱. در پهلوی پارک‌های صنعتی باید زونهای آزاد و تولید تجاری ایجاد شود؛
۲. برق باید به قیمت تمام شد آن به سرمایه گذاران توزیع گردد؛
۳. به علاوه معافیت مالیاتی، محصول گمرکی نیز باید کاهش یابد؛
۴. به صنعتکاران باید به زودی قرضه‌های مختلف داده شود.

محترم وفی الله افتخار رئیس اداره آیسا طی سخنرانی گفت: هدف از برگزاری این نمایشگاه معرفی تولیدات داخلی به مردم

تصمیم ایجاد یک شرکت بزرگ تصفیه تیل در شمال کشور

باشد. قرار است این شرکت در اوخر سال ۲۰۱۵ میلادی عملاً به کار آغاز کند.

قابل یادآوریست که ایجاد این شرکت بزرگ تصفیه تیل در افغانستان یک دستاورده بزرگ پنداشته می شود و اینگونه سرمایه گذاری ها نه تنها افغانستان را از وابستگی نجات خواهد داد بلکه در راستای ضرورت نفت و گاز به خودکفایی خواهد رسید.

یک شرکت مشترک افغانی و امریکایی، در بخش تصفیه تیل در افغانستان حدود هفت صد میلیون دالر سرمایه گذاری می کند. محترم و فی الله افتخار رئیس اداره حمایت از سرمایه گذاری ها در افغانستان «ایسا» روز یکشنبه مورخ ۱۰ جدی ۱۳۹۱ خورشیدی در نشستی در کابل گفت: قرار است این شرکت حدود هفت صد میلیون دالر در بخش استخراج و تصفیه تیل در شمال کشور سرمایه گذاری نماید.

وی افزود: در صورت آغاز فعالیت این شرکت به استخراج و تصفیه تیل، برای یکهزار و چهارصد تن به طور مستقیم و برای بیست هزار تن به طور غیر مستقیم زمینه کار فراهم می شود. آقای افتخار اضافه کرد: بر اساس قرارداد انجام شده، نخست این شرکت جهت تصفیه تیل یک فابریکه در شمال کشور ایجاد می نماید که روزانه ظرفیت تصفیه شصت هزار بیتل تیل را دارد.

از انتقال مصیون و سریع پول از طریق ویسترن یونین و سویفت در غضنفر بانک

سویفت (SWIFT)

غضنفر بانک یکی از بانکهای برجسته کشور و عضوکمیته سویفت می باشد که خدمات و امکانات مصیون و با اعتیار ذیل را پیرامون ارسال و دریافت پول به سراسر جهان در برابر بهای مناسب برای مشتریان خویش عرضه می دارد.

ارسال و دریافت پول

ارایه لیترآف کریدت

ارایه گرفتی های بانکی

دریافت چک های خارجی

ویسترن یونین (Western Union)

moving money for better

امکانات انتقال پول به داخل و خارج از کشور از طریق ویسترن یونین برای مشتریان غضنفر بانک مهیا می باشد. بنا بر این در تمام نمایندگی های غضنفر بانک برای انجام این سهولت غرفه های ویژه اختصاص یافته و با انجام خدمات قناعت بخش و مطمین در خدمت مشتریان خویش قرار دارد.

دفتر مرکزی:

۵۹۸ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۸۶۶
mainbranch@ghazanfarbank.com / ۰۷۹۷ ۸۶۰۰۳ / ۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۶

از ۵.۵٪
تا ۹٪

حساب ویژه میعادی و حساب ویژه طلايی میعادی غضنفر بانک

مشتریان گرامی می توانند با حداقل پنجاه هزار افغانی یا معادل آن به اسعار دیگر در غضنفر بانک حساب ویژه افتتاح نمایند. که از ۵۰۰۰۰ تا ۱۲۵۰۰۰۰ افغانی یا معادل آن به اسعار دیگر در قرارداد سه ماهه سالانه ۵.۵٪ منافع، در قرارداد شش ماهه سالانه ۶.۵٪ منافع، در قرارداد یکساله سالانه ۷.۵٪ منافع و در قرارداد دو ساله سالانه ۸.۵٪ منافع پرداخت می گردد. اما در سرمایه گذاری بالاتر از ۱۲۵۰۰۰۰ افغانی یا معادل آن به اسعار دیگر در قرارداد سه ماهه سالانه ۶٪ منافع، در قرارداد شش ماهه سالانه ۷٪ منافع، در قرارداد یکساله سالانه ۸٪ منافع و در قرارداد دو ساله سالانه ۹٪ منافع پرداخت می گردد.

مفاد سالانه با پرداخت ماهانه

گفتگویی با انجینیر محمد یونس نواندیش شهردار کابل

شهر کابل طی سه دهه جنگ ضربات کوینده را متحمل شده، نه تنها از توسعه، آبادی و سرسیزی باز مانده بلکه به ویرانه مبدل شده است. اما طی یک دهه اخیر یعنی بعد از تشكیل حکومت منتخب مردمی تلاش هایی در راستای بازسازی، توسعه و نوسازی شهر کابل صورت گرفت که این روند طی دو و نیم سال اخیر با تلاش های جناب آقای انجینیر محمد یونس نواندیش شهردار کابل سرعت بخشید و کابل چهره واقعی خود را بازیافت. برای روشن شدن هرچه بهتر و بیشتر موضوع گفتگویی داریم با جناب آقای نواندیش شهردار کابل که توجه خوانندگان محترم را به آن جلب می کنیم.

ها بود که تلاش نمودیم یکمقدار از سرک های شهر کابل را که از بین رفته بود از نو بسازیم و یکمقدار آنها را توسعه بدھیم. دوم مسأله کanal ها مهم بود که هنوز هم کار ما جریان دارد، تا کنون هشت کanal جدید در شهر کابل ساخته ایم، کanal وزیر آبا از نو ساخته شد، کanalی که از زیر تپه باغ شهر آرا گذشته است به صورت اساسی از نو ساخته شد، کanal رحمان مینه به طول هفت کیلومتر و کanal علاوه الدین جدیداً ساخته شد تا مشکل تخلیه آب های سطحی این مناطق حل شود و این روند ادامه دارد.

از سوی دیگر شهر کابل کاملاً خشک و بی آب و علف بود. شهر داری کابل برای سرسیزی شهر تا کنون (۲۶۳۱۵۰۰)

- پرسش: جناب آقای نواندیش به یقین مردم و حتی نمایندگان ملت از نحوه عملکرد شما راضی اند، ما هم به نوبه خود از خدمات و خدمات جنابالی قدردانی می نماییم اما باید بدانیم که تا اکنون چه دستاوردهایی داشته اید و چه برنامه هایی را برای بازسازی، سرسیزی و حفظ محیط زیست شهر کابل روی دست دارید؟

● پاسخ: تنها فهرست کارکردهای ما طی دو و نیم سال اخیر بیش از صد صفحه است که بیان آن در این فرصت کوتاه ممکن نیست، اما به صورت فشرده فعالیت هایی که در شهر کابل در اولویت های کاری ما قرار داشت، یکی مسأله بازسازی سرک

گفتگویی با انجیر محمد یونس نوادیش شهردار کابل

علاوه بر آن ساخت پل ها، پلچک ها و زیربناهای زیادی در نظر داریم اما تا کنون توانسته ایم شش پل اساسی یکی سرک پل چرخی را به سرک احمد شاه بایا وصل می کند با مصرف دو میلیون دالر، دیگری پل محمود خان، پل آسمایی، پل شیردووازه، پل پغمان و پل هوایی میرویس میدان جدیداً ساخته شده و پل آرتل که در حال سقوط و فروپاشی بود به صورت اساسی بازسازی شده است.

● پرسش: گفته می شود بسیاری از شهرک ها و ساختمان ها به طور خود سر و بدون دریافت مجوز از شهرداری کابل و نظارت وزارت شهرسازی و مسکن ساخته و به مردم به فروش می رسد، در صورت تخریب و عوارض چه کسی در این خصوص پاسخگو خواهد بود؟

● پاسخ: یقیناً یک تعداد ساختمان ها قبلاً به صورت خود سر ساخته شده که شهرداری کابل به هیچ صورت مسئولیت آن را به عهده ندارد. همچنان عده ای بجاو ساخت یک خانه دو طبقه را از شهرداری کابل دریافت کرده و بعداً به صورت مخفی از طرف شب و یا با استفاده از روزهای عید و امثال آن دو سه منزل دیگر روی آن ساخته است که ما این گونه موارد را به قضایای دولت معرفی کرده ایم تا امر تخریب آن را دریافت کنیم. چنانچه یک بلند منزل در وزیر اکبرخان که به صورت غیر قانونی ساخته شده بود از طرف شهرداری در حال تخریب است. حتی پول تخریب و انتقال خاک آن نیز از مالک خانه دریافت می شود. فقط برخی از ساختمان هایی که سرمایه گذاری بزرگی روی آن صورت گرفته است، بر اساس فیصله شورای وزیران مبنی بر این که باید در جهت تکمیل جواز خود اقدام کنند که ما با آنها برآساس فیصله شورای وزیران همکاری داریم. اما در آینده تمام ساختمان ها بررسی خواهد شد و آنهایی که به زور تفنگ به صورت غیر قانونی و بی کیفیت ساخته شده است، تخریب خواهد شد. در ضمن شهرداری کابل بارها شهرک های قانونی را به مردم معرفی کرده است باز هم ما بخشی به نام «آگاهی عامه» داریم که مردم می توانند قبل از خریداری به این بخش مراجعه کنند و بعد از حصول اطمینان اقدام به خرید آن نمایند.

● پرسش: شنیده می شود بسیاری از زمین های دولتی از سوی زورمندان غصب شده است، آیا قوانینی برای

نهال غرس کرده که بیش از ۲ درصد ضایعات نداشته است. بیش از دو میلیون درخت غرس شده در پارک ها، تپه ها و کنار جاده های شهر کابل سه ساله شده است و این روند به شدت ادامه دارد. در ضمن زمینه تفریح و ورزش برای نوجوانان و جوانان در شهر کابل وجود نداشت که ما طی این مدت ۲۱ پارک تفریحی مجهر به میدان های والیال، فوتیال، باسکیتبال، مینی فوتیال، کانتین و تشناب و حتی میدان های مخصوص ورزش برای خانم ها که دور آنها بسته است، در شهر کابل ساخته ایم. بازیچه های ۱۵ پارک از امریکا خریداری شده که در حال حاضر بازیچه های ۱۰ پارک نصب شده و متنباقی آن در حال نصب شدن است.

همچنان شهر کابل به شهر عصر امروز شباهت نداشت. در جاده آسمایی و جاده میوند از نور هریکین برای روشنی استفاده می شد. که ما برای تتوییر جاده های میدان هوایی، کمپنی و دارلامان ابتدا از سیستم (های پوش سودیم) استفاده نمودیم اما بعداً متوجه شدیم که مصرف این سیستم بسیار بالا است و همچنان آلودگی نیز ایجاد می کند. بنابرین این سیستم را به سیستم ایلیدی تبدیل نمودیم که استفاده آن در جهان مرسوم است، این سیستم ۲۰ درصد برق مصرف می کند، هرگز آلودگی ایجاد نمی کند، در نوسانات ولیج رونمایی سوزد و از نظر اقتصادی هم مناسب است. سرک میدان هوایی تا هوتل کانتینتال و در ناحیه ۴ و ناحیه ۱۰ بسیاری از جاده ها با سیستم ایلیدی روشن می شود. در ضمن در برخی از جاده ها از سیستم برق آتفابی استفاده نمودیم که ما شاهد روشن شدن برخی از جاده ها هستیم و جاده های دیگر نیز یکی بعد دیگری روشن خواهد شد. همین طور منطقه ده افغانستان با استفاده از پروژکتور های بسیار قوی مانند روز روشن شده است. با روشن شدن جاده ها زمینه کار از طرف شب برای مردم مساعد می شود.

گفتگویی با انجینیر محمد یونس نوآندیش شهردار کابل

فرهنگ شهر نشینی را رعایت نکنند، هیچ شهرداری نمی تواند در امر صفائی شهر موفق باشد. شهرداری کابل برای تحقق فرهنگ شهرنشینی سminار هایی داشته و از طریق بلبورد ها و رسانه ها نیز تبلیغ کرده است. در کنار آن شش جلد کتاب برای اطفال چاپ کرده است، در این کتاب ها فرهنگ شهری، سرسبزی شهر، مراقبت از گلهای و درخت ها در قالب داستان تبلیغ شده است و این کتاب ها برای کودکان صنف اول تا سوم در مکاتب توزیع می شود تا کودکان با مطالعه این کتاب ها با فرهنگ شهر نشینی عادت کنند. توقع ما از اداره مکاتب و وزارت محترم معارف این است که مسئله فرهنگ شهر نشینی را باید منحیث یک مضمون درسی در مکاتب شامل کنند و یا یک یا دو دقیقه وقت درسی خود را به تبلیغ پیرامون فرهنگ شهر نشینی اختصاص بدهند، در این صورت مشکلی نخواهیم داشت. چنانچه یکی از مکاتب خصوصی یک مضمون اختیاری در این خصوص دارند. در ضمن مردم باید شهر را خانه خود فکر کنند، در صفائی و سرسبزی آن سهم بگیرند.

پرسش: نظر شما در مورد عملکرد غضنفر بانک یکی از پیشناه استفاده از بانکداری اسلامی در کشور چیست؟ و چه نقشی در اشتغال زایی، فقرزدایی و رشد اقتصادی کشور دارد؟

پاسخ: خوشحال هستم که سکتور خصوصی در عرصه های مختلف از جمله بانکداری، ساختمانی و امثال آن همکاری دارند، فعالیت هر سکتور در آبادانی شهر و کشور نقش دارد. گرچه در عرصه بانکداری تخصص ندارم اما تجایی که معلومات دارم غضنفر بانک علاوه بر کارهای مهم و سودمند شان در عرصه بانکداری، در قسمت تحقق فرهنگ شهر نشینی نیز سهم گرفته است. برخی از برنامه هایی را در خصوص حفظ محیط زیست و صفائی شهر تمویل کرده است. تقاضای من از بانک ها و سکتور خصوصی این است که حداقل مصارف یکروز حشر را به عهده بگیرند و یا در جایی که موقعیت دارد با استخدام یک یا دو نفر صفاکار در صفائی شهر کابل سهم بگیرند، در این صورت شهر پاک و عاری از هرگونه آلودگی خواهیم داشت.

مبارزه با غاصبین زمین وجود دارد تا با تطبیق آن از این روند جلوگیری شود؟

• پاسخ: شهرداری کابل به هیچ فردی اجازه نخواهد داد که زمین های دولتی را غصب کند، اما متأسفانه در گذشته ها این کار صورت گرفته است. فعلاً مشکلی که شهرداری کابل با آن مواجه است، ساخت قباله های جعلی است که از آدرس برخی از نهاد های ذیربطری ساخته می شود، تلاش داریم که از طریق محکم و قضایای دولت، قباله های جعلی را ثبت کنیم و کسانی را که در این مسئله دست دارند و کسانی که زمینه جعل کاری را فراهم کرده اند، به نهاد های عدلی و قضایی معرفی شوند و مورد بازپرس قرار گیرند.

پرسش: از نحوه عملکرد شهروندان در خصوص رعایت قوانین شهرداری و سهمگیری آنها در صفائی شهر رضایت دارید. در ضمن چه برنامه هایی برای جلب همکاری مردم در خصوص صفائی شهر و تحقق فرهنگ شهر نشینی دارید؟

پاسخ: متأسفانه با وجود تقاضای مکرر شهرداری کابل هنوز هم سطح همکاری و رعایت فرهنگ شهری بسیار پایین است. با وجود اینکه زباله دانی ها در کنار جاده ها گذاشته شده است، زباله ها را روی زمین کنار سرک می اندازند، پوست میوه و قوطی های نوشابه را از موتر به سرک پرتاب می کنند. فقط برخی از نهاد ها و رسانه ها در خصوص پخش اعلانات حفظ محیط زیست و صفائی شهر همکاری کرده اند. البته تا زمانی که مردم

سفر داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان به اندونیزیا و پاریس

محترم داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان کشور در این کنفرانس پیرامون فعالیت‌ها، دست‌آوردها و چالش‌های زنان افغانستان و تدبیر دولت افغانستان در قبال آنها سخن گفت و اظهار داشت: در حال حاضر بیشتر پژوهه‌های اقتصادی برای زنان از شهرها به جانب روستاهای و مناطق دور دست افغانستان گسترش یافته است. داکتر غضنفر تصريح نمود که دولت افغانستان در صدد است تا راهکارهای بهتری جهت بهبود وضعیت زنان روی دست گرفته و عملی سازد. و در نظر دارد با همکاری سایر نهادهای داخلی و بین المللی به تقویت اقتصادی زنان به خصوص در

داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان کشور جهت اشتراک در کنفرانس سازمان همکاری‌های اسلامی، روز یکشنبه ۱۲ قوس، عازم کشور اندونیزیا گردید.

این چهارمین کنفرانسی است که از سوی کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی به منظور تقویت نقش خانم‌ها در رشد اقتصادی کشورهای عضو، در جاکارتای اندونیزیا برگزار گردید. پیش از این، کنفرانس مذکور در استانبول، قاهره و تهران دایر گردیده بود.

سفر داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان به اندونیزیا و پاریس

خانم لندا امانی؛ وزیر توانبخشی زنان و محافظت اطفال اندونیزیا با اشتراک آقای غیرت؛ سفیر افغانستان در اندونیزیا؛ از جمله برنامه ها و بازدیدهایی بود که توسط وزیر امور زنان صورت گرفت.

قابل ذکر است که داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان در بازدید از سفارت جمهوری اسلامی افغانستان در جاکارتا از همکاری های سفیر افغانستان در اندونیزیا و همکارانش در جریان کنفرانس ابراز سپاس و قدردانی نمود.

همچنین داکتر حسن بانو غضنفر؛ وزیر امور زنان کشور در پایان این سفر، به دعوت مدیر عمومی سازمان یونسکو؛ خانم ابرینا بوکووا در کنفرانسی که به مناسبت تجلیل از روز جهانی حقوق بشر و بزرگداشت از حق آموزش دختران داشت آموز در پاریس برگزار شده بود، اشتراک نمود. اشتراک کنندگان در این کنفرانس از جمله آصف علی زرداری؛ رئیس جمهور پاکستان، خانم ابرینا بوکووا؛ مدیر عمومی سازمان یونسکو و وزیران امور زنان برخی از کشورهای اسلامی به شمول افغانستان پیرامون موضوع صحبت نمودند.

داکتر حسن بانو غضنفر در بخشی از سخنرانی حمله بر جان ملاله یوسف زی را عمل خلاف ارزش های اسلامی و قوانین بین المللی دانسته یاد آور شد که زنان افغان نیز تلخی صدها حادثه چون حمله بر جان ملاله یوسف زی را چشیده اند. وی همچنین در سخنرانی از پیشرفت ها، دست آوردها و مشکل های جامعه افغانی یادآور شدند.

روستاهای و بلند بردن سطح آگاهی عمومی از طریق علماء و متنفذان پیروزی دارد.

در این کنفرانس، پروفیسور بودینو؛ معاون ریاست جمهوری اندونیزیا، خانم لندا امانی؛ وزیر توانبخشی زنان و محافظت اطفال اندونیزیا، خانم میشل بچلت؛ رئیس اجرایی UN WOMEN و نمایندگان بیش از ۴۰ کشور اسلامی نیز روی اهمیت کنفرانس اسلامی و نقش زنان در اکتشاف و رشد اقتصادی صحبت نمودند.

در پایان این نشست، روی قطعه نامه کنفرانس سازمان همکاری های اسلامی به خاطر نقش زنان در اکتشاف کشورهای عضو OIC که به نام قطعه نامه جاکارتا یاد می شود بحث های مفصلی صورت گرفت که بالاخره قطعه نامه ۲۳ ماده بی با اتفاق آراء ارایه گردید. کنفرانس با یک نشست مطبوعاتی و صحبت خانم لندا امالی؛ رئیس این کنفرانس و سکرتو جنرال سازمان همکاری های اسلامی؛ محترم اکمل الدین احسان اوغلو پایان یافت.

در حاشیه این کنفرانس؛ ملاقات با وزیر امور زنان آذربایجان، وزیر امور زنان امارات متحده عربی، اشتراک در نمایش کلوب جهانی خانم ها در جاکارتا که افغانستان نیز برای بار نخست در این نمایشگاه سهم گرفته بود، ملاقات با خانم رئیس جمهور اندونیزیا، دیدار با معاون پارلمان این کشور، شرکت در نمایشگاه کنتمیری (نمایشگاه بزرگ صنایع دستی زنان)، ملاقات با رئیس اجرایی UN-Women و صحبت روی موضوع های مختلف به خاطر رشد زنان، ملاقات با خانم مجتبه زاده؛ مشاور رئیس جمهور ایران و رئیس نهاد بانوان و خانواده این کشور، ملاقات ویژه با

نخستین همایش تجلیل از مقام علمی فقیه فرزانه

اکادمیسین علوم جمهوری اسلامی افغانستان حضرت آیه الله العظمی شیخ محمد اصف محسنی

سیمینار با شکوهی به منظور تجلیل از جایگاه علمی جناب شیخ محسنی (دام ظله العالی) از جانب علماء، روحانیون و استادی حوزه شمال کشور در تاریخ ۳ جدی برای مدت دو روز در شهر مزارشریف دایر شد.

در این همایش بزرگ علمی فرهنگی علاوه بر علما و دانشمندان حوزه شمال، شخصیت‌های مطرح علمی کشور از ولایات کابل، پروان، بامیان، هلمند، قندهار، هرات، نورستان و ننگرهار نیز اشتراک نموده بودند که هریک دیدگاه‌های شانرا پیرامون این شخصیت جهانی عالم اسلام ارائه فرمودند.

ماهنامه غضنفر بانک بدین وسیله توجه خواهند گان ارجمند را به چکیده ای از بیانات ارائه شده سرحق عبدالباری را شد عضو هیأت تحریر این ماهنامه معطوف می‌نماید:

بسم الله الرحمن الرحيم

ب – اما برای رسیدن به یک نظام ایده آل (عادلانه) در هم‌جو جوامع علاوه بر عناصر آزادی، استقلال و زعامت‌های با سلامت حضور و حاکمیت ایمان، تقوی، معنویت و روحانیت مطلوب در وجود مردم، رهبری و زعامت آن جامعه شرط اساسی است.

به عباره دیگر در هیچ جامعه انسانی تا زمانیکه وجودان، ایمان و احکام الهی حاکم نشود با همه پیشرفت‌های مادی و رسیدن به آخرین قله های رفاقت، هرگز عدالت؛ انصاف، برادری، برابری و انسانیت برای ابد دیده نشده و نخواهد شد.

تاریخ مکتوب بیش از سه هزار ساله بشریت به شهادت علوم و تاریخ افکار سیاسی مؤید این حقیقت تلخ تاریخی - سیاسی جهان است، همانطوریکه اکنون هم سعادت بشر در کلیه جوامع مادی به عنقای آرمانی ملت‌ها فقط در قلب‌ها نهفته است و بس.

حضور محترم، فقهاء، علمای کرام و دانشمندان خیر السلام عليکم و رحمة الله و برکاته:

طوریکه آگاهان مؤمن و اهل بصیرت مستحضراند جوامع بشری عموماً به سه گونه نیازمندی‌های اساسی و اغماض ناپذیر در زندگی دنیا و آخرت محتاج اند:

الف – انسان‌ها برای دسترسی به یک نظام اجتماعی سیاسی مرفه تنها به داشتن آزادی، استقلال و رهبری سیاسی و آگاه نیازمند اند. چنانکه اگر به هر کشور پیشترفته و مرفه جهان چون امریکا، روسیه، چین، فرانسه و ... با دیده تحقیق نگریسته شود می‌بینیم که هیچ عامل دیگری در ترقی و تعالی مادی این کشورها جز آزادی، استقلال و زعامت‌های آگاه به نظر نمی‌خورد.

نخستین همایش تجلیل از مقام علمی فقیه فرزانه

پخش فساد نمی کند بلکه به مثابه یک دانشگاه اسلامی به همه زوایای فکری زندگی جامعه اسلامی مانور پاشی می نماید.

حضرت آیت الله العظمی محسنی به حیث یک شخصیت فرامرزی یعنی مربوط به جهان اسلام طایله دار وحدت امت، اخوت اسلامی و تقریب مذاهب در کشور اند که جامعه اسلامی ما به این شخصیت علمی و جهانی ارج گذاشته و نسبت به ایشان محبت خاص دارند. چنانکه در دوران جهاد اسلامی افغانستان صدھا مجاهد اهلستن از کابل، قندهار، پروان، میدان وغیره نواحی کشور نیز در کنار مجاهدین اهل تشیع وطن در چوکات حرکت اسلامی جناب شیخ اصف محسنی علیه تجاوز شوروی بسیج گردیده و حتی در زندان بدنام پلچرخی به جرم همدلی و همزمانی با ایشان به حبس های مختلف محکوم بودند.

حضرت آیة الله شیخ محسنی یکی از مفاخر علمی و ملی کشور اند که بزرگ ترین نهاد های علمی چون مدارس معروف علمی نجف اشرف در عراق و قم در ایران به حضور و وجود ایشان منحیث یک استاد مسلم علوم همیشه افتخار داشته و دارند. قم، آن مجتمع المدارس مطمئن و نامداری که حضرت امام خمینی (ره) در نامه تاریخی ایشان عنوانی میخانیل سیر گیوچ گورباقچ آنرا مرکز جوابگویی و حل کلیه سوالات و ابهامات فلاسفه و دانشمندان غیر مسلمان مخصوصاً فلسفه ماتریالیست شوروی به عنوان یک چلنجر حق در مقابل باطل اعلام فرمودند.

حضرت آیة الله العظمی محسنی مفخرت جامعه علمی افغانستان و جهان اسلام یکی از پایه های استوار این مجمع و مرکز جهانی علوم اسلامی بودند و هستند.

حضرت آیت الله العظمی محسنی دام ظله العالی از منادیان بزرگ وحدت و اخوت اسلامی اند که شورای اخوت اسلامی را به قصد تأمین وحدت ملی واسلامی در کشور بنیان گذاشته و علمای شیعه و سنی را در کنار هم و در یک صفحه مخصوص بر ضد دشمنان داخلی و خارجی کشور جایجا فرمودند. چنانکه همین اکنون در این احتفال بزرگ علماء فقهاء و روشنفکران شیعه وسنی اعم از زن و مرد از گوشه گوشه کشور به خاطر تجلیل از جایگاه و الای اسلامی ملی و جهانی ایشان با خلوص تمام گردهم آمده اند و برایمان و تقیوی وداش و عمل ایشان درود می فرستند.

امیدواریم خدای بزرگ طول عمر بابرکت برای این الگوی معرفت وحدت و اخوت و دانش کشور عطا فرماید.

ج - خوشبختانه توصل به جنان و تشرف به لقا الله نیز تنها در گرو ایمان کامل به ذات صمدانی و لطف الهی است نه چیز دیگر.

حضار دانشمند و ارجمند! حضرت آیة الله العظمی محسنی یکی از معدود چهره های علمی ، ملی و دینی کشور اند که با توجه به نقش آزادی، استقلال و ایمان در حیات دینی و جاویدانی انسان (آخرت) عملاً گام های بلند و ارزشنه ای را در مقاطع حساس آزمون زمان برداشته اند. چنانکه برای کسب آزادی و استقلال افغانستان در مقابل تجاوز نظامی اتحاد شوروی شخصاً با جمله پیروان فکری ایشان اعم از شیعه و سنی مدت بیست سال از عمر پریار و گرانایه ایشان را در جهاد مسلحانه سپری نمودند.

این چنین برای اقامه عدالت و انصاف و انسانیت در جامعه هم زمان با جهاد در مقابل اشغالگران به اعلای کلمه الله و اشاعه حقایق دین و معارف اسلامی تا امروز به نوشتن بیش از (۱۳۰) اثر علمی تحقیقی در عرصه های گوتاگون علوم توفیق یافتند.

حضرت شیخ محمد آصف محسنی فقیه عالی مقام، حکیم بزرگ سیاستمدار و دانشمند ستრگیست که در زمینه های فقه شریف، حدیث شریف، علم الرجال، تفسیر شریف، اقتصاد اسلامی، فلسفه، علم کلام و سایر آموزه های اسلامی به زبان های عربی و دری آثار گرانبهای خویش را نوشت و خدمت جامعه علمی جهان اسلام تقدیم نموده اند.

کارهای علمی و عملی مبارزاتی و دعوتگرانه حضرت آیت الله العظمی محسنی بر مبنای ایمان به اصول یاد شده هنوز هم با قوت ادامه دارد. به طور نمونه بنیان گذاری دارالعلوم (حوزه علمیه) و موسسه تحصیلات عالی خاتم النبیین در شهر کابل که یکی از بناهای زیبا و بزرگ در سطح منطقه به شمار می آید، دلیل ثبات و پایمردی حضرت ایشان برای اعلای کلمه الله و تربیت نسل های مؤمن و عالم در سرزمین ما است.

همین گونه ادامه تحقیق و تدریس بالفعل در حوزه علمیه خاتم النبیین برای طبله های دینی و تدریس معارف اسلامی و مسائل ملی و بین المللی از طریق تلویزیون تمدن برای جهت دهنی افکار عالمی نیز یکی از شاخص های شخصیت دینی و ملی این بر مرد تاریخ معاصر کشور اسلامی ماست.

تأسیس تلویزیون اسلامی تمدن به وسیله این چهره روحانی و سیاسی کشور و همچنان مدیریت سالم آن را نیز از فیوضات افکار ربانی ایشان باید دانست. بسی جای سپاسگزاریست که تلویزیون تمدن، بیگانه تلویزیون پیشگام و متعهدیست در سطح کشور که نه فقط

زنان سخنور

نادیه انجمن، شاعر ناکام

نمونه ای از اشعار نادیه انجمن

نیست شوقی که زبان باز کنم، از چه بخوانم؟
من که منفور زمانم، چه بخوانم چه نخوانم
چه بگوییم سخن از شهد، که زهر است به کام
وای از مشت ستمگر که بکوبیده دهانم
نیست عمخوار مرا در همه دنیا که بنازم
چه بگریم، چه بخندم، چه بمیرم، چه بمانم
من و این کنج اسارت، غم ناکامی و حسرت
که عبث زاده ام و مهر بباید به دهانم
دانم ای دل که بهاران بود و موسم عشرت
من پرسته چه سازم که پریدن نتوانم
گرچه دیری است خموشم، نرود نغمه ز یادم
زان که هر لحظه به نجوا سخن از دل برهانم
یاد آن روز گرامی که قفس را بشکافم
سر برون آرم از این عزلت و مستانه بخوانم
من نه آن بید ضعیفم که ز هر باد بلرزم
دخت افغانم و برجاست که دائم به فغانم

نادیه انجمن (۱۳۵۹ - ۱۳۸۴)، از شاعران جوان هرات بود که به سروden غزل و شعر نو می پراخت. این شمه ای است از شرح حال نادیه به زبان خودش: "در پراحتی از سال‌های انقلاب در هرات به دنیا آمدم؛ تحصیلاتم را با دو سال چهش (امتحان سویه) در لیسه محبوبه هروی به پایان رساندم و اکنون شاگرد سال دوم دانشکده ادبیات و علوم پسری دانشگاه هرات هستم. از زمانی که خودم را به یاد دارم به شعر علاقه داشتم، سنن و قوانین حاکم بر شهر هرات که پاییم را بسته بودند سبب شدند تا با پای قلم وارد عرصه شعر شوم و لنگ لنگان قدمی بردارم. تشویق دوستان همدل دلگرم کرد که به این راه ادامه دهم ولی هنوز هنگام گام زدن پای من و قلم می‌لرزد. زیرا که از لغزش درین راه خود را ایمن نمی‌دانم که راهی سخت در پیش است و من نا استوار قدم."

نادیه در سال ۱۳۵۹ خورشیدی، در ولایت هرات به دنیا آمد. او از پانزده سالگی شروع به سروden شعر نمود، اما آغاز شاعری او، مصادف بود با منع هر گونه فعالیت اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و سیاسی زنان و دختران. او در آن سالها که زنان بدون داشتن محروم، حق بیرون رفتند از خانه را نداشتند، در خانه به طور خصوصی درس می‌خواند و در جلسات خصوصی و مخفیانه ادبی هرات شرکت می‌کرد. نادیه انجمن از دست پروردگاری کارگاه سوزن طلایی است. این کارگاه، در زمان حاکمیت طالبان، توسط شماری از فرهنگیان هرات ایجاد شده بود و در پوشش آموزش خیاطی به زنان، جلسات نقد ادبی و شعرخوانی دایر می‌کرد. با سقوط طالبان در سال ۲۰۰۱ میلادی، نادیه انجمن هم به ادامه تحصیل در مکتب پرداخت و بعد وارد دانشگاه هرات شد و در دانشکده ادبیات به تحصیل پرداخت. نادیه با مردمی از کارمندان دانشکده ادبیات دانشگاه هرات به این امید ازدواج نمود که او را فردی روشن‌فکر یافته و خواهد توانست با تکیه بر حمایت‌های شوهرش راه پیشرفت و ترقی را برای خود بازکند و یکی از مسیبان رشد و شکوفایی شعر و ادب فارسی در افغانستان باشد. اما درین که به آرزوی خود نرسید. سرانجام نادیه در تاریخ پنجم نوامبر سال ۲۰۰۵ میلادی، به طور مرموزی جان باخت. برخی از نویسندهای و شاعران افغان در هرات، معتقد بودند که خانم انجمن، دست بالایی در غزل‌سرایی داشت و می‌توانست یکی از زنان سرآمد شاعر در افغانستان باشد.

حمید رحیمی قهرمان وزن متوسط مشت زنی در جهان

گفته می شود حدود ۲ هزار تماشچی به شمول شماری از مقامات عالی رتبه دولتی کشور ما برای تماشای این مسابقه به خیمه لوبه جرگه حضور یافته و از حمید رحیمی به شدت استقبال نمودند. در پایان مسابقه کمربند قهرمانی میان وزن فدراسیون جهانی بوکس به حمید رحیمی مشتزن کشور ما تفویض گردید.

قابل یادآوریست که جلالتماب حامد کرزی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان روز دهم عقرب ۱۳۹۱ خورشیدی طی دیداری با حمید رحیمی بوکسر نامی کشور، موفقیت وی را تبریک گفت و موصوف را مورد تقدیر قرار داد.

حمید رحیمی، مشتزن کشور ما در تاریخ ۹ عقرب ۱۳۹۱ خورشیدی در خیمه لوبه جرگه، سعید امبلوا حریف تانزانیایی خود را شکست داد و به مقام قهرمانی رسید.

این مسابقه بوکس حرفه ای که برای اولین بار در کابل برگزار شد، حدود ۳۰ دقیقه دوام کرد. ضربات کوبنده حمید رحیمی در روند هفتم مسابقه سعید امبلوا حریف تانزانیایی او را وادار به تسلیم شدن کرد و داور مسابقه با بالا بردن دست حمید رحیمی، او را برنده و قهرمان وزن متوسط مشت زنی در جهان اعلام کرد.

سعید امبلوا، مشتزن ۲۳ ساله تانزانیا نتوانست تا روند دوازدهم این مسابقه دوام بیاورد و زیر ضربات سنگین حمید رحیمی مشتزن کشور ما نتوانست مسابقه را ادامه دهد. این مسابقه ۱۲ روندی برای کسب کمربند قهرمانی میان وزن (WBU) فدراسیون بوکس جهانی، برگزار شد و به آن عنوان 'مبارزه برای صلح' داده شد.

سعید امبلوا، در ۳۱ مبارزه حرفه ای قبلی خود ۱۹ کامیابی، هشت باخت و ۴ تساوی داشته است. اما حمید رحیمی، در ۲۱ مبارزه حرفه ای پیشین خود، ۲۰ بار پیروز بوده است.

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

بانکداری از طریق پیام کتبی

SMS Banking

طريقه استفاده:

- برای نشان دادن بیلانس حساب تان این پیام کتبی را (Bal) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید
- برای آگاهی از سه معامله آخر مان در غضنفر بانک این پیام کتبی را (TRAN) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید.

دفتر مرکزی:

۸۶۶ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۵۵۹۸
mainbranch@ghazanfarbank.com . ۰۷۹۷ ۸۶۰۰۳ ۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۴

خواص معجزه آسای انگور

گروههای غذایی را نمی‌توان به عنوان جایگزینی برای آن‌ها تعیین نمود. انگور در تصفیه خون و خون سازی، درمان بیماری‌های سل، رفع قبضیت، درمان بواسیر و سیاه سرفه نقش سازنده دارد. مصرف آب انگور تازه برای کسانی که نارسایی کبد دارند، توصیه شده است زیرا آب انگور عمل ذخیره قند در کبد و دفع صفرا را تسهیل و کبد را تقویت می‌کند. انگور همچنین برای افراد مبتلا به ورم مفاصل، روماتیزم، نقرس، سنگ گرده، افراد دچار مسمومیت، عوارض فشار خون بالا و سوء هاضمه، اختلالات پوستی و درمان عفونت گرده ها مفید است. فواید انگور برای سلامتی به شرح زیر است.

۱- جلوگیری از بیماری‌های قلب و عروق

انگور به دلیل ترکیبات سودمند فلاونوئید در سالم نگهداشتن قلب، کاهش پلاک‌های خونی که موجب ایجاد لخته‌های خون در رگ‌های قلب می‌شوند و جلوگیری از آسیب رادیکال‌های آزاد که آسیب آن موجب تخریب رگ‌ها می‌شود، نقش سازنده دارد.

۲- اثرات ضد میکروبی

مطالعات زیادی که توسط دانشگاهی در ترکیه انجام شد نشان دادند که عاملی در عصاره آب انگور وجود دارد که دارای خاصیت ضد میکروبی است و این عامل موجب مهار باکتری‌ها می‌شود.

۳- مبارزه با مسمومیت

یک گیلاس آب انگور برای درمان فردی که دچار مسمومیت ناشی از مصرف غذاهای آلوده می‌شود، مفید است. با مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها باکتری‌های مفید موجود در روده از بین می‌روند اما مصرف آب انگور موجب مهار پاتوژن‌های ناشی از غذا بدون آسیب به پروپویوتیک‌های مفید موجود در روده می‌گردد. کسانی که از افزایش کلسترول خون رنج می‌برند، مقدار مناسبی انگور بخورند. خوردن انگور به ویژه انگورهای دانه دار و جویدن دانه‌ها، تأثیر خوبی در کاهش چربی خون دارد.

انگور منبع عالی منیزیم و منبع خوب ویتامین C، ویتامین، B6، پتاسیم و همچنین فیتوکمیکال‌هایی است که دارای خواص آنتی‌اکسیدانی می‌باشند. شواهد اپیدمیولوژیکی نشان می‌دهند که میوه‌ها نقش بسزایی در پیشگیری از انواع مختلف بیماری‌ها داشته و اثرات سلامت‌بخش آن‌ها به گونه‌ای است که هیچ یک از

۷- انگور حافظه را زنده می کند

تحقیقات نشان می دهد، نوشیدن آب انگور به تقویت حافظه افراد مسن کمک می کند. آب انگور حاوی ترکیبات پلی فنولیک طبیعی است و خاصیت آنتی اکسیدان و ضد التهاب دارد. بنابرین افرادی که بیشتر انگور مصرف کرده اند در یادگیری و سیر آن، پیشرفت چشمگیری خواهند داشت.

۸- انگور، چربی خون را کاهش می دهد

تحقیقات نشان داده است که خوردن انگور باعث کاهش مقدار چربی خون می شود. کسانی که از افزایش کلسترول خون رنج می برند، مقدار مناسبی انگور بخورند. خوردن انگور به ویژه انگورهای دانه دار و جویدن دانه های آن، تأثیر خوبی در کاهش چربی خون دارد.

۹- انگور سرخ بخورید، جوان بمانید

دانشمندان می گویند انگور سرخ دارای ماده ای به نام رسوراتول است که نوعی پروتئین موسوم به سرتونین در بدن انسان می سازد و این پروتئین نیز موجب جوان ماندن و طراوت کروموزوم های انسان می شود. به گفته محققان انگور سرخ همچنین دارای موادی است که خطر ابتلا به سرطان و التهاب های جسمی را کاهش می دهد.

۱۰- انگور از تکثیر سلول های سرطانی جلوگیری می کند

یکی از پژوهشگران بخش کیمیا و بیولوژی دانشگاه کبک کانادا با بررسی مولکول های موجود در دانه های انگور سرخ موسوم به «رسوراترول» نشان داده است که ترکیب این ماده خون می تواند از تکثیر بی رویه سلول های سرطانی در بدن جلوگیری کند.

بنابراین مطالعه «رسوراترول» ماده ای طبیعی است که از پوسته و هسته انگور جدا می شود و به علت پیوند خاصی که با DNA برقرار می کند، نقش موثری در پیشگیری از ابتلا به سرطان و نیز کاهش رشد توده های سرطانی دارد.

۴- جلوگیری از نابینایی

یک پژوهش جدید در آمریکا نشان می دهد که مصرف انگور خطر ابتلای احتمالی به بیماری های شبکیه چشم را به تأخیر انداخته و از نابینا شدن افراد جلوگیری می کند. این پژوهش جدید حاکی است: خوردن زیاد انگور ابتلا به بیماری های شبکیه چشم را که در اکثر موارد باعث از دست دادن بینایی در سینین بالا می شود، از بین می برد. از دست دادن بینایی یکی از بیماری هایی است که میلیون ها نفر از افراد سالخورد در جهان را مبتلا می کند. به گفته این پژوهشگران، انگور با داشتن آنتی اکسیدان از خاصیت محافظت و چیره شدن بر آثار جانبی منفی و زیان بار بیماری های شبکیه در بزرگسالی برخوردار است . پژوهشگران آمریکایی خاطرنشان کرده اند: اگر افراد در اوایل زندگی خود به میزان معقول انگور مصرف کنند؛ این امر به آن ها در پیشگیری از مشکلات بینایی و بیماری های شبکیه چشم در سینین بالا کمک خواهد کرد.

۵- محافظت از پوست در برابر خورشید

گروهی از متخصصان اسپانیایی در یک آزمایش جدید دریافتهدانه، مواد موجود در انواع مختلف انگور می توانند آسیب های سلولی پوستی ناشی از تماس با تشعشعات فرابنفش خورشیدی را تا حد قابل توجهی کاهش دهند. نتایج این آزمایش جدید نشان داد برخی از مواد پلی فنلی و فلاونونئیدهای موجود در انگور می تواند از سلول های اپیدرمی پوست انسان در برابر تشعشعات طولانی مدت محافظت کند.

۶- فواید مصرف انگور بعد از عمل جراحی

صرف انگور و فرآورده های آن در تقویت قوای جسمانی فرد بعد از عمل جراحی سودمند است . کارشناسان امور طبی در این باره گفته اند: بعد از عمل جراحی معمولاً بیمار دچار تحلیل قوای جسمانی می شود و انگور به دلیل داشتن آب، قند، اسید و مواد آلی و مقادیری از مواد معدنی مثل سدیم، پتاسیم، کلسیم، فسفر و آهن، برای تقویت جسمانی بیمار مفید است.

بلخ درپرتو کاوشهای باستان‌شناسی وجایگاه آن در تاریخ

حاضرین، پیام رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان را قرائت نموده و سمینار را افتتاح نمود. سپس پیام های وزارت محترم اطلاعات و فرهنگ، دانشگاه کابل و شهرداری کابل قرائت گردید.

متعاقباً معاون سر محقق کتاب خان فیضی رئیس مرکز تحقیقات باستان‌شناسی اکادمی علوم گزارش فعالیت های آن مرکز را در طی سال جاری و گزارش تدارکات و کمیسیون علمی سمینار را به خوانش گرفت و از موسساتی که در این سمینار یک تعداد کتب را همکاری نموده بودند ابراز امتنان نمود.

در بخش دوم این سمینار دوازده مقاله علمی از سوی دانشمندان اکادمی علوم افغانستان، دانشگاه کابل و دیگر مراکز تحقیقاتی قرائت گردید. قابل یادآوریست که مجموعه مقالات این سمینار از طرف اکادمی علوم به چاپ میرسد. این سمینار با صدور قطعنامه ۷ ماده بی به پایان رسید.

سمینار علمی - تحقیقی تحت عنوان «بلخ درپرتو کاوشهای باستان‌شناسی وجایگاه آن در تاریخ» به اشتراک شمار زیادی از محققین و باستان‌شناسان اکادمی علوم افغانستان در تاریخ ۲۲ عقرب ۱۳۹۱ خورشیدی در تالار اکادمی علوم افغانستان برگزار گردید.

هدف از برگزاری این سمینار که در آن استاید و دانشمندان اکادمی علوم افغانستان، محترم محمد یونس نوآندیش شاروال کابل، محترم پوهنمل غلام نبی فراهی معین وزارت اطلاعات و فرهنگ و عده از شخصیت ها و فرهنگیان کشور اشتراک داشتند، شناسایی بلخ باستان ولایت بلخ، جلوگیری از قاچاق اثار باستانی این ولایت و حفاظت هرچه بهتر آثار تاریخی ولایت بلخ اعلام شده است.

نخست سر محقق داکتر نجم الدین ترین سرپرست محترم اکادمی علوم افغانستان ضمن عرض خیر مقدم و خوش آمدید به

مقبرهٔ تیمورشاہ درانی

خدمات محترم کریم آغا خان در زمینیه بازسازی آرامگاه تیمور شاه، بازسازی باغ بابر، قلعه اختیار الدین هرات و سایر پروژه‌های صحی، تعلیمی و فرهنگی، اظهار قدردانی نمود.

سپس دوکتور سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ طی سخنانی آرامگاه تیمور شاه را یکی از بنای‌های با نام و نشان پایتخت افغانستان دانسته گفت که در بازسازی این بنای تلاش

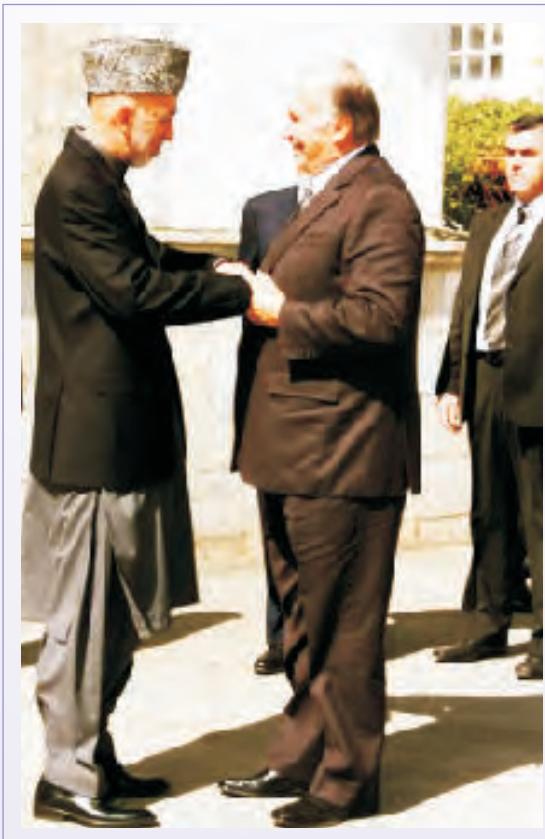

صورت گرفته تا اصالت‌های معماري عهد تیمور شاه و خصایص معماري کابل و آرامگاه احمد شاه بابا، حفظ گردد.

متعاقباً محترم کریم آغا خان طی سخنانی از حکومت افغانستان به خاطر ایجاد زمینیه بازسازی آرامگاه تیمور شاه درانی اظهار قدردانی کرده گفت: خوشحال است که شبکه انکشافی آغا خان سهم خویش را در بازسازی افغانستان بخصوص در عرصه بازسازی بنای‌های فرهنگی ادا می‌کند. وی از کشورهای دیگری مانند امریکا، بریتانیا، آلمان و ناروی که در بازسازی آرامگاه تیمور شاه با شبکه انکشافی آغا خان همکاری نموده‌اند، تشکری کرد.

قابل یادآوریست که گنبد رفیع و بزرگ مقبرهٔ تیمو شاه در غرب لیسه عایشه درانی و جنوب دریای کابل قرار دارد، تقریباً دو قرن پیش در زمان سلطنت زمان شاه بنای این گنبد تاریخی از خشت پخته و چونه براساس بناهای بخارایی توسط معماران برجستهٔ کشور ساخته شده است.

مقبرهٔ تیمور شاه درانی توسط بنیاد فرهنگی آغا خان به صورت اساسی بازسازی شده و در تاریخ ۲۸ میزان ۱۳۹۱ خورشیدی از سوی جلالتمآب حامدکرزی رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان با شرکت محترم کریم آغا خان، سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ و انجنیر محمد یونس نو اندیش شاروال کابل رسماً افتتاح گردید.

جالاتمآب حامد کرزی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در محفل افتتاح پروژه متذکره طی سخنانی گفت: تیمور شاه بنیان گذار کابل پایتخت امروزی افغانستان است و تا زمانیکه حیات داشت امپراطوری خویش را حفظ کرد و یکی از شخصیت‌های بزرگ تاریخی کشور ماست. رئیس جمهور افزود: خرسندم که از طریق ترمیم آرامگاه تیمورشاہ از وی یاد آوری می‌نماییم، وی از

دیوار چین

ساخت این دیوار، در غم او بسیار گریست و پس از آن سرگذشت تلح و غم انگیزی پیدا کرد. این داستان در کتاب‌ها و ترانه‌های عامیانه و قدیمی نقل شده است و در میان مردم چین، بسیار مشهور است.

در ساختن این دیوار، از مصالح و نیروهای انسانی بی‌شماری از جمله سربازان، زندانیان و مردم بومی استفاده شده است. دیوار چین سمبول و نشانه بارزی از خرد، پشتکار و سرسختی مردم چین است. این بنا با ۶۲۵۲ کیلومتر طول، از لحاظ حجم بزرگترین ساختمان جهان می‌باشد و تنها بنای ساخته دست انسان است که برای فضانوردان از فضا قابل مشاهده می‌باشد.

منبع: اینترنت

ساخت دیوار بزرگ چین از قرن دوم قبل از میلاد تا قرن هفدهم طول کشید. این دیوار به منظور مقابله با هجوم اقوام مهاجر قبایل، همچون مغول‌ها، ترک‌ها و هون‌ها ساخته شده است.

دیوار چین متعلق به سلسله مینگ (سال ۱۳۶۸ – سال ۱۶۴۴) است که از غرب به دروازه جایو گوان در ایالت گان سو چین و از شرق به ساحل رود یالوچیان در ایالت لیائو نینگ در شمال شرقی چین منتهی می‌شود و در میان آن ۹ ایالت، شهر و ناحیه خود مختار به طول ۷۳۰۰ کیلومتر وجود دارد.

دیوار چین یکی از عجایب هفتگانه جهان است و از لحاظ زمان ساخت طولانی‌ترین و بزرگترین مهندسی تدافعی نظامی در قدیم است. این دیوار در نقشه جغرافیایی چین ۷۰۰۰ کیلومتر امتداد دارد و در سال ۱۹۸۷ در فهرست میراث جهانی ثبت شد.

این دیوار نمادی قابل توجه از فرهنگ مردم چین به شمار می‌رود. در این دیوار ترکیبی از سمبول‌های مردمی و اسطوره‌های چین به چشم می‌خورد. اما زیباترین و درعین حال غم انگیزترین افساته‌ای که در این باره نقل شده است، درباره فروریختن قسمتی از دیوار به خاطر منگ چیانگنو است. وی پس از کشته شدن شوهرش در حین

SMS - Alert

پیام های اطلاعاتی در مورد معاملات

نیشنل بانک

آگاهی از حساب توسط موبایل

**SMS
ALERT**

غضنفر بانک با مدرن ترین امکانات اندوخته های شما را تضمین می کند

غضنفر بانک به منظور محافظت هر چه بیشتر صورت حساب و سرمایه مشتریان خویش از جعل کاری و تقلب، اخیراً خدمات پیام های کتبی تحت عنوان (آگاهی از حساب توسط موبایل) را آغاز نموده است. این خدمت در زمان برداشت و انتقال پول از حساب تان فعال می گردد. زمانی که بیشتر از ۵۰،۰۰۰ افغانی و یا ۱۰۰۰ دالر امریکایی پول از حساب تان دریافت شود، یک پیام معلوماتی به موبایل شما فرستاده می شود. این پیام برای مشتریانی که از خدمت بانکداری از طریق موبایل استفاده می کنند، ارسال می گردد. دیگر مشتریان می توانند با مراجعه به نزدیک ترین نمایندگی غضنفر بانک شماره تیلفون خود را ثبت و راجستر نمایند. در حال حاضر این خدمت برای مشتریان روشن و افغان پیسیم مهیا می باشد.

شعبه مرکزی

• ۷۷۰ ۷۸۴ ۷۸۴ / • ۷۹۸ ۷۸۴ ۷۸۴ / • ۷۰۷ ۷۸۴ ۷۸۴ / • ۷۹۷ ۷۸۴ ۷۸۴ / • ۷۳

۸۴۶-۸۵۹ ک اصل شہید، کالا، صندوق سستہ : ۰۰۹۸

mainbranch@ghazanfarbank.com

branch@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نخستین سمینار طنز در افغانستان

خویش تحت عنوان «رونوند طنز پردازی در بلخ» گفت: دهه هشتاد هجری خورشیدی در حقیقت سرآغاز شگوفایی و تجدید حیات مطبوعات کشور به شمار می رود. وی ضمن معرفی انجمن طنز پردازان بلخ، رسانه های طنزپرداز صوتی و تصویری بلخ، کتاب های چاپ شده و تحت چاپ طنز در این ولایت، اظهار داشت: در این دهه بانوان نیز در این سرزمین به طنایی روی آوردن و آثار ارزشمندی از خود بر جای گذاشتند از جمله محترمه نفیسه خوشنصیب غضنفر، پیمانه امید، محبوبه فلورانس و... بودند. از میان آنها بانو نفیسه خوشنصیب غضنفر که سمت استادی دانشگاه بلخ را نیز به عهده داشت، علاوه بر نگارش بیش از ده جلد کتاب در خصوص، روانشناسی، شعر و داستان کودک توانست حضور چشمگیر خود را در عرصه طنز پردازی و طنز پژوهی در کشور به خصوص در بلخ به اثبات برساند. تا کنون دو مجموعه طنزی وی به نام های "خجالت بکشین" و "مرض بی اعتمادی" نیز به چاپ رسیده است.

در قطعنامه که در پایان این سمینار صادر گردید، قرار شد تمام مقالات این سمینار در قالب یک کتاب چاپ و منتشر شود، انجمن طنز پردازان در افغانستان ایجاد گردد، نایاب هرگونه استهزا، تمسخر، توهین و سوءاستفاده از فضای باز مطبوعات، طنز پنداشته شود. همچنان از وزارت محترم اطلاعات و فرهنگ تقاضا به عمل آمد که به پاس ارج گذاری به زحمات محترم جلال نورانی در عرصه شناخت طنز، لقب پدر طنز افغانستان رسماً به وی اعطای شود. در ختم سمینار به پاس خدمات عده از طنزپردازان چیره دست و توانای کشور به ویژه آقای نجوا تحسین نامه هایی نیز از سوی وزارت اطلاعات و فرهنگ توزیع گردید.

نخستین سمینار طنز به ابتکار وزارت اطلاعات و فرهنگ و کمک مالی بنیاد فرهنگ و جامعه مدنی و سفارت ایالات متحده آمریکا در کابل طی محفل با شکوهی با شرکت جانب آقای سید مخدوم رهین وزیر محترم اطلاعات و فرهنگ و دیگر کارمندان ارشد این وزارت، نویسندها و طنز نویسان سراسر کشور و خبرنگاران در تاریخ ۵ قوس ۱۳۹۱ خورشیدی در تالار بین المللی مطبوعات وزارت اطلاعات و فرهنگ در کابل برگزار گردید.

در این محفل شکوهمند که دو روز ادامه داشت، طنز نویسان سراسر کشور مقاماتی را پیرامون «زنان طنزپرداز در افغانستان» نوشتند مسعوده خزان توخي، «رونوند طنز پردازی در بلخ» نوشتند نجیب نجوا، «طنز در کنار هستی» نوشتند محمد حنیف ثابتی، «په تو کو کې د طنز خر ک» نوشتند عبدالنافع همت، «طنز تصویری در آثار سینمایی» نوشتند محمد موسی رادمنش، «آتجه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد» نوشتند سید داؤد یعقوبی، «طنز چیست» نوشتند یاسین مستور، «دانسان په روغتیا باندی د خندا اغیزی» نوشتند پوهنمل محمود نظری، «طنز، توکه، هجو او د عامه ذوق روزنه» نوشتند محمد بشیر دودیال، «طنز و طنز نویسی» نوشتند سید عبدالقدار رحیمی و دیگران به خوانش گرفتند و عده از طنازان ممتاز کشور نیز طنز گفتند.

محترم سید مخدوم رهین وزیر اطلاعات و فرهنگ در بخشی از سخنان خود گفت: هنر طنز پردازی مانند هنر شاعری ذوق و قریحة به خصوص را لازم دارد، یعنی در طنز پردازی نیز می توان تمام صناعات ادبی را به کار گرفت. وی افزود: طنز در ادبیات کلاسیک ما با حکیم سنایی غزنوی آغاز می شود. هرچند در برخی از ادبیات شعرای قبل از سنایی نیز رگه هایی از طنز را می توان دریافت، اما سنایی نخستین سخنور زبان دری است که حکایات منظوم طنز را آفرید. وی اظهار امیدواری کرد که دانشمندان گرانبادر در این سمینار تمام ابعاد یک طنز واقعی را روش ساخته و این نوع مهم ادبی هنری را بهتر به هموطنان بیان و روشن نمایند.

محترم نجیب نجوا یکی از کارمندان ممتاز غضنفر بانک که در این سمینار نقش منشی و گردانندگی را ایفا نمود در قسمتی از مقاله

رحمان بابا

= ۱۶۳۲ ع کال بنیی چې د شاه جهان د پاچھی له لومړیو کلونو سره برابرہ ده. دغه راز د پېچې خزانې لیکونکی د رحمان بابا د پلار نوم عبدالستار او د هغه سپړی نوم چې رحمان بابا ورڅخه د فقهی علم زده کړی دی، ملا محمدیوسف بنودلی دی. که خه هم په پته خزانه کې د رحمان بابا د مړینې کال ۱۱۱۸ هـ = ۱۶۰۶ ع بنودل سوی، خو په عمومي توګه د رحمان بابا د زیږپه‌نکی او مړینې داسې تاریخ چې د ټولو خپروونکو د منلو وړ وي، نه دی معلوم او هر خه چې په دې باره کې لیکل سوی دی، اتکلی دی، خو دومره بنکاره ده چې د هغه مړینه د ۱۱۱۸ – ۱۱۲۳ هـ کلونو تر منځ پېښه سوبډه، ځکه چې د ۱۱۲۴ هـ نه وروسته پې د ژوند نښې په لاس کې نسته دی.

راورتی یکی چې د لور له پلوه د رحمان بابا اولاد اوس هم د مومندو په بهادر کلی کې اوسي او د دې کلی خانان خان د رحمان بابا د ورور عزیزخان اولاد بولی. خینې لا دا هم وايی چې رحمان بابا هیو واده نه و کړی.

د رحمان بابا مقبره د پېښور بشار ته نژدي د هزارخانی په کلی کې د اخوند دروپزه په هدیره کې ده.

صوفی عبدالرحمن د عبدالستار خان زوی د پېښور د مومندو د بهادر کلی او سپدونکی او پلار پې یو لوی خان و. ستارخان د عبدالرحمن نه پرته یو بل زوی هم درلود چې عزیزخان نومېده او له پلار نه وروسته د کلی خان و. د رحمان بابا دغه بیت:

نه شي د خانانو ملتکانو سره کلې
چرته عزیزخان چرته ملنګ عبدالرحمن

له عزیزخان سره د ده د روابطو بنه خرگندوونکی دی. په خینو روایاتو کې عزیزخان د رحمان بابا د تره يا تربور په توګه هم یاد سوی دی.

د راورتی په قول هغه یو ډېر لوی ملا او عالم سپری و او له عالمه ګوشه په مذهبی تفكر کې ډوب دروپشانه ژوند به پې تپراوه. راورتی یکی چې رحمان بابا به خپل شعروونه د راقولولو او ترتیبولو لپاره خپل دوستانو ته ورکول چې دا کار د ده له مرګ نه وروسته سر ته ورسوی.

نسب او د زیږپه‌نکه: د معتمرو اسنادو په شهادت رحمان بابا سپېښی، په سپېښو کې غوريه خپل او په غوريه خپلوا کې مومند و. لکه چې هغه پېڅله خانته سپېښی او مومند ویلي دی.

رحمان بابا لکه چې پادري هیوز لیکې ابراهیم خپل و. بهادر کلی چې رحمان بابا پکې او سپده د پېښور له بشار نه درې میله لپري د جنوب خوا ته پروت دی. لکه چې د رحمان بابا له دیوانه او خینو نورو تاریخي سندونو خخه خرگندپری چې د رحمان بابا ژوند د مغولو پاچهانو شاه جهان (۱۰۳۷ – ۱۰۶۸ هـ = ۱۶۲۷ – ۱۶۵۸ ع)، اورنگزېب (۱۱۱۸ – ۱۱۵۸ هـ = ۱۷۰۷ – ۱۶۰۷ ع) او لومړی شاه عالم (۱۱۱۹ – ۱۱۲۴ هـ = ۱۷۱۲ – ۱۷۰۷ ع) له زمانې سره مصادف و او په غالب ګومان د شاه جهان په وخت کې زیږپه‌لی دی. پته خزانه د رحمان بابا د زیږپه‌نکه ۱۰۴۳ هـ

د رحمان بابا د اشعارو خو نومونې:

که صورت د محمد نه واي پيدا
پيدا کړي به خدای نه واي دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شو
محمد دی تمام جهان آبا
نبوت پر محمد باندي تمام شو
نشته پس له محمده انبیا
نور هاله د محمد و په جهان کې
چې بوی نه و د آدم او د حوا
په صورت کې آخرین دی پيدا شوي
په معنی کې اولين دی له هر چا
خدای يې مه ګڼې بې شکه چې بنده دی
نورې کل واړه صفات دي په رشتیا
که نبې دی که ولې دی که عاصی دی
محمد دی د همه واړو پېشوا
چې يې دین د محمد دی قبول کړي
جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د ګمراهانو رهنما دي
محمد دی د ډوندو د لاس عصا
که رنیا ده پیروي د محمد ده
محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم
که مې خدای نه کا له دې دره جدا

سرچینې: آریانا دائرة المعارف

د رحمان بابا د عمر یوه برخه د خوشحال خان
خټک د ژوند د یوې لویې برخې سره شريکه وه او حتی که
د هغو د زیوبدلو د نېټې په باب د پېټې خزانې ليکنه معتره
و ګډو، نو تر یوه حده پوري د یو بل شاعر (دولت) معاصر یې
هم ګڼلې سو. د خوشحال په ژوند کې د رحمان بابا شاعري
ډېر شهرت موندلې و، خو د خوشحال خان په آثارو کې د
رحمان بابا خه ذکر نه دی سوی. دغه راز د یوه بل پښتون
نامتو شاعر عبدالحمید مومند د ژوند زمانه د رحمان بابا د
ژوند له وروستي برخې سره شريکه ګله سوپده. دغه راز د
خوشحال خان زامن اشرف خان هجري، عبدالقادر خان،
سکندر خان او صدر خان چې د خپل وخت شاعران او
ادیبان وو او یو شمېر نور شاعران د رحمان بابا معاصر وو.

د رحمان بابا اشعار ډېر ساده او سلیس او روان دی
او د اشعارو مضامين یې عموماً عشقی، اخلاقی، ادبی ا
واجتماعی دي او د تصوف لویه برخه لري. په پښتو کې د
هغه دیوان ډېر شهرت لري او د پښتو په هره طبقه کې ورته
په درنه سترګه کتل کېږي. خینې څېرونکي عقیده لري چې
د رحمان بابا ډېر شعرونه ضایع سوی، خو دا لاسته راغلي
دیوان یې هم ګن شعرونه لري.

د رحمان بابا دیوان خو خلې چاپ سوی دی چې
ډېر ه زړه او چاپي نسخه یې په ۱۲۹۳ هـ ق کال کې د
مولوي احمد په تصحیح او اهتمام په لاہور کې چاپ سوپده
چې د همدې نسخې له مخې د هغه دیوان په ۱۳۲۸ ش کال
کې د عبدالرؤف بینوا په تصحیح، تدوین او مقابله د پښتو
تولنې له خوا په کابل کې چاپ سوی دی. دویمه چاپي
نسخه هغه ده چې پوهاند عبدالحمید افغانی یو لنډ تمہید
ورباندي ليکلې دی، درېیمه چاپي نسخه پې هغه ده چې په
۱۹۴۸ ع کال په لاہور کې چاپ سوې او مولينا عبدالقادر یو
بنه عالمانه تمہید ورباندي ليکلې دی:

نیستان

(ویژه شعر و ادب)

غزل

سوختم در حسرت یک یا ربت
غیر لیلا بر نیامد از لب
روز و شب او را صدا کردی ولی
دیدم امشب با منی گفتم بلى
مطمئن بودم به من سرمیزی‌نی
در حریم خانه ام در میزني
حال این لیلا که خوارت کرده بود
درس عشقش بیقرار است کرده بود
مرد راهم باش تا شاهت کنم
صد چو لیلا کشته در راهت کنم
مرتضی عبدالهی

طایر گلشن قدس

فاش می‌گویم و از گفته خود دلشادم
بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم
طایر گلشن قدم‌شده دهم شرح فراق
که در این دامگه حادثه چون افتادم
من ملک بودم و فردوس بین جایم بود
آدم آورد در این دیر خراب آبادم
سایه‌ی طوبی و دل‌جویی حور و لب حوض
به هوای سر کوی تو برفت از یادم
نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست
چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم
کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت
یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم
تا شدم حلقه به گوش در میخانه عشق
هردم آید غمی از نو به مبارکبادم
می‌خورد خون دلم مردمک دیده سزاست
که چرا دل به جگرگوشه مردم دادم
پاک کن چهره حافظ به سر زلف ز اشک
ور نه این سیل دمادم ببرد بنیادم

حافظ

یک شبی مجنون نمازش را شکست
بی وضو در کوچه لیلا نشست
عشق آن شب مست مستش کرده بود
فارغ از جام استش کرده بود
سجده‌ای زد بر لب درگاه او
پر زلیلا شد دل پر آه او
گفت یا رب از چه خوارم کرده ای
بر صلیب عشق دارم کرده ای
جام لیلا را به دستم داده ای
وندر این بازی شکستم داده ای
نشتر عشقش به جانم می‌زنی
دردم از لیلاست آنم می‌زنی
خسته ام زین عشق، دل خونم مکن
من که مجنونم تو مجنونم مکن
مرد این بازیچه دیگر نیستم
این تو و لیلای تو ... من نیستم
گفت: ای دیوانه لیلایت منم
در رگ پیدا و پنهان‌ت منم
سال‌ها با جور لیلا ساختی
من کنارت بودم و نشناختی
عشق لیلا در دلت انداختم
صد قمار عشق یک جا باختم
کردمت آواره سحرها نشد
گفتم عاقل می‌شوی اما نشد

ای وطنه

ته مې دهر قدم اولاري رهنما يې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
تا راته ژبه تا شناخت ددي خپل خان راکړي
دمعرفت درس تا دحکمکې او آسمان راکړي
ته مې دتورو او تيارو شپو سبا يې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
تازحمنونه چير ګاللي زما په درد او علاج
تاخو ايستلى زما دسکون او راحتونو ډير باج
ته مې غم خوارته مې همدرداو مسيحاء بې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
زما د نآرامه او زخمې زړگې دوا ته يې
هرمسرت او هر خوشې مې ددنيا ته يې
څکه ګران په طاهري ته تره رچا يې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
طاهري

تل دی یادومه ای وطنه په سندرو کښې
مینه دی توده ده زما رګونو کښې
ويایرم خې جرګې په تا راټولي دي
نيغه دی شمله ده محفلونو کښې
تل دی یادومه په سندرو کښې
خلک نن لپلې په سرو وينودي
لېژه پريشانه له پرديودي
تيري به ناخوالۍ شي په تا باندي
نوم دی مدام لولم تاريخونو کښې
تل دی یادومه په سندرو کښې
ستا د زړگې تېپ ته به ملهم شمه
ستا د پرمختګ شاته اړم شمه
مخ د ماشونو په بشونځيوشي
جوړدي پوهنځي شي په بشارونو کښې
تل دی یادومه په سندرو کښې
غواړم کروندي شي په غنمه شي
جوار، اور بشي لو بيا په بزگرو شي
کليو هم بشارونو کښې غلي ډيري شي
ستړگې شي مړي په بازارونو کښې
تل دی یادومه په سندرو کښې

امraldin سرحد

مورى

ته یونایاب ګنج او دولت ددې دنیا يې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
ته يې دمینې محبت او شفقت ګلالې
ته يې دخداي مهرباني او درحمت یوډالي
ته سعادت مې دنیا او دعقا بې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
ته يې زما داميونوارمانونو هما
ته يې زمادتصور او د فکر و نو دنیا
ته مې دخيال او د خوبونو یوربنتيا يې موري
زما دژوند بله چيوه دمخ رنايې موري
دژوندانه دسفر تا راته کتاب راکړي
دبنه او بد تمیزا فرق تا یحساس راکړي

جمله های طلایی

(یک جمله ارزشمند می تواند زندگی را دگرگون و هدفمند کند.)

گردآورنده: مرسل

قسمت بیست و سوم

- خوبیست کسی است که راه قدر دانی خدمت دیگران را بلد است و شادی دیگران را به قدر شادی خود حس می کند. (گوته)
- انسان هر اندازه که مصمم به خوبیست زیستن باشد همان اندازه خوبیست و سعادتمند زندگی خواهد کرد. (ابراهام لینکلن)
- خوبیستی یگانه چیزی است که می توانیم بی اینکه خود داشته باشیم دیگران را از آن برخور دار کنیم. (کارمن سیلوا)
- خوبیست کسی است که دم را غنیمت می شمارد. (درایدن)
- بسیاری از مردم خوبیستی را می جویند مانند کسی که کلاه خود را که روی سرش می باشد می جوید. (لناو)
- یکی از راه های خوبیستی این است که شخص نسبت به کوچکترین نعمت ها شکر گذار باشد. (هرشل)
- این قانون طبیعت است که هیچ کس به تنها یعنی نمی تواند خوبیست باشد بلکه خوبیستی و سعادت را باید در سعادت و خوبیستی دیگران جستجو کرد. (ولیام شکسپیر)
- به دست اوردن انچه را که ما آرزو داریم موفقیت است اما چیزی را که برای به دست اوردن ان تلاش نمی کنیم خوبیستی است. (لوسیا)
- انسان برای خوبیستی خلق شده و خوبیستی از راه انعام کار مفید حاصل می شود. (ساموئل اسمایزلز)
- به عقب نگاه نکنید ممکن است خوبیستی را که رو به سوی شما دارد از دست بدھید. (ساجل پیچ)
- خوبیستی و وسائل آن در سازش و هم اهنگی با دیگران به دست می اید. (علی وکیلی)
- از زندگی خود لذت ببرید، بدون آن که آن را با زندگی دیگران مقایسه کنید. (کندورسه)
- از گناه تنفر داشته باش نه از گناهکار. (گاندی)
- از محبت هدر رفته سخن مگو، محبت چیزی نیست که هدر رود. (لانگ فلو)
- از معاشرت با کسی که قادر به حفظ اسرار و رموز زندگی خود نیست، پرهیز نما. (افلاطون)
- از موفقیت دیگران همان قدر خوشحال باش که از موفقیت خودت خشنود می شوی. (کریستین لارسون)
- از نشانه های جوانمردی این است که به دیگران احترام بگذاریم، حتی اگر فایده ای برایمان نداشته باشد. (ولیام میکپیس)
- از هزینه های کوچک غیر ضروری بر حذر باشید زیرا یک سوراخ کوچک موجب غرق شدن یک کشتی بزرگ می شود. (بنیامین فرانکلین)
- استراحت خوب بهتر از غذای خوب است. (ویکتور پوشہ)
- استفاده از موفقیت های کوچکی که پیش می آید پر منفعت تر از این است که بیهوده شانس بزرگتری آرزو کنیم که شاید هرگز به دست نیاید. (جوانامیکر)
- اشتباه را تصحیح نکردن خود اشتباه دیگری است. (کنفوسیوس)

- اشتباه نیز جزئی از زندگی است، پس وقت خودت را تلف نکن و خودت را به خاطر اشتباه های گذشته سرزنش نکن. (برادلی ترو گلید)
- اشخاص عاقل و با اخلاق هرگز کلامی بر زبان نمی آورند که احساسات دیگران را جریحه دار سازند. (اسمایلز)
- اشخاصی که نمی توانند دیگران را بینخشند، پل های را که باید از آن عبور کنند، خراب می نمایند. (هربرت اسپنسر)
- اصل شجاعت، اتکا به نفس است. (زنرال دوگل)
- اصل و نسب مرد وقتی مشخص می شود که آنها بر سر مسائل کوچک با هم مشکل پیدا کنند. (جرج برنارد شاو)
- اصیل بودن سعادت است اما بهتر آنست که رفتار ما نوعی باشد که احتیاج به پرسشی از اصل ما نباشد. (لا برویر)
- اعتراف کردار بد، آغاز انجام کردار نیک است. (اوگوستین)
- اعتقاد به بخت و قسمت بدترین نوع بردگی است. (اپیکتت)
- در دنیا زندگیهای پر تلخی و مرارتی هم هستند که مرگ برای صاحبانشان سعادت است. (نیچه)
- آیا می خواهید حرف های شما را باور کنند، از خود سخن نگویید. (پاسکال)
- هزار تلاش انسان به اندازه یک تقدیر کارساز نیست. (نیچه)
- ابله ترین دوستان ما، خطرناک ترین دشمنان هستند. (سقراط)
- ابله همیشه دنبال ابله بزرگتر از خود می گردد که او را تحسین کند. (بوالو)
- اتاق بدون کتاب هم چون بدن بدون روح است. (مارکوس سیسرو)
- اتلاف وقت، خودکشی واقعی است. (یونگ)
- اجر نیکی شما در عمل شما مستور است. (سیسرون)
- اخلاق مهمترین درس است. هر چند حق التدریس آن گران باشد. (کارلایل)
- ادب و حکمت را شعار خود ساز تا بهترین اهل زمان شوی و به نیکان ملحق گرددی. (سقراط)
- ادب و محبت خرجی ندارند ولی همه چیز را خریداری می کنند. (متناجیو)
- اذهان مانند چترهای نجات هستند فقط وقتی باز باشند عمل می کنند. (آونیموس)
- ارزش یک پیمان نامه‌ی خوب، بستگی به طول اعتبار آن دارد. (چانگ سی)
- از آینده نگران نباشید، بار روز را به منزل برسانید. (لاکوردر)
- از اندیشه ها و آرزوهای دیگران، برای موفقیت خود کمک بگیرید. (پاندر)
- نمی توان امید داشت، آدم های کوچک راههای بزرگ را نگاه دارند. (اورود)
- آسودگی آدمی، به گنج و دینار نیست که به خرد است و روشن بینی. (اورود)
- ازدواج مثل اجرای یک نقشه‌ی جنگی است که اگر در آن فقط یک اشتباه صورت بگیرد جبرانش غیر ممکن خواهد بود. (بورنژ)
- ازدواج مجموعه‌ای از مزه هاست هم تلخی و شوری دارد. هم تندری و ترشی و شیرینی و بی مزگی. (ولتر)
- انسان است که می خواهد از دیگران به عنوان دوستی منتفع گردد. (لا روشنفوکو)
- آن که می تواند، انجام می دهد، آن که نمی تواند انتقاد می کند. (جرج برنارد شاو)

نمايندگى هاي غضنفر بانك از شما استقبال مي كند

نمايندگى غضنفر بانك در شهر کندز
 آدرس: شمال چوک عمومي - ماركىت زرگرى حاجى امان - شهر کندز
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0075
kunduz@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر جلال آباد
 آدرس: چوک مخابرات - کوچه سطريجي فروشى - شهر جلال آباد
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0008
jalalabad@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر باستانى هرات
 آدرس: شهر نو - جاده بهزاد - سفieti پلازا - منزل دوم - شهر هرات
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0070
herat@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر نو کابل
 آدرس: شهر نو پلازا مقابل ام تى ان پلازا - شهر نو
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0042
shahrenaw@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در ولایت تخار
 آدرس: چوک شهر تالقان - رسته خاطي - نارسيده به مسجد جامع - شهر تالقان
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0073
takhar@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

دفتر مرکزي غضنفر بانك
 آدرس: ۸۰۹ سرک عمومي شيرپور شهر کابل
 شماره پست بکن: ۵۵۴۸
 شماره های تماس: +93 (0)202 101 111
 +93 (0)798 786 786 / +93 (0)707 786 786
 +93 (0)79 786 0003
info@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در سر اي شهرزاده کابل
 آدرس: سر اي شهرزاده - کابل
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0010
shazada@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر مزار شريف
 آدرس: برج غضنفر - جاده بېېقى - شهر مزار شريف
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0080
mazar@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر بندري حيرتان
 آدرس: شهر بندري حيرتان - مزار شريف
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0022
hayratan@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

نمايندگى غضنفر بانك در شهر پلخمرى
 آدرس: چوک پلخمرى - فيصل ماركىت - منزل دوم - پلخمرى
 شماره تماس: +93 (0)79 786 0038
polekhomri@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

حکایات و اندرزها

طبق مقررات شرکت او می توانست آنها را تبیخ کند اما شواب می دانست چنین اقداماتی فقط کارگران را تحقیر می کند و سبب نارضایتی آنان می شود. او به جای انجام تبیخ و صدور اخطاریه، دست در جیش کرد و سه سگرت بیرون آورد و به هر یکی کی داد و گفت: «بچه ها این سگرت ها را از من بگیرید، ولی اگر در ساعت های کار نکشید سپاسگزار خواهم بود.»

روزی کسی از شواب پرسید: «شما چه طور موفق شدید چنین کارگرانی سخت کوش و وفادار داشته باشید؟» او توضیح داد: «من هرگز از کسی انتقاد نمی کنم، بهترین راه پرورش و علاقمند کردن کارگران و کارمندان به کار، تشویق و قدردانی است.»

دست نوازش

روزی در یک دهکده کوچک، معلم مکتب از دانش آموزان صنف اول خود خواست تا یک تابلوی دوست داشتنی نقاشی کنند، معلم حدس می زد که شاید شاگردانش حیوانات، پرندهان و یا منظره از طبیعت را نقاشی کنند. ولی وقتی یکی از شاگردانش نقاشی ساده و کودکانه خود را تحويل داد، معلم تعجب کرد که این نقاشی چه مفهومی دارد. او تصویر یک دست را کشیده بود.

هم صنفی هایش نیز مانند معلم از این نقاشی مبهمن تعجب کردند. یکی از بچه ها گفت: «من فکر می کنم این دست مادر است که ما را پرورش می دهد، دیگری گفت: شاید این دست کشاورزی است که گندم می کارد و به ما نان تهیه می کند. هر کس نظری می داد تا این که معلم از شاگردی که این نقاشی را کشیده بود پرسید: این دست چه کسی است؟ شاگرد در حالی که خجالت می کشید، آهسته جواب داد: معلم صاحب، این دست شمامست. که بعد از فوت پدر و مادرم همواره بر سرمن کشیده اید.

«نوازش کودکان به ویژه ایتمان نه تنها منجر به آرامش روح و روان کودک یتیم می شود، بلکه رضایت پروردگار را نیز در پی دارد.»

فاصله مشکل و راه حل

روزی دو مرد جوان نزد استادی آمدند و ازاو پرسیدند: «فاصله بین یک مشکل تا راه حل آن چقدر است؟» استاد اندکی تأمل کرد و گفت: «فاصله مشکل یک فرد و راه نجات او از آن مشکل برای هر شخصی به اندازه فاصله زانوی او تا زمین است!»

درک پاسخ استاد برای آن دو جوان مشکل بود، در بیرون مکتب با هم به بحث و جدل پرداختند. اولی گفت: «من مطمئن منظور استاد این بوده است که باید به جای روی زمین نشستن از جا برخاست و شخصاً برای مشکل راه حلی پیدا کرد. با زانوی غم در آغوش گرفتن هیچ مشکل حل نمی شود.» دومی کمی فکر کرد و گفت: «اما اندرزهای اساتید و پیران معرفت معمولاً معنای عمیق تری دارند و به این راحتی قابل بیان نیستند. آنچه تو می گویی هزاران سال است که بر زبان همه جاری است و همه آن را می دانند. یقیناً استاد منظور دیگری داشت.»

آنها تصمیم گرفتند که نزد استاد بازگردند و از خود او معنای جمله اش را بپرسند. استاد با دیدن مجدد دو جوان لبخندی زد و گفت: «وقتی یک انسان دچار مشکل می شود، باید در مقابل کائنات و خالق هستی زانو بزند و از او مدد بجوید. بعد از زانو زدن و مدد جویی فرد می تواند با توکل به خدا و اعتماد به نفس دست به عمل زند.»

«بدون توکل به خدا (ج) و اعتماد به نفس برای هیچ مشکلی راه حل پیدا نخواهد شد.»

مدیریت بر قلب ها

روزی «چارلز شواب» از میلیونرهای معروف تاریخ امریکا، با سه کارگر خود که در هنگام اجرای وظیفه سگرت می کشیدند، برخورد می کند. کاری که برخلاف مقررات شرکت بود.

د افغانستان بیمه گروپ لاندې خدمتونه وړاندې کوي:

Insurance Group of Afghanistan provides the following services:

- Property all Risk Insurance
- Insurance for Political Violence
- Marine Cargo and Transit Insurance
- Constriction all Risk Cover
- Group Personal Accident Cover
- Group Healthcare and Repatriation Cover
- General Third Party liability Cover
- Bankers Blanket Bonds Cover
- Fleet Motor Insurance
- Aviation Insurance
- د شتمنيو په وړاندې د بېلا بېلو خطرونو بیمه
- د سیاسی اړودوړ له کبله د خطرونو بیمه
- د بحري او ترانزيتی کارکو بیمه
- د ودانیزو بېلا بېلو خطرونو بیمه
- د شخصي ټکرونو بیمه
- د درمني او صحی خدمتونو بیمه
- د دریم شخص بیمه
- د بانکدارانو بیمه
- د نقلیه وسایطو بیمه
- د الوتني بیمه

گروپ بیمه افغانستان، باور و اعتماد

Insurance Group of Afghanistan Trust and Belief

شماره های تماس:

برای زبان دری: +93 811 790 845 808 برای زبان پشتو: +93 790 845 812 برای زبان انگلیسی: +93 790 845 808

Add: H NO. 53, Indira Ghandi Road, Street. No 13, Wazir Akbar Khan, Kabul, Afghanistan

Email: info@igoaf.af

Website: www.igoaf.af

محاوره اوزبیگی (۱۰)

از کتاب "محاوره دری - انگلیسی - اوزبیکی"

عزیزالله ارال

شهر بُولیب سپر

Getting about town

تماشای شهر

من موزیم میروم	I'm going to the museum	مبن موزیم کېتە من
آیا شهر مترو دارد؟	Is there an underground in the town?	شەھрەدە مترو بارمى؟
ایستگاه سرویس کجاست؟	Where is the bus stop?	سیرویس بىكتى قەيىردد؟
بېخشىد، چطورمۇتوان بە نمایشگاھ رفت؟	Will you tell me how to get to the exhibition?	كۈرگۈزىم گە قىندەي بارسە بۈلەدى؟
ما به سینماپارك چە قىسىم رفتە مىتۇانيم؟	How do we get to the movie theater?	پارك سينماسى گە قىندەي بارىلە-دى؟
سرگ وزىر اکبر خان کجاست؟	Where is Wazir Akbar-khan street?	وزىر اکبر خان كوچەسى قەيىردد؟
آيا زىنجا دور است؟	Is it far from here?	او بو يېردىن اوذاق دەمى؟
دراینچا ازدحام موتور بىيارزىدە است	The traffic is very heavy here	بو يېردىن كوچە حركىتى جودە تىقىن (تىغىز)
ازىنجابسىياردور است	It's rather far from here	بو يېردىن انچە اوذاق دە
در ۲۰ دقيقە به آنجا مىرسىد	It'll take you 20 minutes to get there	او يېرگە يېتىپ بارىش اوچون بېگىرمە دقيقە كېرەك
به پاي پىادە ۵ دقيقە راھ است	It's about a 5 minutes walk	يە ياو بارسنىڭىز بېش دقيقەلىك يۈل
در عقب نېش است	It's just around the corner	بورىلشىن دن كېپىن جايلىشىڭ
بە اين استقامت برويد	Walk in this direction	بو تمان گە يورىنگ

اوچینچی رقملى موترگه اولتيرينگ	You can take route no.3	به موتر شماره ۳ سوار شويد
سرويس جوده توله	The bus is too full	سرويس زياد پر است
سرويس اونچه ليك توله ايمس	The bus is not too full	سرويس آنقدر پر نیست
مېن يۈل حقىنى تۈلەي من	I'll pay our fare	من كرايى راه را مىپردازم
يۈل حقى قىچە؟	What's the fare?	كرايى راه چند است؟
مېدە پولىيم بۇق	I don't have any small change	پول خورد ندارم
بو بىزىننگ بېكتىمىز	This is our stop	اين ايستگاه ماشت
مېن تووشىشىم كېرەك	I must get off	باید پايان شوم

تکسى ده

In a taxi

در تکسى

تکسى آله قالىھى ليك	Let's take a taxi	بەھتراست تکسى كرايىه كىنيم
بوشمىسىز؟	Are you free?	شما بىكار هىستىد؟
بىز شەھەر مرکزى گە بارىشىمىز كېرەك	We'd want to go to the centre	مامىخواھىم به مرکز شەھەر برويم
مرحامت، تېزراق ھىدەنگ	Please drive faster	لطفاً، سريعتر برانيد
دكان نىننگ آلدىدە توختىننگ	Stop at the shop	پيش دكان توقف نمايد
شو بىرده توختىننگ	Stop here	اينجا توقف نمايد
مرحامت، بىرآز كوتىپ تورىننگ	Wait for a moment, please.	لطفاً، كمى منتظر باشىد
قەبىرگە بارماقچى سىز؟	Where would you like to go?	بە كجا مىخواهيد برويد؟
مرحامت، اپشىكىنى بېكتىتىننگ (قىمنى)	Please close the door	لطفاً، دروازه را بىندىد
اپشىك يخشى بېكتىتىلمەدى (قىلمە (دى))	The door isn't closed properly	دروازە درست بستە نشد
ادامە دارد ...		

غضنفر گروپ گامی بسوی فردای روشن

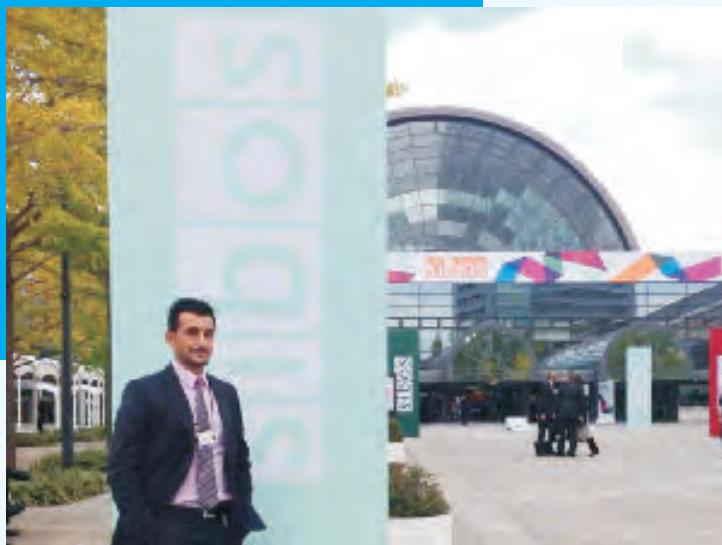

786

غضنفر گروپ
Ghazanfar Group

0799 505 505

www.ghazanfargroup.af

The Acting CEO of Ghazanfar Bank and Chairperson of SWIFT in Afghanistan, Mr. Ahmed Siar Khoreishi attended SIBOS Osaka in Oct/2012 conference and presented Ghazanfar Bank among large financial institutions and 120 countries. SIBOS is an annual banking and financial conference organized by the Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication in various cities around the world.

Mr. Ahmed Siar Khoreishi said that every year Sibos brings together influential leaders from financial institutions, market infrastructures, multinational corporations and technology partners to do business and shape the future of the financial industry. Facilitated and organized by SWIFT for the SWIFT community, Sibos is much more than a conference and exhibition. It is a unique forum to collaborate and take collective action in payments, securities, cash management and trade. With the power to draw some 7,000 participants from across the globe, Sibos is unparalleled in its reputation to reach the entire financial services industry.

Mr. Ahmed Siar Khoreishi said that the main

Summary Report of Sibos Osaka 2012 Visit:

purpose of attending SIBOS in Osaka was Business development, sales, networking, customer service, information technology, operations, marketing or product management for Ghazanfar Bank. SIBOS is the main event for the year in Transaction banking and give an excellent opportunity to meet clients from all over the world.

It will be a full week of meetings and also interesting seminars as well as a lot of opportunities to meet for more relaxed discussions. The conference generated an opportunity for Ghazanfar Bank to meet with reputable financial institutions such as JP Morgan, Citi Bank, Barclays, ABN AMRO, BBVA, BNP Paribas, Bank of America, HSBS, Commerzbank, and more.

